

GORENJSKA

Leto: X - ISSN - 1581-615X

April 2009 • Številka 2

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

PAKET ZA MLADE

regal **COM 08**
dimenzije: D/V/G: 305 x 185 x 50 cm,
barva: črno steklo/bela, lakirano

italstyle
Design &
Kakovost
za vsak žep

€ **579⁹⁰**

lesnina

praznuje

Sledite rumeni!

LESNINA Kranj
Staneta Žagarja 67
LESNINA Jesenice
Cesta železarjev 4b

posebno udobje sedenja
povzroča zgornja plast sedišča
iz spominske oz. memory pene

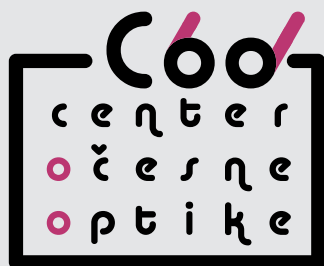
možnost vgraditve
ležišča

sedežna garnitura
DREAM

€ **659⁹⁰** že od

pregledi in kontrola vida

**nova kolekcija
sončnih očal 2009**

WWW.COO.SI

Obiščite nas in zadovoljni boste nad našo bogato ponudbo!

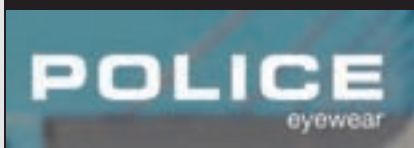
**brezplačni pregledi vida
ob nakupu korekcijskih očal**

**izdelujemo športna in
sončna očala z dioptrijo**

**posebne ugodnosti
za upokoјence**

**ponudba očal na recept
brez doplačila**

- KOREKCIJSKA OČALA
- SONČNA OČALA
- ŠPORTNA OČALA
- KONTAKTNE LEČE IN
TEKOČINE ZA LEČE

C.O.O. d.o.o., Kranjska c. 24, NAKLO

**Obiščite nas ob krožnem
križišču v Naklem**

Kranjska cesta 24, Naklo,
tel.: 04/595 13 14, GSM:040/ 87 37 20

DELOVNI ČAS: med tednom 9.00 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00, nedelje in prazniki
zaprtο

GIORGIO ARMANI

GIAMBRO FERRE

DOLCE & GABBANA

GUCCI

MISSONI

UNITED COLORS
OF BENETTON.

Dior

FLEXMATIC

PE

Viktorija Kranj

Pot za krajem 38, 4000 Kranj
email: flexmatic@t-2.net
Tel.: 04 2018 333 • Fax: 04 2018 340
• internet: www.dankuchen-kranj.si
pon. - pet.: 8.00 - 19.00
sobota: 8.00 - 13.00

IZJEMNA AKCIJA KUHINJ do 30. 4.

DANKÜCHEN

ŠT. 1 V AVSTRIJI

3 omare za aparate GRATIS!*

* ob nakupu kuhinje z najmanj 7 elementi in delovnim pultom

BONUS* samo v

FLEXMATIC

PE **Viktorija** Kranj

8 % – 25 modelov

6 % – 34 modelov

3 % – 32 modelov

*bonus od vrednosti kuhinje z vsemi popusti lahko izkoristite pri nakupu električnih aparatov BOSCH, SIEMENS, ter korita Teka, nad vrednostjo 2.000 EUR

- 50 %* za steklene vitrine
- 50 %* za police in okrasne stranice
- 50 %* za rolo omarice
- 50 %* za delovne pulte
- 50 %* za dvizne omarice 66 cm in 77 cm
- 50 %* za kotno omarico Le Mans
- 100 %* talni predali

* ob nakupu kuhinje z najmanj 7 elementi in delovnim pultom

WMF

DARILO

GALA PLUS 5 delni set posode

*DARILO - 5 delni set posode WMF v vrednosti 438,80 EUR dobite ob nakupu električnih aparatov BOSCH ali SIEMENS nad vrednostjo 2.500 EUR.

puris -23%

samo do 30. 4.

Naslovnica: Mak
Foto: Rožle Bregar

MOJA GORENJSKA JE
PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In sveda poskrbimo za sprostitev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas.

Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki.

Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanimajo tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 100.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47 - sprejemamo od ponedeljka do četrтка neprekinjeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 2, april 2009, je priloga 32. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 24. aprila 2009.

Lahko se dolgočasite.
Lahko razmišljate.
Lahko pa berete Gorenjski glas.

www.gorenjski-glas.si

Gorenjski Glas

Za vas beležimo čas

Vse več žrtev trgovine z ljudmi med mladostniki in otroki

Osebe, s katerimi trgujejo trgovci z ljudmi, so v Sloveniji res najpogosteje prisiljene v prostitucijo, sicer pa so prodane tudi za prisilno delo (npr. v tekstilni industriji, gradbeništvu, kmetijstvu, rudarstvu,...), beračenje, služabništvo, posvojitve otrok, za lažne poroke ali pa so žrtve trgovcev, ki trgujejo s človeškimi organi, tkivom in krvjo.

Policija navaja, da sta bila leta 2007 obravnavana dva primera kaznivega dejanja trgovine z ljudmi, leta 2008 pa devet primerov, medtem ko je bil v letu 2005 obravnavan en primer. V letu 2008 je bilo obravnavanih 25 oseb kot žrtev in osem osumljenec. Od skupnega števila obravnavanih osumljenec (25) od leta 2005 jih je bilo 76 odstotkov slovenskih državljanov, od tega 18 oseb moškega spola in 7 oseb ženskega spola. Od skupnega števila obravnavanih žrtev (42) od leta 2005 so bile žrtve ženskega spola in tuje državljanke.

Iz Društva Ključ-Center za boj proti trgovanju z ljudmi se je o trgovini z ljudmi z nami pogovarjala Katjuša Popović.

[Ameriško zunanje ministrstvo je junija 2008 objavilo letno poročilo o trgovini z ljudmi po svetu, v katerem je Slovenija uvrščena v skupino med 29 najuspešnejših držav. Ministrstvo za notranje zadeve je takrat dalo izjavo, da Slovenija tudi v praksi spoštuje mednarodne standarde in norme. Vaš komentar?](#)

”Slovenski sistem boja proti trgovini z ljudmi je dobro postavljen. Medresorska delovna skupina deluje usklajeno, jasne so naloge in obveznosti članov

in članic, v skupino so vključeni predstavniki in predstavnice pristojnih, tako vladnih kot nevladnih organizacij, ki se ukvarjajo s tem področjem. V praksi pa se zatakne, predvsem pri kazenskih zadevah, saj slovenskemu sodstvu primanjkuje sodne prakse in znanja s tega področja.”

[Kdo so ljudje, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi, in kdo so njihove žrtve? Koliko je odkritega v Sloveniji?](#)

”Vsi, ki se na svojem delovnem področju srečujemo z žrtvami trgovine z ljudmi, imamo veliko potrebo, da bi izluščili nek profil potencialnih in dejanskih žrtev in tudi trgovcev z ljudmi, saj bi nam to na neki način olajšalo delo, ker bi vedeli, na katere skupine ljudi se osredotočiti, ko delujemo preventivno ali pa kurativno. Zgodilo se je že, da so nam isto vprašanje postavile tudi nekatere organizacije, s katerimi sodelujemo, vendar je bil edini odgovor, ki smo jim ga lahko ponudili, ta, da je žrtev trgovine z ljudmi ali trgovec z ljudmi lahko kdorkoli, da kalupa ni in ga tudi ne želimo ustvariti.

Osebe, s katerimi trgujejo trgovci z ljudmi, so v Sloveniji res najpogosteje prisiljene v prostitucijo, sicer pa so prodane tudi za prisilno delo (npr. v tekstilni industriji, gradbeništvu, kmetij-

stvu, rudarstvu,...), beračenje, služabništvo, posvojitve otrok, za lažne poroke ali pa so žrtve trgovcev, ki trgujejo s človeškimi organi, tkivom in krvjo.

Torej žrtev trgovine z ljudmi lahko postane kdorkoli, ki se v določenem trenutku ali življenjskem obdobju nahaja v rizični situaciji, zaradi katere postane ranljiv (izguba zaposlitve in eksistencialna ogroženost, odvisnost od psihoaktivnih snovi, doživljanje brezperspektivnosti življenja, brezdomstvo, naivnost in slepo zaupanje, zaljubljenost, želja po hitrem zaslužku ...), ali je zanj značilna zgodovina različnih zlorab in nasilja, ki jih je utrpel v času otroštva in odrasčanja. Če govorimo o žrtvah trgovine z ljudmi, je v večini primerov najbolj pomemben dejavnik tveganja prav zloraba, ki je najverjetneje prisotna že od najzgodnejšega otroštva. Tu ne mislimo samo na spolne, ampak tudi na fizične, predvsem pa psihološke, emocionalne zlorabe, ki tako neopazno, pa vendar vztrajno in globoko zaznamujejo človeka in v primeru otroka, njegov celotni razvoj. Takšni posamezniki se na situacije zlorabe in nasilja tudi v odrasli dobi odzovejo nekoliko drugače kot osebe, ki takih izkušenj nimajo. Velikokrat okoliščin ne zaznavajo kot nevarnih, sumljivih, ali pa so prepričani, da bodo v tem primeru že znali poskrbeti zase.”

Foto: Tina Dokl

Ali obstajajo določene osnovne značilnosti, ki se ponavljajo, kar zadeva ranljivejše skupine?

”Po izkušnjah društva Ključ so žrtve trgovine z ljudmi večinoma ženske in dekleta, čeprav ocenjujejo, da sta 2 odstotka žrtev moških in dečkov. Največkrat imajo te osebe nizko izobrazbo, ne govorijo tujih jezikov in so diskriminirane v svojem družinskem in poklicnem življenju. Večina jih je starih od 15 do 30 let, čeprav je vse več žrtev mladostnikov in otrok. Vedno več jih je zapustilo družino ali celo državo, ker od te ne dobijo nobene zaščite. Tako se ženskam, ki se soočajo z brezposelnostjo, spolnim nadlegovanjem in domačim nasiljem, zdi ponudba za dobro plačano delo v tujini pogosto magični beg v boljši svet. Dogaja se tudi, da mlada dekleta in fante prodajo njihovi starši in sorodniki. Raziskave kažejo, da je za velik odstotek mladih prostitutk značilna zgodovina spolne zlorabljenosti že v otroštvu in številne med njimi so tudi svoje matere vidеле predvsem v vlogi spolnega objekta v odnosu z drugimi. Torej njihova izkušnja iz otroštva je, da telo ne pripada njim in da njihovih čustev, želja in potreb nihče ne spoštuje. Naslednja skupina so marginalne skupine - (Romi), ljudje, ki imajo težave v

duševnem zdravju, odvisniki, ..., saj se ponavadi iste kriminalne združbe, ki trgujejo z ljudmi, ukvarjajo tudi s preprodajo drog, preprodajajo ukradenega blaga ...

Bolj ogrožene so osebe, ki se sicer same odločijo, da se bodo prostituirale, saj je prostitucija lahko način iskanja lastne neodvisnosti in odločanja o lastnem življenju, lahko pa je tudi edini način, da se iz revščine rešijo tiste, ki so na trgu delovne sile najslabše plačane in najprej zavrjnene. Te osebe pa lahko pri opravljanju spolnih storitev naletijo na zvodnika ali trgovca z ljudmi, ki jih prisili, da delajo pod pogoji, na katere same ne pristanejo, in tako že govorimo o prisilni prostituciji. Cilj trgovcev je, da svojo investicijo zavarujejo in poskrbijo, da bodo žrtve neprekinjeno delale in ne bodo pobegnile. To pomeni, da te osebe nimajo več nadzora nad tem, katerim klientom bodo ponudile spolne storitve, koliko na dan jih bodo imele, kakšno vrsto seksa bodo izvajale, pogosto jim je omejeno gibanje le na območje, kjer delajo, nadzorovane so njihove osnovne fizične potrebe (hrana, higiena, oblačila), odvzet potni list, ne dobijo plačila za svoje delo ali pa je znesek mnogo nižji od dogovorjenega. Lahko so prisiljene v storitve kaznivih dejanj, kar zmanjša možnost, da se bodo zate-

kle po pomoč na policijo v primeru, da jim uspe pobegniti ... Prisilo vedno spremljajo grožnje, uporaba vseh vrst nasilja in zlorabe, ki imajo pogosto trajne posledice. Več je primerov, ko se mladostnice ujamejo v trgovino z ljudmi preko spletnih klepetalnic, kjer spoznajo ”simpatične” sogovornike, ki jih zapeljejo do te mere, da ti dobesedno sledijo navodilom za neposredno srečanje, ki jih dobijo preko elektronske pošte. Ko se to zgodi, pa je ponavadi že prepozno.

Trgovci žrtve pogosto pridobivajo iz majhnih podeželskih krajev in mest v osiromašenih regijah, kjer so težke ekonomske in socialne razmere in je veliko ljudi brezposelnih oziroma ti predstavljajo tehnološki presežek. Trgovci se tako osredotočajo na dekleta in ženske, ki iščejo nove priložnosti, hkrati pa jih spremlja močna želja, da bi si izboljšale življenjske pogoje.

Pogosto prihajajo iz družin s številnimi problemi, ki jih le-te ne rešujejo uspešno. V nekaterih primerih naivnost in nerazumevanje mladostnic/kov s starši, le-te naredita bolj dovzetne za sumljive ponudbe s strani tako imenovanih zapeljevalcev, ki iščejo dekleta v diskotekah, klubih in barih, oglašujejo ponudbe za delo manekenke, fotomodela, natararice, kozmetičarke, ponujajo študij v tujini ali

Foto: Tina Dokl

pa ugodna potovanja. Bolj ogrožene so tudi osebe, ki se odločijo, da bodo služile denar kot plesalke v nočnih lokalih, pomožne delavke, hišne pomočnice ali hostese - spremljevalke.

Ranljivejše so tudi osebe, ki doživljajo nasilje v domačem okolju in ga posledično želijo zapustiti. Med posebej ranljivo skupino spadajo ljudje na vojnih območjih in območjih, ki jih prizadenejo naravne katastrofe."

Ali se je po vstopu Slovenije v EU trgovina z ljudmi povečala? Smo postali vmesna postaja na poti žrtev na zahod? Kaj pa prisilno delo, neprijavljeni delavci na naših gradbiščih?

"Slovenija je tako država izvora kot tudi prehoda in ciljna država. To je bila prej, še pred vstopom v EU, tako je tudi zdaj. Menim, da se je ta kriminalna dejavnost razbohotila, predvsem v novih oblikah teh, ki jih sami navajate, in ni odveč dodati, da je v našem prostoru vedno več organiziranega (prisilnega) prosjačenja. Na žalost strokovna javnost še ni dovolj dobro proučila teh novih pojavov, da bi se lahko s posledicami uspešno spoprijela.

Splošno znano je, da azilni postopki v posameznih državah predstavljajo enega od migracijskih kanalov, ki ga tiho-tapci in trgovci z ljudmi lahko zlorabijo za transport ljudi, ki jih želijo izkoriščati v ciljne države. Glede na to, da je Slovenija še vedno za večino prosilcev za azil tranzitna država, je možnost za tako zlorabo nacionalnega azilnega sistema povsem realna. V primerih, ko so v Sloveniji otroci - tujci brez spremstva, ki so najbolj ranljiva skupina za trgovanje, se jih namesti v Center za tujce Generalne policijske uprave MNZ, ki je zaprta ustanova (podobna zaporu). Od tu se obvešča pristojni CSD, ki sproži nadaljnje postopke skrbništva. Najpogosteje se za skrbnika določi oseba - prostovoljec ali redno zaposleni iz nevladne organizacije Slovenska filantropija, ki v imenu otroka sproži postopke za azil. Ob tem se otroka premesti v Azilni dom, ki je odprte narave in ponavadi v nekaj dneh izgine neznanu kam. Društvo Ključ za ozaveščanje prosilcev za azil v ta namen v Azilnem domu izvaja Projekt proti trgovini z ljudmi in/ali spolnemu izkoriščanju (PATS), ki je namenjen dejanskim in potencialnim žrtvam trgo-

vine z ljudmi in spolne zlorabe. Izvajajo se preventivni razgovori s prosilkami/prosilci za azil v smislu ozaveščanja rizične populacije o obstoju trgovine z ljudmi in spolne zlorabe. To je namreč prvi korak, da se mogoče prepoznajo v vlogi žrtve in morda o tem lažje spregovorijo. Drugi cilj ozaveščanja pa je, da se jih informira o možnostih pomoči in zaščite v primeru, da se prepoznajo kot žrtev zlorabe. Tretji, morda najpomembnejši cilj je, da se potencialne žrtve zavedo, da prijava oz. nazonanitev ne bo vplivala na zaustavitev postopka za pridobivanje azila.

Pomembno je omeniti Deklaracijo o temeljnih načelih pravic za žrtve kaznivih dejanj in zlorabe oblasti. Deklaracija tudi navaja, da bi morale žrtve trgovine z ljudmi dobiti pomoč zaradi svojega statusa žrtve in ne zgolj kot nagrado, ker pomagajo pri pregonu storilcev. Obravnavati bi jih morali kot žrtve kaznivih dejanj in jim ne odvzeti njihovih pravic zaradi njihovega nezakonitega statusa v državi, kjer so bile izkoriščane.

Po podatkih društva Ključ je bila doslej v Sloveniji samo ena obsodilna pravnomočna sodba, kar zadeva storitev kaznivega dejanja trgovine z ljudmi.

Kaznivo dejanje trgovine z ljudmi je zelo težko dokazljivo, še zlasti, če to področje zakonsko ni natančno urejeno, če osebe, ki so žrtve trgovine z ljudmi, ne pričajo na sodišču proti storilcem in če je v posameznih državah veliko takih državnih uradnikov, ki so podkupljeni (policisti, kriminalisti, tožilci, sodniki, zdravstveni delavci in tisti, ki delujejo na področju socialnega varstva ...)."

Kako in na kakšen način delujejo posamezniki ali skupine, ki se ukvarjajo s trgovino z ljudmi?

"Ko govorimo o trgovini z ljudmi, govorimo o organiziranem kriminalu - se pravi o mrežah ljudi, ki so jim skupne aktivnosti, ki so potrebne za čim večji zaslužek, ki temelji na izkoriščanju ljudi. Trgovci, ki trgujejo z ljudmi zaradi npr. spolnega izkoriščanja, delujejo na različnih ravneh, od spontanih kontaktov na nizki ravni do zelo kompleksnih, mednarodno organiziranih mrež.

Neformalne mreže običajno obstajajo v obliki majhnih skupin posameznikov znotraj omejenih družinskih mrež in etničnih skupnosti, ki segajo čez državne meje. V tujino pripeljejo eno ali dve ženski, ko se pojavi potreba po njih v tamkajšnji skupnosti. Migranti pogosto uporabljajo stike z družinami in člani skupnosti doma, da pridobijo ženske za kriminalne mreže bordelov in prostitucije. Take mreže se pogosto uporabljajo v obmejnih regijah izvorne države in ciljne države, ter znotraj etničnih skupnosti. V velikem slogu organizirane kriminalne skupine nadzorujejo vse vidike trgovine z ljudmi, od pridobivanja žrtev do transporta in upravljanja bordelov ter pouličnih prostitutk. Take kriminalne organizacije izvirajo v glavnem iz Ukrajine, Belorusije, Rusije in Bolgarije, razprostirajo pa se po vsej vzhodni in srednji Evropi. Preko posrednikov v zahodni Evropi, te mreže pogosto upravljajo bordele in skupine, ki se ukvarjajo s prostitucijo. Druge države pa pogosto uporabljajo le kot prehodno točko za pridobivanje lažnih dokumentov ali kot "pripravo žrtev",

preden gredo na zahod. Kriminalne distribucijske mreže so iste kot tiste, ki tihotapijo prepovedane droge, orožje in ukradeno blago. Toda dobiček, ki ga iztržijo od trgovine z ženskami, lahko celo presega dobiček od tihotapljenja orožja ali prepovedanih drog. Tveganje, da jih bodo odkrili, aretirali in ustrezno kaznovali, pa je veliko manjše.

Trgovci z ljudmi navezujejo stike z lastniki različnih agencij (manekenskih, poročnih, plesnih, agencij za fotomodele ...), najemajo zapeljevalce (loverboyje) in ugrabitelje (deklet, žensk, dečkov, moških in otrok), tihotapce ljudi, prevoznike, ponudnike začasnih skrivališč, posrednike med trgovci in kupci prisilnih prostitutk in prostitutov, beračev, služabnikov ... ter zavrženih, odkupljenih ali ugrabljenih otrok. Kot navedeno zgoraj trgovci z ljudmi za dosego svojega cilja (profit) uporabljajo druge ljudi - vmesne člene v verigi trgovine z ljudmi oziroma tiste, ki delujejo na področju rekrutacije žrtev. To so pogosto ljudje, ki se na prvi pogled zdijo vredni zaupanja: prijatelji, sorodniki, fantje ... Pogosto so to

tudi ženske. Ponujajo službe, potovanja v tujino z možnostjo dela ali študija, opravljanja prakse ter druge privlačne možnosti. Iskalci uporabljajo lažne oglase v krajevem tisku, lažne zaposlovalne agencije in lažna spletna mesta s ponodbami. Obljubljajo dobre službe za varuške, natakariče, tajnice, fotomodele, plesalke, hišne pomočnice, medicinske sestre, sezonske delavce ...

Ponujajo tudi finančno pomoč pri organizaciji potovanja in pridobivanju dokumentov."

Ali bi legalizacija prostitucije po vašem mnenju zmanjšala trgovino z ljudmi?

"Legalizacija prostitucije ne bi zmanjšala trgovine z ljudmi. To so pokazale tudi izkušnje v državah, kjer je prostitucija legalizirana. Res pa je, da država tako lažje nadzoruje ta pojav, saj ga lahko transparentno loči od tako imenovane prostovoljne prostitucije, ki je legalizirana."

Metja Stritmar

Flise vam predstavljata naša sodelavca iz marketinga Dina Kavčič in Jure Tomažin.

Ne berite sosedovega. Zagotovite si svoj izvod.

Posebna Glasova akcija: naročniki, priporočite Gorenjski glas svojim prijateljem, sorodnikom, znancem, sosedom ... Če boste pridobili novega naročnika za najmanj eno leto, bosta oba prejela kakovostno jakno iz flisa!*

Ko boste pridobili novega naročnika, nas pokličite in povejte, katero velikost jakne želite.

Pokličite na: **04/ 201 42 41** (do 8. do 19. ure, v petek do 16. ure) ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Novi naročnik bo Gorenjski glas prve tri mesece prejemal brezplačno.

*Število flisov je omejeno.

Gorenjski Glas

Kdo vse je danes proletarec?

Pred prvim majem, praznikom dela, se sprašujemo: Je delo še ena glavnih vrednot? Ali delavci v sodobni kapitalistični družbi sploh še kaj pomenijo? Je prvi maj še njihov praznik? Vsi odgovori so: da!

Miha Naglič

Še nekaj let nazaj bi na gornja vprašanja odgovorili z "ne". Delo sicer ostaja vrednota na papirju, zlasti v filozofiji in religiji, na globalnem trgu in v vsakdanjem življenju pa je njegova vrednost vse manjša. Podobno je z delavci, zlasti s tistimi "ta pravimi", ki delajo v rudnikih, na gradbiščih, v tovarnah, v delovnih kombinezonah in za stroji ... Teh je po eni strani vse manj, po drugi pa so tudi vse slabše plačani. In če od koga, potem bi moral biti prvi maj njihov praznik! Dejansko pa smo dobili nekakšne prvomajske počitnice, podaljšane praznike, ki jih vsi drugi (od šolarjev prek uslužbencev do upokojujencev) izkoristijo bolj kot delavci.

Toda: gornje domneve temeljijo na prepričanju, da je "pravo" le ročno in industrijsko delo, da so "pravi" delavci le tisti, ki delajo z rokami ali za stroji, da je "pravi" prvi maj le njihov in ne splošni državljanski praznik. Ne upoštevajo dejstva, da je danes v delavskih vrstah vse več posameznikov, ki delajo drugače ter jih sociologi in aktivisti imenujejo "kognitivni delavci". Klasični industrijski kapitalizem, ki izkorišča delo industrijskih delavcev, je v razvitem svetu že nasledil postindustrijski (postfordistični) ali kognitivni kapitalizem, ki temelji na kognitivnih delavcih oziroma na izkoriščanju njihovega znanja in informacijsko komunikacijske tehnologije. V čem je ta novi fenomen? V tem, da "kognitivni delavec nosi svoja produkcijska sredstva v glavi. Za računalnik bo že našel denar.

Je v drugačnem položaju kot industrijski delavec, ki ne more do delovne narave, če se ne proda kapitalistu, in tudi ne obvladuje intelektualnih potencialov produkcijskega procesa, saj so mu skozi stoletja ta dostop prepovedali. A tudi ta novi proletariat, ki danes proizvaja največji del vrednosti, znanstveniki, dizajnerji, izumitelji, mora na trg delovne sile, saj ga v to silijo predpisi. Tem delavcem onemogočajo, da bi delali sami. Vladajoča ideologija jih prepričuje, da so podjetniki, ampak v resnici tudi oni le prodajajo svojo delovno silo kot drugi proletarci ... Čeprav niso več, tako kot je bil industrijski delavec, ločeni od materialnih in intelektualnih pogojev produkcije in proizvodnih sredstev, jih zakonska ureditev sili v to, da se nekomu prodajo, posrednik pa pobira rento od njihovega dela." Tako dr. Rastko Močnik, sociolog (v odličnem intervjuju za Mladino, 27. februarja 2009).

V rabi so še drugi pojmi, brez katerih ne moremo v celoti razumeti novih fenomenov. Ob proletariatu se uveljavlja "kognitariat", ob kognitivnih so tu še "prekerni" delavci, ki kot nasledek prekarizacije tvorijo "prekarijat". Novi pridevnik prekerni je nastal iz italijanskega 'precario', ki pomeni negotov, nestalen, začasen. Torej pravi izraz za tiste delavce, ki jih je vse več in katerih delo je prav takšno: negotovo, nestalno, začasno. V rabi so izrazi "mrežni" in "fleksibilni" delavci, pa "part time workers" in "freelancer". Freelancer je po slovensko svobod-

njak, kdor je v svobodnem poklicu oziroma ni v rednem delovnem razmerju, morda je v pogodbenem. Med temi je vse več novinarjev in drugih piscev, grafičnih oblikovalcev, programerjev, raznih svetovalcev ...

Brez tega besednjaka ne bi mogli razumeti besedil, ki pojasnjujejo ali propagirajo nove družbene fenomene. Tako smo lahko v nekem razglasu za Euromayday (to ime označuje nov cikel boja za pravice novih vrst delavstva) prebrali: "Kot prekerni Evrope - prožni, začasni in kontorzionistični delavci, migrantke, študenti, raziskovalke, nemotivirani mezdni sužnji, nakurčene in srečne part timerke, negotovi začasni, hote ali nehote brezposelne - delujemo zato, da vzamemo sedanjost v svoje roke in se borimo za nove kolektivne pravice ter za možnost izbire ..."

Dobivamo torej nove vrste proletarcev, ki na prvi pogled to niso. Razpolagajo namreč z znanjem in lastnimi produkcijskimi sredstvi (računalnik, domača pisarna ali atelje ...) A če hočejo svoje izdelke prodati, morajo na trg, se posluževati raznih posrednikov, pristajati na vse težje pogoje poslovanja, ki jih postavljajo država, EU, kapitalisti in kriza. Njihov položaj je v soočenju s kapitalom pravzaprav še bolj negotov, kot je bil in je spet položaj klasičnega delavskega razreda. Zato je prvi maj tudi praznik novih delavcev. Proletarci in prekerni vseh dežel, praznujmo!

Miha Naglič

Protesti v škofjeloškem LTH-ju / Foto: Tina Dokl

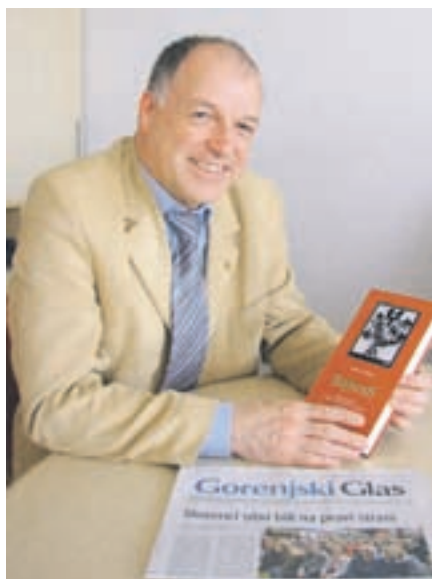
Borovlje želijo ostati dober sosed

Župan Borovelj Ingo Appe je prepričan, da je urejevanje Ljubelja s starim in novim mejnim preходом priložnost za sodelovanje s sosedi na slovenski strani.

Tokratno predstavitev zanimivosti Koroške začnemo v njenem zahodnem delu, v **Ziljski dolini/Gailtal z Beljakom/Villa-chom**, kjer uspešno deluje tudi slovenska Posojilnica, ki pomaga slovenskim društvom v tem delu Koroške. Nadaljujemo jo v **Celovcu/Klagenfurtu**, ki je z okrog 100 tisoč prebivalci največje in glavno mesto dežele Koroške, ki ima 560 tisoč prebivalcev. Iz Celovca posebej predstavljamo znameniti **Minimundus** z najznamenitejšimi stavbami sveta in **letališče**. Tako v Minimundusu kot na letališču so Slovenci pogosti obiskovalci. Tudi tokrat pišemo o turističnih in kulturnih zanimivostih mesta **Wolfsberg v Lavantinski dolini/Lavanttal**. Pišemo pa tudi o **Borovljah/Ferlachu**, ki so naše sosede za Ljubeljskim mejnim preходом, in njihovih turističnih znamenitostih, še posebej o soteski **Čepa ali Šum**, po nemško **Tscheppaschlucht** ob cesti od Ljubelja do Celovca.

V občinski hiši v Borovljah smo našli pravega sogovornika, župana **Inga Appeja**, ki so mu občani na nedavnih lokalnih volitvah znova zaupali vodenje občine. Po poklicu je ekonomist in je eden od vodilnih v deželni zdravstveni upravi v Celovcu, župansko dolžnost v Borovljah, kjer tudi stanuje, pa opravlja nepoklicno. Na Koroškem smejo imeti poklicne župane samo občine z nad 10 tisoč prebivalci!

“Občina Borovlje obsega 120 kvadratnih kilometrov, v njej pa živi okrog osem tisoč občanov in občanov, od tega štiri tisoč v mestu Borovlje, ki so tudi največje naselje v Rožni dolini. Za našo občino je pomemben gozd, saj pokriva skoraj 90 odstotkov površine občine. Gozd ima za nas vsestranski pomen, od turističnega, naravovarstvenega in gospodarskega, saj smo zaradi njega lahko zgradili toplarno za ogrevanje z biomaso, na katero je priključenih že nad šeststo gospodinjstev. V tem oziru nismo odvisni od drugih. Na račun svojega ogrevanja prihranijo gospodinjstva v naši občini približno milijon evrov na leto. Zato načrtujemo v zahodnem delu mesta gradnjo še ene enote za ogrevanje z biomaso,” je povedal župan. “Naša občina je tudi turistično zanimiva, posebej soteska Čepa, ki jo na leto obišče okrog 70 tisoč ljudi in je po številu obiskovalcev med desetimi najbolj obiskanimi turističnimi točkami na Koroškem. Imamo srečo, da smo blizu Vrbskega

Župan Borovelj Ingo Appe z dvojezično knjigo Bajnost/Sagenhaft, ki jo je napisal koroški Slovenec, domačin iz bližnjega Slovenjega Plajberka in profesor na dunajski univerzi Hans M. Tuschar in jo posvetil meščankam in meščanom pobratenih mest Borovelj in Tržiča.

in drugih jezer, kjer je veliko turistov in številni od njih obiščejo tudi Borovlje in okolico. Posebnost Borovelj sta tehnični in lovski muzej, ki ga na leto obišče od 15 do 20 tisoč ljudi.”

Središče Borovelj

Borovlje so se po krizi železarne Kestag, v kateri je bilo zaposlenih veliko domačinov, pobrale. Na območju železarne so nastala nova, manjša in srednje velika podjetja, po zaslugi družine Glock pa se je obdržalo tudi za Borovlje nekdanje puškarstvo. Sedaj daje kruh okrog tristo ljudem. Župan se pohvali, da ima občina, čeprav ni velika, okrog tri tisoč delovnih mest in je po višini plačanih davkov prva med občinami v celovškem okrožju. V načrtu imajo gradnjo nove čistilne naprave in velike športne dvorane. V bližnji **Kožentavri/Kirschenteuer** že gradijo novo industrijsko cono. Občina si bo prizadevala, da bi v Borovljah lahko gradili tudi objekte, ki jih po sedanji zakonodaji smejo graditi le v večjih središčih.

“Vesel sem, da nam je v občini uspelo ustvariti dobro sodelovanje in razumevanje med slovensko in nemško govorečimi občani. Slovenci imajo v novem občinskem svetu dva zastopnika. V prihodnje želimo še boljše sodelovati s sosednjimi občinami v Sloveniji, predvsem s Trzičem. Trudimo se, da bi tudi s pomočjo evropskih sredstev uredili in oživili mejna preхода na starem Ljubelju in na obeh straneh predora vključno z ureditvijo spominskega parka na mestih, kjer sta bili med drugo svetovno vojno koncentracijski taborišči. Sedaj, ko je Slovenija članica Evropske unije, so vsi problemi lažje rešljivi,” je dejal župan Borovelj Ingo Appe.

Jože Košnjek

Čepa, atrakcija ljubeljske doline

Jutri, 25. aprila, bodo za obiskovalce odprli sotesko Čepa/Tscheppaschlucht. Jutri bo vstop brezplačen, na parkirišču pa bo poskrbljeno, da ne bo nihče lačen, žejen in slabe volje.

Ljubeljski potok ali Ljubeljska Borovnica/Loiblbach je na svoji poti do Drave na koroški strani Ljubelja tisočletja izjedala sotesko, ki so jo domačini imenovali **Čepa** ali **Šum** oziroma **Tscheppaschlucht** po nemško. Vhod v sotesko je pred vasjo Podljubelj/Unterloibl na koroški strani, kjer je urejeno veliko in varno parkirišče. Pot po soteski je slikovita in varna. Pohodnika vodi po stezi ob reki, pod pečinami, po lestvah in galerijah. Obiskovalec se lahko odloča za krajšo ali daljšo pot. Krajša se konča pri gostilni Dojčpeter/Deutsher Peter pod Ljubeljem, daljša, ki poteka tudi mimo slapu Sopot/Tschaukofall, pa v slikoviti dolini Poden/Bodental v bližini Slovenjega Plajberga/Windisch Bleiberg. Pri izhodih iz soteske so postajališča, od koder avtobusi pohodnike pripeljejo do parkirišča. Vozni redi so natisnjeni na prospektu, ki ga dobi vsak obiskovalec pri plačilu vstopnine. Sotesko

Most preko hudourne Ljubelske Borovnice

Soteska Čepa bo letos za obiskovalce odprta od 24. aprila do 26. oktobra. **Vstopnina:** odrasli 6,50 evra, odrasli v skupini nad 15 oseb 5,50 evra, upokojenci, člani alpskih društev in študentje 4,50 evra, otroci 3,50 evra in otroci v skupini nad 15 oseb 2,50 evra.

obišče vsako leto nad 70 tisoč ljudi, kar jo uvršča med deset najbolj obiskanih zanimivosti na Koroškem! **Letošnja sezona ogledov se bo začela jutri, 25. aprila. Obisk bo prost. Prav tako bodo brezplačni prevozi z avtobusi. Na parkirišču pri vhodu pa bo poskrbljeno za zabavo, jedačo in pijačo.**

Obiskovalec se med obiskom Čepe lahko okrepi v številnih domačih, obiskovalcem prijaznih gostilnah. S pogovorom oz. naročanjem v slovenščini ne bo težav.

FERLACH/BOROVNLJE

KÄRNTEN

Narava s svoje najlepše strani
SOTESKA ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT
Odperta od maja do oktobra

Romantična soteska Čepa Tscheppaschlucht je resničen naravni biser. Med številnimi lepotami je najbolj zanimiv Čaukov slap Tschaukofall. Od slapa vodi pot skozi skalna vrata Felsentor do doline Ljubelja v Slovenji Plajberg ali v dolino Bodental.

AVTOBUSNI PREVOZ V SOTESKO ČEPA TSCHIPPASCHLUCHT:

Z vseh končnih točk vozijo posebni brezplačni avtobusi Tscheppaschlucht-Bus na izhodiščni parkirni prostor.

NAJBLIŽJA POT DO SOTESKE:

Iz Slovenije prek mejnega prehoda Ljubelj. Velik parkirni prostor je pribl. 500 m pred avstrijskim Podljubeljem »Unterloibl«.

Po 15 minutah hoje ste v soteski.

ODPRTO:

Vsak dan od začetka maja (odvisno od vremena) do 26. oktobra. Ogled traja 2 do 4 ure.

INFORMACIJE:

Tourismusinfo Schloss Ferlach
tel. 0043/4227/4920 ali

Tscheppaschlucht Ferlach 0043/4227/3304

Puškarški in lovski muzej
SCHLOSS FERLACH
Odpert vse leto

Info: +43-4227-4920 / www.ferlach.at

Stoletna tradicija slovenske Posojilnice v Zilji

Posojilnica-Bank Zila/Gailtal ima svoji poslovalnici v Beljaku na Kaiser Josef Platz sredi mesta in v bližnjem naselju Hart/Ločilo.

Med Slovenci na Koroškem ima zadrugištvo in posojilništvo bogato tradicijo. Prva slovenska kreditna zadruga je bila že leta 1872 ustanovljena v Šentjakobu v Rožu in velja za najstarejši denarni zavod te vrste v Avstriji. Po Rožu so se zgledovali tudi v drugih delih Koroške, tudi v Ziljski dolini, kjer je bila v Bistrici na Zilji/Feistritz an der Gail kreditna zadruga ustanovljena leta 1892. Do leta 1987 so hranilnice delovale v Bistrici na Zilji, v Ločilu in v Mariji v Zilji/Maria Gail. Zaradi spremenjenih razmer je ostala le hranilnica v Ločilu, na novo pa je bila odprta poslovalnica v Beljaku. Beljaška Posojilnica-Bank Zila/Gailtal na Kaiser Josef Platz s podružnico v Ločilu je ena od sedmih Posojilnic-Bank, ki so združene v Zvezi bank Celovec. V Zvezo bank je včlanjenih tudi pet Zadrug oziroma marketov ter dve zadrugi. Zveza bank je deželna organizacija slovenskih kreditnih in blagovnih zadrug v dvojezičnem delu Koroške in je vključena v avstrijsko zadrugišno in bančno organizacijo Raiffeisen.

V ziljski Posojilnici v Beljaku je zaposlenih osem sodelavk in sodelavcev, ki izvrstno govorijo oba deželna jezika nemščino in slovenščino, sporazumevajo pa se tudi v angleščini, italijanščini in hrvaščini. Dvoje-

Poslovodja Johann Warum

zičnost je pogoj za sprejem v službo. Vodita jo poslovodji **Judith Scheriau** in **Johann Warum**.

Na vprašanje o uspešnosti poslovanja ziljske Posojilnice-Banke je **Johann Warum**, ki je doma iz Zagorič/Goritschach pri Finkensteinu/Bekštajn, odgovoril: "Rastemo in

uspešno poslujemo. Naša prednost je neposreden, osebni pogovor s stranko. Smo univerzalna banka, ki opravlja vse posle, značilne za sodobno bančništvo in ki sledi potrebam ljudi. Spodbujamo vse oblike varčevanja in kreditiranja, pomagamo pri reševanju denarnih težav in strankam svetujemo pri zagotavljanju varne prihodnosti z najrazličnejšimi leasingi, skladi ali vrednostnimi papirji. Posebej ugodna so posojila za reševanje stanovanjskih problemov," je povedal Johann Warum. Ziljska Posojilnica-Banka ima največ strank iz Beljaka in okolice ter v Ziljski dolini do Čajne/Noetsch im Gailtal ter vzhodneje do Loč/Latschach in Bekštajna, nekaj pa jih je tudi iz Slovenije in Hrvaške. "To kaže, da nas okolje in ljudje sprejemajo, saj smo jih prepričali, da smo odprti za vse."

Posojilnica-Bank v Beljaku ni le denarna ustanova, ampak je pomembna za kulturne, športne in druge dejavnosti Slovencev na Koroškem. Brez njene pomoči ne bi mogle delovati slovenske organizacije v Ziljski dolini, kot na primer Športno društvo Zahomc/Achomitz, Slovensko prosvetno društvo Zila Ziljska Bistrica in Slovensko prosvetno društvo Dobrač v Brnci/Fuernitz. Jože Košnjek

Poslovalnica na Kaiser Josef Platz v Beljaku

Podružnica v Ločilu je prva uredila bankomat, ki ga je mogoče uporabiti iz avtomobila.

Celovec ob Vrbskem jezeru ima številne zanimive prireditve!

Celovec ob Vrbskem jezeru goste nenehno navdušuje s številnimi zanimivimi prireditvami. Zanimivosti je seveda še precej več, npr. staro mestno jedro, različni muzeji in tudi posebna lega tik ob jezeru.

Lahko se tudi zatrdi, da je Celovec skozi vse leto avstrijsko "glavno prireditveno mesto". Vrhunec prireditev sta svetovno znana Grad Slam v odbojki na mivki in triatlon koroški Ironman Austria. Celovec je popolnoma zaslužen dobitnik že dvakrat vrhunsko avstrijsko odličje "Event-Award". Največje zanimanje v preteklosti pa je bilo seveda namenjeno evropskemu nogometnemu prvenstvu 2008. Na novem stadionu so bile na programu tri tekme predtekmovanja.

Lepo staro mestno jedro

Celovške zanimivosti in lepote so zelo pestre. Lega na vzhodni obali Vrbskega jezera naredi Celovec še posebej zanimiv. Tudi staro mestno jedro spada med najzanimivejše. Celovec je zaradi tega dobil tudi ime "renesančni biser ob Vrbskem jezeru". Italijanski arhitekti so dali 800 let staremu me-

Poletni paket 2009

Celovec ob Vrbskem jezeru nudi gostom posebno priložnost - poletni paket 2009, ki vsebuje:

- 3 prenočitve z zajtrkom,
- koktajl dobrodošlice ob prihodu v hotel
- 2-dnevno vozovnico za vožnjo z avtobusom
- dnevno vstopnico za mestno kopališče ob jezeru
- dnevno vozovnico za plovbo po Vrbskem jezeru
- informacijsko mapo o Celovcu

Ta ugodnost velja od 14. maja do 28. septembra 2009.

stu svoj pečat, do danes pa so ohranjene in restavrirane številne stare zgradbe, notranja dvorišča in trgi.

Kdor pride v Celovec zaradi kulture, bo zelo navdušen. Ponudba na področju kulture je zelo pestra: literatura, gledališče, muzeji, galerije, gradovi itn. Celovec je tudi rodno mesto znanih pisateljev, kot sta Robert Musil in Ingeborg Bergmann.

Priljubljen tudi za nakupe

Mesto ni zgolj nekaj velik muzej, temveč tudi priljubljeno nakupovalno središče. V lepi peš coni najdejo gostje marsikaj, butike z izdelki vrhunskih proizvajalcev, nakupovalna središča, različne umetnike, ki kažejo svoje znanje na ulici, kavarne, prijetne krčme, vrhunske restavracije in še veliko drugega.

Panorama Celovca z Vrbskim jezerom (arhivska slika)

Stara tradicija proizvodnje piva in žganih pijač

Za dober okus in dobro vzdušje v gostinskih lokalih skrbi brezdvomno pivovarna Schleppe. Ob organiziranem vodenju si lahko ogledate postopke, kako nastajajo vrhunsko pivo in žgane pijače. Gostje se o vrhunski kakovosti s staro tradicijo (od leta 1607) lahko sami prepričajo.

Potovanje z veteranskim avtobusom

Z veteranom se podate v Celovcu na edinstveno potovanje v preteklost. Pot skozi Avstrijo popelje goste v preteklost, kjer bodo odkrili najlepše znamenitosti. Potovanje s tem starinskim avtobusom je možno trikrat na teden, ob torkih, četrtek in petkih, od začetka junija do konca avgusta.

Informacije:

**Klagenfurt Tourismus
Neuer Platz 1
A-9010 Klagenfurt/Celovec
tel. 0043/463/537-2223
faks 0043/463/537-6218
tourismus@klagenfurt.at
www.klagenfurt-tourismus.at**

Zmaj na Novem trgu (arhivska slika)

Večerno vzdušje (arhivska slika)

Minimundus, vsa čudesa sveta

Letos bo odprt neprekinjeno do 26. oktobra, v njem pa bo kmalu tudi maketa Blejskega gradu.

Minimundus v Celovcu združuje vsa čudesa sveta. Zaradi zanimivosti in edinstvenosti sodi med deset najbolj obiskanih iz-

Space shuttle

letniških točk v Avstriji. Če obiščete Minimundus, prispevate tudi k dobroti, saj so vsi prihodki od vstopnine namenjeni avstrijskemu društvu Rešimo otroke, ki pomaga številnim otrokom po svetu. Minimundus praznuje letos 51-letnico obstoja. V njem je na

ogled 148 izvirnih maket najbolj zanimivih stavb na svetu, od katerih so mnoge vpisane v sezname Unescove kulturne dediščine. Modeli so iz originalnih načrtov in izvirnih materialov izdelani v merilu 1:25. Makete so popolnoma enake originalom. Minimundus, v kate-

Minimundus so letos odprli 10. aprila. Odprt bo neprekinjeno do 26. oktobra. Letos bo na ogled nekaj novih zanimivih modelov, med drugimi tudi avstrijski bager Leopold. Med novostmi bo tudi maketa Blejskega gradu. Končana bo junija. Sedaj je iz Slovenije v parku le maketa Plečnikove univerzitetne knjižnice iz Ljubljane. Cene vstopnic so letos nespremenjene: odrasli 12 evrov, otroci 7 evrov in upokojenci 11 evrov, družinska vstopnina pa znaša 26 evrov. Aprila, maja in junija bo v ceno všteti tudi ogled planetarija, ki je odprt od 11. do 16. ure. Poskrbljeno je tudi za slovensko prevajanje.

V Minimundusu je tudi maketa Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane.

rem so veseli tudi obiskovalcev iz Slovenije, je nekaj posebnega tudi zaradi lepo urejenega parka, po katerem so smiselno razporejeni modeli.

MINIMUNDUS
MALI SVET OB VRBSKEM JEZERU

V enem dnevu okoli sveta

Odprto od 10. Aprila do 26. Oktobra

»RETTET DAS KIND«
KÄRNTEN

www.minimundus.at
Villacher Straße 241 • 9020 Klagenfurt • Tel.: 43(0)463/21 194-0

Vsi prihodki so namenjeni avstrijskemu dobrotelnemu društvu REŠIMO OTROKE – Koroška.

Letališče Celovec

S TUIfly in RYANAIR lahko obiščete najlepše evropske metropole po zelo ugodnih cenah.

Berlin:

Nemško glavno mesto je edinstveni primer, kako sta se Vzhod in Zahod združila in se pokazala v moderni, multikulturni, zanimivi in kreativni podobi. Mestna „Brandenburška vrata“ so postala svetovna znamenitost in simbol združenja.

Frankfurt/Hahn:

V to rensko metropolo lahko letite iz Celovca z letalsko družbo Ryanair. Renska regija ob reki Mosel je znana po vsem svetu zaradi čudovite okolice, dobrega vina in kulinarike ter zgodovinsko pomembnih mest in gradov.

Hamburg:

Najlepši vtis o značaju mesta dobi gost med vožnjo skozi pristanišče in stari del mesta. Vsakdo bo hitro razumel, zakaj se Hamburgu reče „vrata v svet“. Značilno za Hamburg je gledališka, umetniška in glasbena scena, saj je Hamburg za New Yorkom in Londonom tretje najpomembnejše mesto na področju glasbe.

Hannover:

V glavnem mestu dežele Niedersachsen je eno najpomembnejših svetovnih sejmišč. Ta živahna metropola z restavriranim starim mestnim jedrom, baročnimi vrtovi, lepimi kulturnimi znamenitostmi, najrazličnejšimi prireditvami, številnimi nakupovalnimi možnostmi je celoletni turistični biser.

Köln/Bonn:

Bogata zgodovina in renski karneval. Ta svetu odprta milijonska metropola združuje ostanke iz rimskih časov in srednjega veka z moderno umetnostjo, glasbo v živo in karnevalom. Čudovito rensko okolico z vinogradi lahko občudujetej tudi ob plovi po Renu.

London:

Letalska družba Ryanair skrbi za letalsko povezavo Celovca z Londonom. London je nedvomno eno najzanimivejših mest. O tej metropoli ni potrebno veliko govoriti, London je vreden ogleda vse leto.

München:

V to simpatično bavarsko metropolo lahko letite iz Celovca z nemško letalsko družbo Lufthansa.

Wien/Dunaj:

Povezava Celovca z Dunajem je cenjena še posebej v poslovnem svetu. Na tej liniji leti letalska družba Austrian do petkrat dnevno.

Informacije in rezervacije:

Kärnten Airport
tel. 0043/463/41500-0
office@kaernten-airport.at
www.kaernten-airport.at

DIREKTNE POVEZAVE POLETJE 2009 IZ CELOVCA

www.kaernten-airport.at | Tel. +43 (0)463 / 41 500-0

Počitnice v Wolfsbergu

Zaradi miru, lepe narave in toplega podnebja mu pravijo tudi "zeleni turistični raj Koroške".

Dobrih petdeset kilometrov vzhodno od Celovca, središča dežele Koroške, leži počitniška regija Wolfsberg v Labotski dolini/Lavanttal. Zaradi miru, lepega in naravno ohranjenega okolja, toplega podnebja z veliko sonca, številnih naravnih, kulturnih in zgodovinskih znamenitosti, številnih možnosti za sprehode in planinarjenje ter možnostim za aktivno preživetje dopusta pravijo tem krajem "zeleni turistični raj Ko-

Brezplačne informacije so vam na voljo v turističnem uradu mesta Wolfsberg, Getreidemarkt 3, 9400 Wolfsberg; telefon 0043/4352/3340; e-pošta: tourismusbuero@wolfsberg.at.

roške". Turistična regija Wolfsberg je daleč od prenatrpanih turističnih poti in človeku škodljive naglice in stresa.

Planinski travniki, bistri potoki, pisani gozdovi, blagi griči in hribi, raznolikost cvetlic in zdravilnih rastlin, čisti zrak z veliko sonca zagotavljajo vrhunsko sprostitvev za telo in dušo. Labotska dolina/Lavanttal je pravi raj za sprehajalce in planince, saj je urejenih in označenih kar 200 kilometrov sprehajalnih in planinskih poti. Hoja na območju Koralp/Golica in Saualp/Svinjska planina do višine 2000 metrov je zaradi neokrnjene narave pravo doživetje.

Srce Labotske doline je Wolfsberg, mesto z bogato zgodovino, ki je v urejenem mestu vidna na vsakem koraku. Staro mestno jedro cveti in v njem se vedno kaj dogaja. Obiskovalec lahko občuduje gosposke hiše, urejena arkadna dvorišča in Wolfsberški grad. Mesto je znano po vrhunskih hotelih, ki omogočajo idealno sprostitvev, po odličnih gostilnah, številnih počitniških stanovanjih in možnostih uživanja v planinskih kočah. Labotska dolina vsakogar preseneti s kulinaricnimi posebnostmi in gostoljubnostjo.

Srečanje pihalnih godb

V Wolfsbergu so glasbene prireditve običajne. Nekaj posebnega so zvoki in takti ljudske, moderne, klasične in zabavne glasbe, ki jo igrajo pihalne godbe na tradicionalnih srečanjih. Letošnje srečanje bo od 8. do 10. maja, na njem pa bodo igrali pihalni orkestri iz Nemčije, Italije in Avstrije z okrog 600 glasbeniki. Srečanje se bo začelo **v petek, 8. maja, ob 20. uri v wolfsberški mestni dvorani KUSS.**

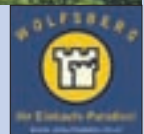
V soboto, 9. maja, ob 10. uri bodo pihalni orkestri krenili na pohod po mestu. Začel se bo na Bleiweisovem parkirnem prostoru in ob 12. uri končal na trgu Wiherplatz, kjer bodo orkestri igrali melodije, ki so posebnost krajev, iz katerih prihajajo. Ob 20. uri se bodo v mestni dvorani predstavili avstrijski orkestri. Obisk prireditev, ki bodo v primeru slabega vremena v prireditveni dvorani, bo brezplačen.

Srečanje godb bo sklenjeno v nedeljo, **10. maja, ob 11. uri** v cerkvi Marije Snežne na Koralpah/Golica, na katerem bodo nastopili vsi orkestri. Na srečanje vabijo tudi goste z Gorenjske.

Wolfsberg tudi nakupovalno središče

Središče Labotske doline Wolfsberg ni le kulturno in upravno središče območja na vzhodnem delu Koroške, ampak je zaradi izjemne raznolikosti tudi priljubljeno nakupovalno središče, saj presega skupna nakupovalna površina 29 tisoč kvadratnih metrov, kar je za mesto takšne velikosti veliko. Ponudba v več kot 260 trgovinah je zelo pestra in se medsebojno dopolnjuje. Številne gostilne, kavarne in barčki pa poskrbijo za prijetno sprostitvev med nakupi.

Nalagati uspešno in varno!

3,025 %

v prvem letu fiksno, potem variabilno s spodnjo mejo 3 %

VBKS-VARIO-OBVEZNICA 2009-2013/1

Več informacij pri Vašem svetovalcu v Borovljah.

Hermann Kelich | ++43 4227 3756-12 | hermann.kelich@vbks.at

Maja Bradan, Mag. | ++43 4227 3756-21 | maja.bradan@vbks.at

FERLACH | VÖLKERMARKT | KLAGENFURT | WOLFSBERG | ST. JAKOB i.R. | ST. MARGARETEN i.R. | KÜHNSDORF

-15% -15%

ob nakupu 3 izdelkov
Popust velja za VSE izdelke!
Samo 27. aprila 2009
(Ne velja za hrano in pijačo)

na vse izdelke za hribarjenje
(čevlje, nahrbtnike, jakne...)
Samo od 30. aprila do 6. maja 2009

SPORTS EXPERTS

Das geht sich LEICHT aus!

Ta akcija velja samo v sledečih poslovalnicah **SPORTS EXPERTS**:

A-8055 Gradec/Graz-Seiersberg, Shopping City Seiersberg Nr. 7, Top 3/1/2

A-8051 Gradec/Graz, Shopping Nord Graz, Wiener Straße 351

A-9020 Celovec/Klagenfurt, Völkermarkter Straße 274

Popust bo upoštevan na blagajni. Popusta ni možno kombinirati z ostalimi akcijami.

Odprto imamo tudi
27. aprila in 2. maja!

Diskontne športne trgovine Sports Experts

Spadajo k skupini Eybl in so vodilne na avstrijskem trgu.

V Avstriji je že 20 trgovin Sports Experts, prodajna površina pa znaša med 1.500 in 6.000 kvadratnih metrov. Poslovalnica v Seiersbergu pri Gradcu ima 3.000 kv. metrov in poslovalnica v Celovcu 4.000 kv. metrov prodajne površine. Osnovno merilo uspeha je vrhunska kakovost po diskontnih cenah. Posamezne poslovalnice imajo na izbiro npr. izjemno veliko število koles (po 600 v Celovcu in Gradcu), ki so dokončno montirana in takoj uporabna. Zelo priljubljena je tudi izjemno velika izbira kopalne mode po najnižjih cenah.

V pokoju več časa za branje

Presenetite sodelavca, ki odhaja v pokoj!

V kolektivu mu lahko podarite naročnino na Gorenjski glas. Na vašo željo vas bo obiskal novinar in pripravil prispevek o sodelavcu, ki bo s skupinsko fotografijo objavljen v Gorenjskem glasu. Novi naročnik dobi tudi darilo Gorenjskega glasa.

Za več informacij pokličite: 04/201 42 41
ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Polletna naročnina z 20 % popustom znaša 57,24 €.

Gorenjski Glas

Nakup, gradnja, obnova

Nakup stanovanja, hiše ali pa zgolj garaže je za večino populacije z obstoječimi sredstvi večkrat težko dosegljiv cilj. S pomočjo bančnih kreditov z večletno odplačilno dobo pa je pot do lastnega stanovanja ali hiše lažja. Ponudba bank in hranilnic je pestra. Bodoči kreditojemalci si lahko informativne izračune za posamezne kredite naredijo kar na spletu, seveda pa se za nasvet in pripravo informativnih izračunov ob tej pomembni odločitvi lahko obrnejo tudi na bančne strokovnjake. Primerjava informativnih izračunov desetih bank kaže, da je na trgu stanovanjskih kreditov najbolj konkurenčna Gorenjska banka.

O obrestovanju

Kreditorejmalci se najpogosteje odločajo za potrošniški ali stanovanjski krediti. Višina kredita je odvisna od bonitete kreditojemalca in od oblike zavarovanja kredita. Kredite je možno najeti po fiksni nominalni obrestni meri ali pa po obrestni meri, sestavljeni iz referenčne obrestne mere in fiksnega obrestnega pribitka.

Pri obrestovanju s fiksno nominalno obrestno mero je pomembno vedeti, da so pogoji kreditiranja za celotno dobo odplačevanja nespremenljivi in da se torej anuiteta v času odplačevanja kredita ne more spremeniti.

Pri obrestovanju po obrestni meri, sestavljeni iz referenčne obrestne mere in fiksnega pribitka, pa se anuiteta v času odplačevanja spreminja. Kreditojemalec mora biti ob podpisu pogodbe seznanjen o pogostosti spreminjanja referenčne obrestne mere in posledično tudi o spreminjanju anuitete. V pogodbi mora biti navedeno, kaj je podlaga za spremembo referenčne obrestne mere v času odplačevanja kredita. Pri kreditih v evrih je referenčna obrestna mera EURIBOR, ki je lahko 3, 6 ali 12 mesečni.

Pred odločitvijo preverite, kaj ponuja trg

Ker je ponudba bank različna, je pred odločitvijo vsekakor smiselno pretehtati vse opcije. V spodnji primerjalni tabeli so prikazani pogoji za stanovanjski kredit z obrestno mero, sestavljeno iz referenčne obrestne mere in fiksnega pribitka v znesku 50.000,00 evrov, z odplačilno dobo 20 let in zavarovanega z zastavo nepremičnine.

Informativni izračuni so bili izdelani na internetnih straneh desetih bank v Sloveniji, pri čemer so bili izbrani za kreditorejmalce najugodnejši pogoji (npr. komitent banke, imetnik plačilnih kartic, uporabnik elektronske

banke, sklenitev življenjskega zavarovanja).

Najpomembnejši pokazatelj za primerjanje ponudb med bankami je efektivna obrestna mera, ki pomeni dejansko ceno kredita, izračunano v skladu z Zakonom o potrošniških kreditih, in vključuje tudi vse stroške, ki jih kreditojemalec plača ob najemu kredita. V primerjalni tabeli so obravnavane banke, rangirane glede na omenjeni pokazatelj, najbolj konkurenčno ponudbo najdete v Gorenjski banki.

Nekatere banke imajo v ponudbi stanovanjskih kreditov najdaljšo odplačilno dobo 30 let, pri čemer pa odobritev kredita pogojujejo z določeno starostjo kreditojemalca in z zavarovanjem kredita z zastavo nepremičnine.

Informativni izračuni bank na dan 21. 4. 2009

Banka	Obrestna mera*	Mes. anuiteta v EUR	Stroški odobritve v EUR	EOM
GORENJSKA BANKA	6 mesečni EURIBOR+ 2,60%=4,28%	310,42	245,70	4,42 %
ABANKA	6 mesečni EURIBOR+ 2,65%=4,34%	312,11	345,00	4,51 %
HYPO	6 mesečni EURIBOR+ 2,55%=4,50%	316,35	315,00	4,67 %
SKB	3 mesečni EURIBOR+ 3,10%=4,50%	316,46	260,00	4,73 %
PROBANKA	6 mesečni EURIBOR+ 3,00%=4,60%	318,89	251,00	4,76 %
UNICREDIT	6 mesečni EURIBOR+ 3,10%=4,70%	324,00	0,00	4,76 %
RAIFFEISEN BANKA	6 mesečni EURIBOR+ 3,00%=4,60%	319,00	334,00	4,78 %
BANKA KOPER	3 mesečni EURIBOR+ 3,20%=4,74%	322,87	300,00	4,85 %
NLB	6 mesečni EURIBOR+ 3,75%=5,43%	341,97	175,26	5,61 %
POŠTNA BANKA	6 mesečni EURIBOR+ 2,65%=5,65%	348,19	250,00	5,88 %

* banke pri obrestovanju uporabljajo različne višine referenčne obrestne mere.

Sirija

Križarji so izgubili deželo dobrih ljudi

Tišina in samota, ki sta v poletni vročini lebdeli nad vasmi in zgodovinskimi znamenitostmi, sta nas polnili z globokimi občutki in na obraze privabili srečo. Morda je zato Abid, ki je našo trojico s tovornjakom vozil po gričih severno od Aleppa, povabil na svoj dom. Da spoznamo njegovo družino.

Meseca avgust in september turistični vodniki navajajo kot najmanj primerne za obisk Sirije, zlasti njenega vzhodnega pustinskega dela, saj tam temperatura doseže 40 in več stopinj. Še gorat zahod države, kjer se dviga do 2800 metrov visok masiv Antilibanon in je s precej rečnimi tokovi ter padavinami kar dobro namočen, se takrat izsuši. Zelena ostanejo le širna namakana polja ob Evfratu ter s kanali čudovito preprežena dolina Al-Ghab, ki vodo dobiva iz reke Orontes in podzemnih virov.

Za našo skupinico pa se je ta vročina izkazala za pravi blagoslov. Pregnala je običajne trume turistov in nam v tišini omogočila v polnosti doživeti pomen in poslanstvo zgodovinskih spomenikov, ki so v Siriji bogato posejani iz vseh obdobj. Še preden je leta 1946 od Francozov končno dobila samostojnost, je bila kot dežela rodovitnega polmeseca tisočletja del in središče najstarejših civilizacij ter sijajnih kultur. Od Asircev, babilonskih osvajalcev in različnih judovskih dežel se je šele z otomansko prevlado v 16. stoletju za-

čel zaton. V rimskem in sledečem bizantinskem obdobju je bila Sirija na stičišču svetovnih trgovskih poti in obrti, do 7. stoletja pa je bila s sosednjo Antiohijo tudi središče krščanstva. Ne nazadnje se je "neki" Savel iz Tarsusa prav na cesti proti Damasku krstil v (apostola) Pavla. Ko so Sirijo zavzeli Arabci, je Damask med leti 640 in 750 postal prestolnica sijajnega Umajadskega kalifata, ki se je raztezal od Indije do Španije. Še križarji so iz nasilnih pohodov v Sveto deželo zapustili močnejše gradove ob obali Sredozemskega

INFO:

Kljub nedemokraciji pa imata zasluge za velik napredek Sirije zagotovo leta 2002 umrli Asad, ki je Sirijo vodil od leta 1970, in njegov sin Bašir, ki je po 'želji ljudstva' to mesto prevzel po njegovi smrti. Pogosta prisotnost podobe obeh pa je včasih že komična. Ne le, da v vseh uradih ter v večini trgovin in javnih lokacijah visijo slike očeta in sina Baširja, pogosto pa celo obeh skupaj. Vojaki imajo slike kot našitke na uniformah, mnogo voznikov pa na senčnikih avtostekel. V Bosri nam je 14-letni fantič, natak v našem penzionu, ponosno pokazal ekran svojega mobilnika. Z njega so se očetovsko nasmihali vsi člani dinastije Asad.

Velika vodna kolesa (noria) so simbol mesta Hama.

morja ali blizu nje, prave mojstrovine obrambne gradnje. O sijaju te dobe priča dejstvo, da so današnji veličastni ostanki Palmire in Apamee, dveh vlemest antičnih kraljestev pod rimsko nadoblastjo, le drobci nekdanje slave. Apamea je imela v 2. stoletju kar pol milijona prebivalcev ter 2 kilometra dolgo glavno ulico, vzdolž katere je od nekdanjih 1200 še vedno povsem ohranjenih 400 stebrov. Ob tedanji bolj namočeni klimi je bilo mesto tudi središče za vzgojo slonov in konj. Nas pa je med stebri glavne ulice v tihi vročini sledil le od pomanjkanja turistov obupan preprodajalec in zaman po 100 lir (1,5 evra) ponujal "bizantinske" kovanice.

A tudi te dobro ohranjene ruševine nas ne bi tako navdušile, če na vsakem koraku ne bi bilo neverjetne prijaznosti, gostoljubnosti in toplega nasmeha Sirijcev. Ti večinoma živijo precej skromno in tudi znanje tujih jezikov je z redkimi izjemami zelo omejeno. A navdušenje ter skrb za gosta ali le želja pomagati obiskovalcu v njihovi ulici, sta jim nad vsem.

Omenjenega Abida smo srečali na pol poti iz Aleppa, drugega največjega sirskega mesta, proti skrajnemu severu ob meji s Turčijo. Do takrat smo si že ogledali dobro ohranjen samostan San Simeon iz 7. stoletja s štirimi bazilikami, ki jih vse krasijo čudoviti polkrožni loki. Kraj je v 5. stoletju, ko je bil Bližnji vzhod središče krščanstva, zaslovel po istoimenskem menihu in poznejšem svetniku Simeonu Stilitu. V želji po ločenosti od ljudi je San Simeon kar 37 let živel na vrhu kamnitega stebra (stil) ter od tam pridigal in odgovarjal obiskovalcem. Dvakrat je pod steber po nasvet prišel celo bizantinski cesar, saj je Simeon postal duhovna zvezda tedanjega krščanstva. Z vse več obiskovalci je bil vse višji tudi steber in nazadnje dosegel skoraj 20 metrov. Samostan, zgrajen kmalu po njegovi smrti, je bil v tistem času največji religiozni objekt v celotnem krščanskem svetu.

Prevoz od Simeona naprej proti severu smo opravili s kombinacijo lokalnih avtobusov, naštopanih tovornjakov in celo miniaturnega trikolesnika. Vmes

smo na tržnici v manjšem mestecu spoznali najbolj nasmejane zelenjadarske trgovce na svetu. Zelo so bili ponosni na svojo zares lepo čebulo ter predvsem vreče čudovite živo rdeče paprike. Ko me je nagovoril še šef tržnice, so od vseh strani pridrveli mladi in stari ter se hoteli slikati z mano, s prijatelji ali papriko. Šef je prinesel skodelico čaja, me z nasmehom posedel na svoj "vladarski" stol, potem pa se je vsa tržnica vrnila k svoji zelenjavi.

Le nekaj ur pozneje smo obtičali v Azazu, kakih 30 kilometrov južno od cilja, a smo se zanesli na številne neuradne prevoznike. V Siriji glede na hitro rast 20-milijonskega prebivalstva, od katerega je kar 60 odstotkov mlajšega od 20 let, vsi iščejo svoje delo in zaslužek. V slogu nekakšnega arabskega državnega socializma se Sirija pod prejšnjim in sedanjim predsednikom Asadom oziroma Baširjem trudi zagotoviti hitrejši razvoj s pospeševanjem kmetijstva, turizma in naftne industrije. To pa ni lahko, saj večina začne delati že precej pred polnoletnostjo in vsako leto na trg dela pride

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje za mlade in zavarovanje VzajemnaNadomestila+

**NAJNIŽJA
PREMIJA**
dopolnilnega
zdravstvenega
zavarovanja

Matjaž Fajfar
direktor PE Kranj

Zakaj mladi potrebujejo dopolnilno zdravstveno zavarovanje?

Z dnem, ko mladim poteče status študenta ali dijak (ob koncu marca so status izgubili nekateri študentje) in ko se prijavijo na zavodu za zaposlovanje ali se zaposlijo, morajo za svojo zdravstveno varnost poskrbeti sami. Obvezno zdravstveno zavarovanje jim namreč stroškov zdravstvenih storitev ne bo več krilo v celoti, zato je priporočljivo, da imajo urejeno **dopolnilno zdravstveno zavarovanje**, ki je smotno tudi v primerih, **ko študent dopolni**

26 let in si mora glede na status sam urediti obvezno zavarovanje (kot občan). **Vzajemna nudi tudi najnižjo premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.**

Kakšni so morebitni stroški?

Stroški za plačila k zdravstvenim storitvam in zdravilom so lahko zelo visoki, vendar se jim lahko izognejo s sklenitvijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja VzajemnaZdravje, s katerim si zagotovijo, da bo razlika do polne vrednosti zdravstvenih storitev plačala zavarovalnica.

Ali morda lahko navedete kakšen primer?

Mojca se je poškodovala v prometni nesreči. Zaradi zloma ključnice je potrebovala oskrbo v bolnišnici. Po odpustu je obiskala osebne zdravnika, ki ji je predpisal protibolečinska zdravila za en mesec. Nato je bila napotena v zdravilišče na zdraviliško zdravljenje. Po končanem zdravljenju je imela kontrolni pregled pri osebnem zdravniku. S sklenjenim dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem se je **izognila doplačilu** zdravstvenih storitev v višini 1.278,67 evra.

Kaj pa ponuja vaše novo zavarovanje VzajemnaNadomestila+?

V primeru boleznii ali poškodb vam Vzajemna zagotavlja **izplačilo posebnega denarnega nadomestila za čas**, ko ste na zdravljenju v bolnišnici ali v zdravilišču. Z izplačano vsoto lahko krijete morebitne stroške višjega standarda bivanja v bolnišnici ali zdravilišču, na ta način pa lahko delno nadomestite izpad dohodka v tem času.

Kakšna je višina dnevni nadomestil?

Višina nadomestila v ponujenem zavarovanju se razlikuje glede na to, ali je zavarovanec v bolnišnici ali v zdravilišču, in glede na to, ali je v bolnišnici zaradi bolezni, hibe ali poškodbe.

Kje vas lahko poiščete prebivalci Gorenjske?

Na voljo smo vam v Kranju na Koroški cesti 1 (nasproti Globusa) ali na telefonski številki 04/201 03 00, najdete nas tudi na naslovu Zlato polje 2 oziroma na Jesenicah, v Radovljici in Škofji Loki.

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

Nadomestila+

200 tisoč novih iskalcev dela. Zato je vse polno male obrti in še več raznovrstne trgovine. Pa ne samo na suksih, slavnih orientalskih bazarjih, ki jih je samo v Aleppu po vijugastih in ozkih ulicah za 17 kilometrov. Tam je nekdo pogrnil odejo, spet drugi položil na tla desko, pa na njej prodajal kemične svinčnike, nogavice ali orientalske sladice. Za nekaj sirijskih lir so nas domačini zato radi pobrali in peljali do ciljev naših izletov, pa čeprav na zadnjem delu tovornjaka.

In tako nas je v Azazu pobral "naš" Abid, ki je bil s tovornjakom na poti domov, pa smo se za 1500 lir (20 evrov) dogovorili za prevoz za cel popoldan. V vročino smo vozili preko valovitih presušenih hribov, obarvanih s prstjo vseh odtenkov rjave in prostranimi oljčnimi nasadi. Kot da bi bile običajne lokalne prometnice, smo odropotali čez dva kamnita rimska mostova, ki sta kljub starosti 2000 let videti kot nova. Ustavili smo se ob samotni grobnici lokalnega islamskega svetnika Nebi Haurija iz 14. stoletja, ki se je vselila v stolp še precej starejše rimske grobnice. Abid je iz tradicionalnega vodnjaka poleg grobnice potegnil vedro vode, se polil po glavi, nato pa s kristalno čisto vodo še mene. S stolpa smo nekje daleč stran uzrli šotorsko naselje beduinov, nad njimi pa hrib z

ruševinami starodavnega mesta Cyrrhus. V bizantinskem obdobju je bilo mesto ob velikem številu svetih relikvij v njegovih cerkvah znano kot Hagiaopolis, Mesto svetnikov. Zdaj sta zaprašena vhodna tabla in kapija lepo dopolnjevali napol porušen amfiteater, ki je bil v najboljših časih menda večji od tistega v Bosri za 15 tisoč ljudi. Lepota njegove samote in občutek slavne preteklosti sta me opogumila, da sem na kamnitem bloku, ki je odpadel iz nekdanjih sedišč, zapel Zdravljico. Suh zrak in slaba akustika ruševin sta bili verjetno krivi za slabo petje, saj puncici nista ploskali, Abid pa se je na široko muzal.

V omamljajoči vročini je sledilo prijetno ropotanje nazaj, ko sem prevzel mesto na zadnjem delu tovornjaka. Vročina v Siriji je suha in nas tudi sredi dneva ni ožgala, ampak naredila le prijetno otopelo. Verjetno je bila tudi "vročinska" dobrovoljnost razlog, da nas je v Azazu Abid povabil k sebi domov. Skozi obzidano dvorišče njegove hiše nas je v nekakšnem salonu poseedel na blazine in pogostil s sadjem. Dlje kot od sramežljivega nasmihanja sprva nismo prišli, saj je vsak znal le kakšno angleško ali sirijsko besedo. A želja po spoznavanju ter improvizirano mešanje jezikov sta delovali in Abidova žena je Alenko kmalu učila

arabščine. Kot že prej med srečanji s Sirijci, sem tudi med Abidom in njegovo ženo v žensko-moškem odnosu bolj kot kaj drugega zaznal veliko nežnosti in spoštovanja. Medtem pa so se skozi vrata in okna menjavali radovedni sosedi in sorodniki. Da je gost pri Sirijcih res dobrodošel in jim veliko pomeni, se je pokazalo ob slovesu. Abid je od skromnega plačila želel le polovico dogovorjenega; ob vsej prijaznosti nam je bilo nerodno, a ostal je neomajen.

Križarski gradovi in kamniti čebelnjaki

Velika večina Sirijcev je muslimanov, a je tudi pester mozaik kakšnih 15 krščanskih cerkva že 2000 let zakoreninjen v sirijski družbi, zlasti v Aleppu. Njihovo število je precej poraslo z begunci iz sosednjega Iraka, ki jih je kar poldrugi milijon. Kot spomin na poskus križarske nadvlade je v zahodni Siriji nekaj njihovih najbolj impozantnih gradov. Poleg slavnega Krak des Chevaliers smo nikoli premagano trdnjavo Marquab spoznavali kot gostje še ene sirijske družine; njen oče nas je pobral in povabil domov, potem ko sta nam policaja blizu obalnega mesta Banyas ustavljala avtomobile lokalcev, da bi nas zapeljali do gradu. Zanimivo, da

Ti "čebelnjaki" so bili tisočletja idealno prebivališče v stepi.

Kajenje vodne pipe je nacionalna sprostitiv.

so razen očeta, uspešnega gradbenega podjetnika, mogočen grad le pet kilometrov od doma obiskali šele prvič. Pa še to nam v čast; občutek je bil, da je domačinom križarska epizoda nekako "tuja". Mimogrede, kot dokaz precejšnje liberalnosti Sirije, zlasti obalnega dela, se najstarejša hči pripravlja na študij gradbeništva v Latakiji. Tako bo lahko prevzela družinski posel, saj so bile v družini le hčere.

Nekaj posebnega je bil tudi izlet na edini sirijski otok Arwad, ki je bil s svojo trdnjavo do leta 1302 zadnja križarska postojanka v Sveti deželi. To je bil obisk iz upora, saj so ga vsi kvazi "kul" vodniki opisali kot velikansko smetišče in nevrednega obiska. No, že dekleta v poletnih oblekah na promenadi mesta Tartus, od koder smo izpluli, ter ladjica polna razigranih sirijskih družin, so pokazale manj stereotipen obraz Sirije. Glavno naselje na otoku se je od turističnih trgovinic ob pristanu hitro prelevilo v ribiško vas, kjer so hiše "rasle" kar iz otoških skal. Nekaj smeti in razpadajočih barkač je vsemu dalo le še poseben čar. Na obali so lokalni mulci z velikih kamnitih klad nekdanjega feničanskega obzidja v sončnem zahodu skakali v morje, bolj ob strani pa so se ženske in deklice oblečene kopale in kadile vodno pipo. Na vožnji z otoka sem se spoznal z družino iz Aleppa, v kateri je mladostni ded pripeljal gručo svojih vnukinj na izlet na morje. V rutah ter značilnih dolgih plaščkih, ki so bili za razliko od "celinskih" poletno lahki in svetli, jih je bil en sam smeh in razigranost. Take, ki jo da le vonj morja. V padajočem večeru, ki so ga sekale zadnje črte zahajajočega sonca, so se črnolase Sirijke posedle na kljun in zibajoče pele domače pesmi.

Še z enim občasnim prevoznikom smo na zadnjem delu tovarnjaka obiskali nekdanjo bizantinsko postojanko Qasr ibn Wardan v puščavi blizu mesta Hamata. Svojo lepoto dolguje tako mešani gradnji iz svetlega in črnega bazalta kot svoji samotni legi sredi gole pokrajine, s čistimi kontrasti med rdečkasto zemljo in vedno modrim nebom. V okoliških vaseh, kot v večini naselij v sirijskih pustinjah, ljudje danes živijo v betonskih

Sirijke uživajo na plaži, čeprav tradicionalno pokrite tudi med plavanjem.

Ob širokih nasmehih zelenjadarjev smo pozabili na skrbi ...

Govorili smo bolj malo, a gostoljubje Abidove družine nas je prevzelo.

hišah. Izjema so maloštevilni beduini, ki med pašo še živijo v velikih platnenih šotorih. No, namesto dolgih pohodov do naslednjega pašnika se danes tja skupaj z živino pripeljejo s tovornjaki. V vasi Sorjuzu pa smo še naleteli na nekoč tradicionalna bivališča, ki so videti kot veliki čebelnjaki. Na videz primitivne gradnje so bile 10 tisoč let genialen način gradnje, ki iz poceni lokalne glin in blata kljubujejo vročini poleti ter mrazu v puščavi pozimi. Spiralasta oblika strehe omogoča maksimalno akumuliranje toplote in hlajenje čez dan, v mrzlemu delu dneva pa krožni zidaki toploto postopoma oddajajo. V najhujši vročini sem izstopil prijetno osvežen, da sem kričeči lokalni mulariji z veseljem dal vseh pet kemik iz svojega nahrbtnika. V Hami, zame najprijetnejšem mestu z velikanskimi lesenimi vodnimi kolesi, sem izpolnil tudi dolgoletno željo in sem šel k uličnemu brivcu. Kot se pač spodobi za vsakega uglednega

Sirijca. Skrb za svojo zunanost sem dokončal v Damasku in obiskal hammam, tradicionalno turško ali orientalsko savno. Kar nekaj teh je v ozkih vijugastih ulicah starega Damaska. Večinoma so le za moške, nekaj pa jih v ločenih delih dneva lahko obiskujejo tudi ženske. Ko sem vstopil, je do konca ramadanskega dneva manjkalo še kakšne 3 ure, tako da so bili zaradi celodnevne posta že vsi nestrpni. Še bolj pa so bili slabe volje zaradi moje lagodne počasnosti, saj so menda stanovali daleč in so morali pohiteti, da bi lahko po znamenju z "ramadanskim" topom že doma začeli jesti. V roke mi je eden od savnarjev hitro potisnil rjuho za okoli nedrij, pa milo in lesene cokle. Vročina v sobanah ni nič posebnega, a tu ne gre le za očiščenje s soparo. Ko se mi je koža v blagem potenju začela mehčati, je pridrvel savnar, me poleg na tla in začel drgniti z rokavico iz trde žime (dlake). Želel sem se izkazati kot trden, zato sem z zaprtimi

očmi le tiho trpel, ko so mi čez zmehčano kožo na prsih šle kot "šmirgel" papir trde dlake prijaznih sirskih kamel. In ko sem s tušem odplaknil dobršen del svoje zahodne odmrle kože, me je maser še natrl z olivnim milom. Moram priznati, da že od trenutka zavedanja svojega obstoja in telesnega vonja tako do globine še nisem dišal.

To je bila naša Sirija, ki nas je s svojo preteklostjo in sedanostjo toplo sprejela in se po najboljših lastnih močeh trudi za boljše življenje. Res je, da smo ob nepoznavanju jezika ter podzavestnem izogibanju političnih tem v pogovoru z ljudmi le težka spoznali prav vse plati Sirije. A ko je teden dni po našem odhodu v južnem delu Damaska eksplodirala bomba in ubila 17 ljudi, to ni bila le "običajno" slaba novica iz neke arabske dežele. Udarilo je ljudi, kot so bili nasmejani prodajalci z zelenjavne tržnice, Abid ter razigrana dekleta, ki so pela na ladji z otoka Arwad. *Uroš Brankovič*

Hornit d.o.o.

- polaganje vseh vrst parketa
- brušenje parketa
- obnova starega parketa
- polaganje laminata

tel.: 051 604 166

E-mail: hornit.doo@gmail.com

Zgornje Pirniče 5d
1215 Medvode

Vhod v mogočno citadelo na vzpetini sredi mesta Aleppo

Predsednika Basharja al Asada srečaš tudi na avtomobilskih senčnikih.

Najstarejša, Najboljša, Največkrat nagrajena penina v Sloveniji.

1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split Ptuj
1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872
Radgona Prešov - Slovaška Split Ptuj Zagreb London Pariz
1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886
Slovaška Split Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles
1893 1894 1895 1896 1897 1898
Split Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1905 1906 1907 1908 1909 1910
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1917 1918 1919 1920 1921 1922
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1929 1930 1931 1932 1933 1934
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1941 1942 1943 1944 1945 1946
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1953 1954 1955 1956 1957 1958
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1965 1966 1967 1968 1969 1970
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1977 1978 1979 1980 1981 1982
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
1989 1990 1991 1992 1993 1994
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux
2000 2001 2002 2003 2004
Ptuj Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux

1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865
Zagreb London Pariz Bruxelles Bordeaux Ljubljana Gornja
1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879
Bruxelles Bordeaux Ljubljana Gornja Radgona Prešov
1887 1888 1889 1890 1891 1892
Bordeaux Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška
1899 1900 1901 1902 1903 1904
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1911 1912 1913 1914 1915 1916
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1923 1924 1925 1926 1927 1928
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1935 1936 1937 1938 1939 1940
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1947 1948 1949 1950 1951 1952
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1959 1960 1961 1962 1963 1964
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1971 1972 1973 1974 1975 1976
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1983 1984 1985 1986 1987 1988
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
1995 1996 1997 1998 1999
Ljubljana Gornja Radgona Prešov - Slovaška Split
2005 2006 2007 2008 2009
Ljubljana Gornja Radgona Ptuj Sarajevo Split

Prejemnica 37 šampionskih naslovov in
več kot 200 zlatih medalj na mednarodnih ocenjevanjih.

RADGONSKE GORICE

since 1852

Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju.

Sava

Sava Medical in storitve

Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o.

Seznamamo vas z možnostmi in pogoji letovanja za brezskrbne počitniške dni. Izbirate lahko med Savinimi počitniškimi zmogljivostmi ob morju, v toplicah in hribih:

- v Barbarigi, Maredi in Dugi Uvali pri Puli,
- v Termah Olimia, Čatež, Banovci, Lendava, Moravske Toplice,
- v počitniškem domu na Pokljuki.

Pokličite nas, da se dogovorimo o želenem terminu letovanja. Vsi, ki se prijavite za letovanje, znesek poravnate v dveh ali treh mesečnih obrokih po položnici.

MENJAVA IZMEN IN ČAS BIVANJA

V počitniških zmogljivostih je organizirano tedensko bivanje, razen v Dugi Uvali (10 dni). V apartmajih ni dovoljeno imeti živali. Menjave so ob petkih:

- na morju ob 11. uri,
- v termah in na Pokljuki ob 13. uri.

Prvi dan desetdnevnih izmen je nedelja, 31. maja 2009.

NAŠ NASLOV:
Sava Medical in storitve, d.o.o., Škofjeloška c. 6, 4000 Kranj

KJE NAS DOBITE:
v Kranju, na Laborah, objekt Gaštej
Kontaktne osebi: Marjeta Gašpirc in Slavka Štrajhar
Telefon: (04) 206 53 19, 206 58 18
Fax: (04) 206 64 42

POČITNICE 2009 - POČITNICE 2009

BARBARIGA

Vsak apartma v Barbarigi ima svoj vhod in vrt. Vsi so štiriposteljni in sprejmejo največ štiri odrasle osebe. Apartma ima sobo z dvema posteljama, kopalnico z WC in skupni prostor z raztegljivim kavčem in kuhinjo. Ob predložitvi napotnice prevzamete ključ v recepciji naselja.

MAREDA

V bližini Novigrada je apartmajsko naselje Mareda. Apartmaji so štiriposteljni. Apartma ima sobo in skupni prostor z raztegljivim kavčem, kuhinjo in kopalnico z WC. Do plaže je pet minut hoje. Ob predložitvi napotnice prevzamete ključ v recepciji RONA.

DUGA UVALA PRI PULI

Duga Uvala je v bližini Pule. Apartma ima teraso, ločeno kopalnico z WC, v skupnem prostoru pa zakonsko posteljo, raztegljiv kavč in kuhinjo. Ob predložitvi napotnice prevzamete ključ v recepciji naselja.

Cene najema apartmajev na nočitev:

Barbariga in Duga Uvala

* do 30. junija in od 1. septembra dalje	30,00 EUR
* od 1. julija do 31. avgusta	40,00 EUR

Mareda

* do 30. junija in od 1. septembra dalje	25,00 EUR
* od 1. julija do 31. avgusta	35,00 EUR

Turistična taksa se plača v kraju letovanja po končanem letovanju.

Poslovna skupina Sava

ATOMSKE TOPLICE – TERME OLIMIA

Izbirate lahko med apartmaji različnih velikosti, pet ležiščnim in štiriležiščnimi. Apartmaji so v zidanih objektih v vasi Lipa v neposredni bližini restavracije, trgovine in bazenov. Ob prihodu se prijavite na recepciji hotela Rosa, kjer z našo napotnico prevzamete ključe in vstopnice za kopanje.

Cene najema apartmajev na nočitev:

* 5 - ležiščni apartma	35,00 EUR
* 4 - ležiščni apartma-večji	30,00 EUR
* 4 - ležiščni apartma-manjši	25,00 EUR

Cene vstopnic za kopališče na osebo na dan:

▪ dva letovalca	5,50 EUR
▪ trije letovalci	5,00 EUR
▪ štirje letovalci in več	4,50 EUR

TERME ČATEŽ

V Termah Čatež imamo 5 počitniških hišic in dva apartmaja v zidani stavbi. Ob prihodu se prijavite v recepciji kampa, kjer z našo napotnico prevzamete ključe in vstopnice za kopanje.

Cene najema počitniške hišice na nočitev:

* od novembra do marca	19,00 EUR
* april in oktober	25,00 EUR
* od maja do septembra	31,00 EUR

Cene najema zidanega objekta na nočitev:

* od novembra do marca	23,00 EUR
* april in oktober	29,00 EUR
* od maja do septembra	35,00 EUR

Cene vstopnic za kopališče na osebo na dan:

* od novembra do vključno marca	8,50 EUR
* april in oktober	
▪ dva letovalca	5,00 EUR
▪ trije letovalci	4,60 EUR
▪ štirje letovalci	4,20 EUR
* od maja do vključno septembra	
▪ dva letovalca	5,50 EUR
▪ trije letovalci	5,00 EUR
▪ štirje letovalci	4,60 EUR

TERME MORAVSKE TOPLICE

V naselju Pomurska vas so na voljo lepo opremljeni apartmaji Trobentica in Marjetica.

Kopanje je možno v bazenih hotela Termal in v Termah 3000. Ob prihodu se prijavite na recepciji kampa, kjer z našo napotnico prevzamete ključe in vstopnice za kopanje.

Cene najema apartmajev na nočitev:

Marjetica	33,00 EUR
Trobentica	31,00 EUR

Cene vstopnic za kopališče na osebo na dan:

▪ dva letovalca	5,50 EUR
▪ trije letovalci	5,00 EUR
▪ štirje letovalci in več	4,60 EUR

TERME LENDAVA

V termah lahko izberete bivanje v lepo opremljenih apartmajih s sobnim servisom (čiščenje, posteljnina, brisače). Apartmaji so poleg bazenov. Kopanje pa je možno v vseh bazenih Term Lendava. Ob prihodu se prijavite na recepciji hotela Lipa, kjer z našo napotnico prevzamete ključe in vstopnice za kopanje.

Cene najema apartmajev na nočitev:

4 ležiščni apartma	31,00 EUR
5 ležiščni apartma	33,00 EUR

Cene vstopnic za kopališče na osebo na dan:

▪ dva letovalca	5,00 EUR
▪ trije letovalci	4,60 EUR
▪ štirje letovalci in več	4,20 EUR

TERME BANOVCİ

Apartma za šest oseb je v Zelenem gaju v zidanem objektu. Ob prihodu se prijavite na recepciji Term Banovci, kjer z našo napotnico prevzamete ključe in vstopnice za kopanje.

Cene najema apartmajev na nočitev:

35,00 EUR

Cene vstopnic za kopališče na osebo na dan:

▪ dva letovalca	5,00 EUR
▪ trije letovalci	4,60 EUR
▪ štirje letovalci	4,20 EUR

V vseh termah imajo otroci do 4. leta prost vstop za kopanje.

Cene vstopnic se vračunajo v končno ceno letovanja in se poravnajo skupaj z najemnino apartmaja. Apartmaja ni možno najeti brez nakupa vstopnic. Turistična taksa se plača v kraju bivanja po končanem letovanju. V ceni je vključen 8,5 % DDV.

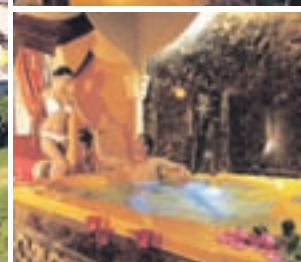
POKLJUKA

Na Pokljuki imamo tri apartmaje v hiši, ki stoji ob SPORT hotelu. Za letovanje na Pokljuki prevzamete napotnico ter ključe osebno na Gaštevju v prostorih SMS – počitniška dejavnost. Pri prijavi morate predložiti EMŠO za vse, ki letujejo na Pokljuki.

Cene najema apartmajev na nočitev:

	8 ležišč	4 ležišča
▪ december, januar, februar, marec,		
avgust, september	40,00 EUR	30,00 EUR
▪ ostali meseci	31,00 EUR	21,00 EUR

K ceni se prišteje še turistična taksa v višini 1 EUR na osebo na dan, ki jo poravnate skupaj s plačilom apartmaja. Za otroke do 7. leta se turistična taksa ne plača, od 7. do 15. leta pa 0,50 EUR na osebo na dan.

REKREACIJA IN RAZVEDRILO TERMALNI PARK S 4200 M2 VODNIH POVRŠIN

fitnes, športna animacija, igrišča za tenis, odbojko na mivki, košarko, mini golf, balinanje, namizni tenis, golf (18 lukenj), sprehalne poti, kolesarjenje, jahanje, splavarstvo, jadranje, veslanje, kartodrom, balonarstvo, športno letališče

WELLNESS valens augusta wellness

bazeni s termalno mineralno vodo, finska savna s kromoterapijo, ekstremna finska savna, aromasavna, blatna savna, solna savna, ledena jama, ročne masaže (klasična masaža, aroma masaža, športna masaža, japonska masaža, masaža s toplimi kamni, masaža s toplimi zeliščnimi snopki, refleksologija stopal in dlani, antistresna masaža glave, vratu in zatilja ...), nega obraza, nega nog in rok, globinska sprostitve v termalni vodi Watqi, animacijski program (fitnes - KINESIS, joga, tibetanske vaje, TNZ - vaje za trebuh, noge in zadnjico)

! DODATNA PONUDBA

- Klub Gemina XIII
- kongresne dvorane
- ogledi kulturnozgodovinskih znamenitosti mesta in muzejskih zbirk na gradu
- degustacije vin v Ptujski kleti
- cesta gradov
- vinske ceste

🏠 NASTANITEV

GRAND HOTEL PRIMUS****,
30 enoposteljnih in 75 dvoposteljnih sob,
11 apartmajev in 3 luksuzni apartmaji

APARTMAJSKO NASELJE***,
56 apartmajev različnih velikosti,
do 6 oseb

BUNGALOV***,
20 sob, opremljenih kot hotelske sobe

KAMP****,
120 kampirnih mest za šotore, prikolice
in avtodome in 25 počitniških hišic za
4 osebe

OD MARKA ANTONIJA PRIMUSA DO RODBINE PTUJSKIH

Eno najmlajših zdravilišč v Sloveniji domuje v najstarejšem slovenskem mestu, polnem zgodb iz preteklosti: od antičnega Ptuja in slavnega rimskega generala Marka Antonija Primusa do rodbine Ptujskih, Zimo tu preganjajo kurenti - ena največjih slovenskih etnoloških posebnosti.

OBUJANJE TRADICIJ UŽITKA

Termalni park s 4.200 m2 vodnih površin in številnimi vodnimi atrakcijami ter Valens Augusta. Wellness razvijata goste Grand hotela Primus, apartmajev in bungalovov ter sodobno urejenega kampa. Kultura kopanja na Ptujju sega v antične čase. Kopalnišča so bila tudi na srednjeveškem Ptujju, v 19. stoletju pa so se domačini predajali kopalnim užitek na kopalnišču ob reki Dravi. Stoletje pozneje, ko je bil Ptuj že dalj časa brez kopalnišča, so na novo zavrtali v zemljo ... Takrat je na dan privrela termalna voda, ki je danes vir novih oblik razvajanja. Mlade terme oživljajo rimske tradicije!

☀️ NOVO PRI NAS

GRAND HOTEL PRIMUS****

s termalnim kopalniščem Vespasianus, svetom savn Flavia in centrom dobrega počutja Imperium.

Zakorakajmo v poletje spočiti in polni energije

Hiter tempo življenja nas sili, da pozabljamo nase, na svoje dobro počutje, kar pa je za telesno uravnoteženost bistvenega pomena.

Tempo življenja je vse hitrejši, ljudje komaj še najdejo čas zase, obenem pa se zavedajo, kako pomembna je skrb za njihovo zdravje, počutje, za telo. Ker je dandanes človekov najhujši sovražnik stres, se vse več ljudi odloča za obisk zdravilišč vsaj enkrat do dvakrat na leto, obstajajo pa tudi taki, ki poskušajo preživeti na ta način čim več vikendov. V mesecih, ki prihajajo, pa bo še več lepega vremena in možnost zunanjih aktivnosti bo še večja, počasi pa se začena tudi kopalna sezona.

Pestra ponudba zdravilišč

V Sloveniji je vse več želje po aktivnih počitnicah na eni strani, na drugi pa tudi wellness postaja popularnejši. Ljudje se odločijo za tedenske počitnice v zdravilišču, naložijo v avto kolo, rolerje, vzamejo s seboj pohodne čevlje in ponudbo wellnessa dopolnijo še s tistim, kar zdravilišča ponujajo dodatno. Dandanes zdravilišča niso več namenjena le zdravljenju določenih obolenj, kot so to ginekološka, pa revmatske bolezni, rehabilitaciji, zdravljenju določenih nevroloških bolezni. Masaže, fiska in turška savna, infra savna, bazen - sploh zunanji, ki oživi s prvimi poletnimi dnevi, pa tudi včasih trim kabineti, ki so se do danes razvili že v prave fitness studije z osebnimi trenerji in strokovnim osebjem, so postali nepogrešljiv del zdravilišč.

Dodaten in zabavni del ponudbe zdravilišč predstavljajo poleg športnih programov (kolesarjenje, pohodništvo, tenis, fitnes, aerobika, organizirana sku-

pinska vadba pod budnim očesom inštruktorja oziroma strokovnega osebja in podobno) tudi prijetna okolica z urejenimi igrali za najmlajše, organizacija različnih dnevnih izletov, dobri animatorji, ki skrbijo za prijetno počutje gostov.

V ponudbi zdravilišč najdemo tudi zahtevnejše športne programe, ki so namenjeni profesionalnim športnikom in njihovi sprostitvi.

Zanimive so paketne ponudbe, kjer je v končno ceno poleg polpenziona vključeno še neomejeno kopanje v bazenih hotela, savnanje, gimnastika, dodajo pa še kakšen brezplačen 'sladkorček'. Zaljubljenec v sobi s francoskim ležiščem pričaka morda košarica jagod z čokoladnim prelivom ali šampanjec, pojavlja pa se tudi oblika VIP ponudb. Vodna postelja, šampanjec, jacuzzi, prijetno zasebno vzdušje. Trenutno so aktualni prvomajski prazniki, prvi toplejši dnevi pa ljudi že silijo k razmišljanju, kje bodo preživeli dopust med poletnimi počitnicami oziroma aktualnimi meseci, kot so junij, julij in avgust.

Vedno najdemo tudi najugodnejše - danes jim rečemo kar 'last minute' ponudbe, vse več pa je novih, sprostitevskih programov, ki kombinirajo različne tretmaje, popularni pa so tudi 'vikend paketi', kjer se največkrat odločajo ljudje za savnanje, kopanje, uživanje v naravi in kolesarjenje.

Zdravje in sprostitvev

Nekatera zdravilišča nudijo svoje wellness in zdravstvene storitve znotraj

tako imenovanih Centrov zdravja in sprostitve, seveda pa pri vsem tem ne moremo še mimo frizerskih in kozmetičnih salonov, solarija, omenjenih fitness studiov, bazen pa je praktično nepogrešljiv.

Wellnes postaja del našega vsakdana, pohodništvo ostaja priljubljeno med ljudmi, ki združujejo prijetnost zdravilišča z aktivnostjo, kolesarjenje pa pohodništvu glede na zmožnosti (urejene) ponudbe nekega kraja tesno sledi. V določenih predelih Slovenije - najgre za bližino morja ali goric, pa že prevzema prvo mesto med športnimi aktivnostmi.

Ugodna cena, izvrstna storitev, zadovoljen gost

Z lepimi in toplejšimi dnevi vse bolj prihaja do izraza koncept aktivnih počitnic, čeprav zdraviliški turizem ostaja, pa tudi savnanje čez poletje ne zamre.

Ko se odločite za obisk zdravilišča, lahko izbirate med nastanitvijo v hotelu, kompleksu, ki je del zdravilišča, v zasebnih sobah, apartmajih, pa ravno tako koristite večino (če ne vseh) storitev - kot bi bili hotelski gost, kar je pomembno, saj so gostje iz leta v leto zahtevnejši. Osebe zdravilišča mora biti dandanes prijazno, animacijski programi pestri in dovolj zanimivi, da gosta motivirajo, poskrbljeno mora biti za številne aktivnosti, pa tudi za družine z majhnimi otroci. Današnji gost je namreč zelo dobro poučen o razmerju med ceno in storitvami in zahteva zase le najboljše.

PREBUJAJTE SE V KRAJU, KJER JE DOBRO POČUTJE ŽE STOLETJA DOMA

Program POMLADNO PREBUJANJE,

3x polpenzion že od 118 EUR dalje na osebo
v dvoposteljni sobi
popolnoma prenovljenega hotela Park***

BREZ DOPLAČILA ZA
ENOPOSTELJNO SOBO V VSEH HOTELIH!

GRATIS BIVANJA ZA OTROKE
IN NEVERJETNI POPUSTI!

UGODNOSTI ZA IMETNIKE KARTICE
MERCATOR PIKA!

Kmalu v Termah Dobrna

KAVITACIJA - NEKIRURŠKA LIPOSUKCIJA,

ki pomeni prelomnico v reševanju problematike celulita
in maščobnih oblog. Ne samo obljube, temveč konkretni
rezultati, brez stranskih učinkov!

Terme Dobrna

Več na www.termes-dobrna.si,

Tel.: 03/78 08 110, info@termes-dobrna.si

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Brez napora nad odvečne centimetre

"Sem ena izmed mnogih žensk, ki se nenehno trudi zmanjšati kilograme in izboljšati videz. V času sodobne tehnike nas sicer kar preplavljajo različni pripomočki in preparati za zmanjšanje telesne teže, a sama kljub veliki izbiri še nisem odkrila, kako brez velikega napora izgubiti centimetre tam, kjer najbolj motijo. Dokler nisem odkrila kavitacije - odprave maščobnih blazinic brez bolečin in pretiranega napora," je povedala Ana, ena od prvih strank novega salona CAVITÉ v Radovljici.

Kavitacija je metoda, ki s pomočjo najsodobnejše ultrazvočne tehnologije omogoča

koncentracijo energije na točno določeni globini v tkivu, kar zagotavlja selektivno razbitje maščobnih celic v podkožju. Površina kože, žile, živci in mišice pri tem ostanejo nedotaknjeni. Maščoba iz razbitih maščobnih celic se razlije v medcelično tekočino, od tam pa se po povsem naravni poti izloči iz telesa.

"Kot so mi obljubili v salonu, so bili rezultati vidni že po prvem posegu, po štirih obiskih v salonu pa nosim za celo konfekcijsko številko manjša oblačila. Če ob terapiji pazite še na prehrano in potrebno gibanje, je uspeh stodontno zagotovljen," je navdušena Ana.

Salon CAVITÉ v Radovljici je prvi na Gorenjskem, kjer so začeli kavitacijo. Na terapijo, ki je idealna rešitev za vse, ki želite izboljšati svoj videz, a se nečete ali ne morete odločiti za kirurški poseg, se vam tako ni več potrebno odpraviti v prestolnico.

Vodja salona Ženja Petrič priporoča vsaj dva obiska in obljublja sodobno, strokovno in temeljito ter obenem sproščujočo izkušnjo vsem, ki si še pred poletjem želite hitro, varno in učinkovito preoblikovati telo.

Pred tretmajem

Po štirih tretmajih

NAROČILA: 041 / 309 805

PE CAVITÉ STUDIO, ALJAŽ GOSTINČAR S.P.
GORENJSKA CESTA 39, RADOVLJICA

Wellness Orhidelia - prepustite se razvajanju in prebudite ljubezen v Termah Olimia

Wellness Orhidelia je nov svet termalnih užitkov, kjer boste med popolnim razvajanjem vašega telesa in duha doživeli prebujenje ljubezni.

Razvajanje za izbrance

Svojo lepoto boste lahko prebudili v edinstveni kopeli, kjer vas bodo v popolni tišini sproščali le zvoki tibetanskih posod in vas odpeljali v svet relaksacije in meditacije. Doživeli boste stanje notranjega miru in preliv božanskih občutkov.

Na terasi savn, do katere je mogoč dostop tako iz finskega kot iz parnega dela, boste lahko razvajali svoja čutila in se počutili kraljevsko.

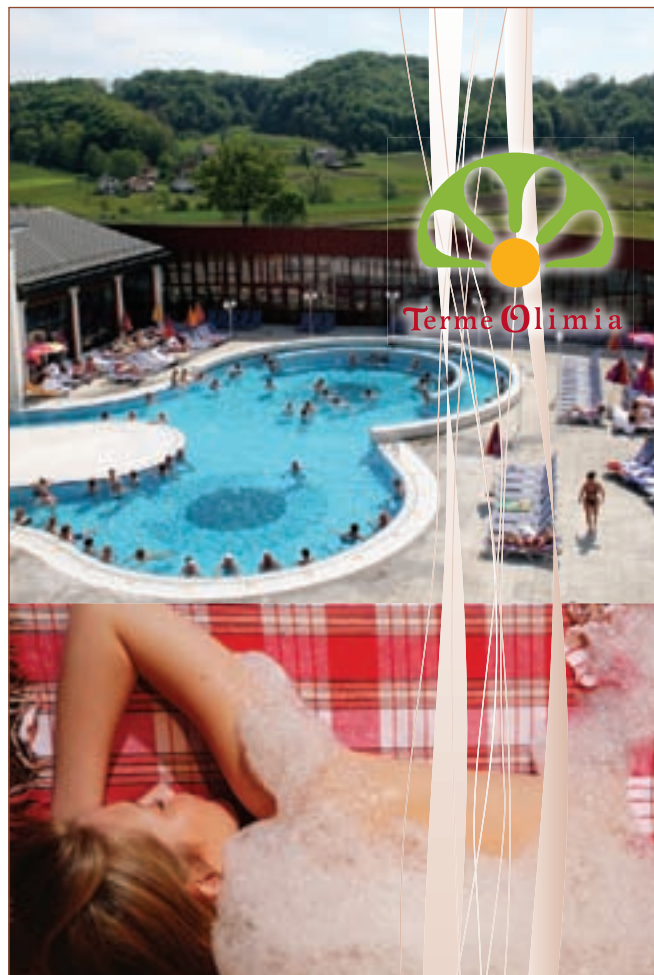
Na mirnih počivališčih, ki so oblikovana kot debela v gozdu in vam bodo omogočila odmik od vodnega vrveža, boste lahko občutili naravo v vsej njeni mogočnosti.

Privoščite si enodnevno ali večdnevno razvajanje v novem Wellnesu Orhidelia, ki je najnovejši in najsodobnejši del Term Olimia. Obiščite nas na Srednjem Sotelskem, v čudoviti pokrajini ob reki Sotli, ki še vedno ponuja neokrnjenost naravnih lepot.

Ob večdnevem razvajanju lahko prenočite v luksuznem hotelu s poetičnim imenom Sotelia, kjer boste padli v objem narave. Hotel vas s svojo razgibano strukturo, zelenimi strehami, velikimi svetlimi površinami in motivi iz narave tesno poveže s svojim zelenim okoljem. Nudimo vam privlačne 2-, 3- ali večdnevne pakete.

V Termah Olimia - Wellness Orhidelia vas bomo razvajali na najbolj luksuzen način, doživeli boste lepoto telesa in duha ter prebujenje ljubezni.

www.termeh-olimia.com

Hotel Breza * * * *

**NAJBOLJŠA PONUDBA!
ŠTEVILO SOB JE OMEJENO!**

166,50 €

Cena velja na osebo

Paket vključuje: 4x polpenzion v 1/2 sobi Hotela Breza****, kopanje v bazenih Wellness centra Termalija, v hotelskem bazenu ter v bazenih Termalnega parka Aqualuna, kopanje v bazenih v Termah Tuhelj, popust na celodnevno vstopnico v največjem savna svetu v Sloveniji, aquaaerobiko, uporabo fitnes studija, telovadbo za dobro jutro – vsak dan, vsak večer živa glasba za ples v Gostišču Lipa.

**PLAČATE 4
dni (3 noči)**

**=
BIVATE 5 dni
(4 noči)**

(3. 5. - 31. 5. 2009)

NOVO V MAJU 2009

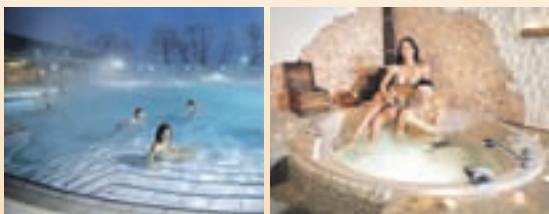
Otvoritev Wellness Orhidelia.

Wellness Orhidelia je nov svet termalnih užitkov, kjer boste med popolnim razvajanjem vašega telesa in duha doživeli prebujenje ljubezni. V Wellness Orhidelii lahko ogrejete svoje telo in srce v svetu savni in sprostite duha v objemu vodnih kapljic.

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

Terme Olimia d.d., Zdraviliška cesta 24, SI - 3254 Podčetrtek
T 03 829 78 36, info@termeh-olimia.com, www.termeh-olimia.com

VELIKE POLETNE POČITNICE BANOVSKI GUSARI IX - 2009

Brezplačne počitnice za otroke:
GRATIS 2 otroka do 12. leta v sobi z dvema odraslima!

GUSARSKI PROGRAMI 26. 6. - 31. 8. 2009

	3-dni	4-dni	5-dni	7-dni
HOTEL Zeleni Gaj	212 EUR	224 EUR	266 EUR ned-pet	384 EUR
DEPANDANSA Zeleni gaj***	190 EUR	200,80 EUR	238 EUR ned-pet	345 EUR

*Blo je morje negda sveta
Prlekija morsko dno,
pa je neše nekaj freta
fse je tristan vragon šlo*

Program vključuje: polpenzion, kopanje, kopalni plašč v sobi, 1 x savna pri najmanj 3-dnevnom bivanju, gratis poletni gusarski animacijski program.

Gusarske dogodivščine - program za velike in male gusarje:

- ognjeni krst
- gusarska zabava
- bitka na kanalu
- hude ure
- usodni koraki
- nevarne poti
- skrivnosti iz "močvare"

www.terme-banovci.si

Informacije: 02/51 31 400

TERME BANOVCI d.o.o. - ZDRAVILNO NAŠTELJE 12 - BANOVCI

Eden plača - drugi GRATIS !

- * 5 polpenzionov, namestitev v vrhunsko opremljenih apartmajih «Regina» 4*
- * neomejena uporaba vseh bazenov – notranjih in zunanjih ter whirlpoola, s termalno in navadno vodo, ter vrhunskimi učinki hidromasaže
- * 50 % popusta na parno in finsko savno

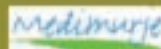
5 polpenzionov - samo 298 € (za 2 osebi)

Wellness & Vital Care

Terme Sveti Martin d.d.
Grkaveščak b.b.
Hrvaška

40313 Sv.Martin na Muri | Tel. +385 40 371 111 | Fax. +385 40 371 171 | info@toplicesvetimartin.hr | www.toplicesvetimartin.hr

Terme Sveti Martin Terme Sveti Martin Terme Sveti Martin

posebna ponudba
modelov 2009

SCHWINN

celotna ponudba
koles in opreme na:
www.skm.si

Gorenjske SKM trgovine
s SCHWINN ponudbo:

ZUPAN SPORT
Jalnova 2, RADOVLJICA
tel.: 53 12 700

Trgovina GRAŠČA
Hladnikova 11, KRIŽE
tel.: 59 56 010

EXTREME VITAL
Puštal 101, ŠKOFJA LOKA
tel.: 51 57 712

VALY Žagar
Cesta na Brdo 52, KRANJ
tel.: 20 45 007

Mesa LT

499,00 €
~~570,00 €~~

okvir: ALU N'Litened; vilice: SR Suntour XCM Lock Out
zadnji / sprednji menjalnik: Shimano SLX 27p / Shimano M530
prest.rocke: Shimano DEORE; zavore: V-brake TECTRO 839

Mesa GS

419,00 €
~~473,00 €~~

okvir: ALU N'Litened; vilice: SR Suntour XCT Lock Out
zadnji / sprednji menjalnik: Shimano DEORE / Shimano M310
prest.rocke: Shimano ALIVIO; zavore: Tectro 837 V-brake

Searcher GSX

699,00 €
~~800,00 €~~

okvir: ALU N'Litened; vilice: SR Suntour NEX-D Remote Lock Out
zadnji / sprednji menjalnik: Shimano XT / Shimano M530
prest.rocke: Shimano DEORE; zavore: Shimano DISC M485

Searcher GSL

499,00 €
~~570,00 €~~

okvir: ALU N'Litened; vilice: SR Suntour NEX 4610 Lock Out
zadnji / sprednji menjalnik: Shimano LX 27p / Shimano M412
prest.rocke: Shimano DEORE; zavore: Tectro 839 V-brake

Cene veljajo ob plačilu z gotovino!

PROLOGO TRADE O.O., CESTA NA RUPU 49, KRANJ

akcijske cene za kolesa Searcher GSX in GSL ter Mesa LT in GS veljajo od 23.4. do 23.5.

Po ribiško opremo v Sul'ca

V Medvodah, na Donovi cesti 2 (v Titaniku) ima svoje prostore ribiška trgovina Sul'c, ki je dobro založena z vso ribiško opremo, tako za profesionalce kot tudi za tiste, ki se z ribištvom ukvarjajo povsem ljubiteljsko.

V trgovini Sul'c med drugim lahko kupite tudi opremo za muharjenje, za kraparjino in za beličarjenje:

- izdelki za muharjenje: perje, koža, dabingi, palice, škornji, vezalni material in še mnogo več
- oprema za kraparjino: palice, torbe za palice, nahrbtniki, laksi, hrana,...
- oprema za beličarjenje: palice, hrana,...

V njihovi ponudbi so izdelki vrhunskih blagovnih znamk. Novost so kakovostne **muharske palice proizvajalca TFO**, ki jih v Sloveniji lahko kupite samo v trgovinah Sul'c, ki jih najdete v Medvodah, v Ljubljani in v Trbovljah.

KUPON do
10% POPUST
na gotovino

Trgovina
SUL'c

PRODAJA RIBIŠKE OPREME
PE MEDVODE, Donova cesta 2 (Titanik)
Tel.: 01/3611-024
Delovni čas: pon. - pet. od 12. -19. ure,
sobota od 8. do 12. ure

Vedno bolj je popularno muharjenje. Zanj potrebujete palico, umetno muho in ribiške škornje. Vse to dobite v ribiški trgovini Sul'c. Pri nakupu vam bo z nasveti pomagal prodajalec.

Starčič Igor s.p., Slovenska 20/a, Ljubljana

ceneje do lepe kopalnice

salon kopalniške opreme

NOVO!

**suhomontažna gradnja
adaptacije
zaključna dela**

kaj nudimo

V naši trgovini boste našli prav vse za kopalnico, vodovod in ogrevanje, od keramičnih ploščic, sanitarne keramike, kadi, tuš kadi, tuš kabin, masažnih sistemov, armatur, kopalniškega pohištva do drobnih kopalniških dodatkov in gradbenega materiala za prenovo kopalnic. Nudimo pa vam tudi celotne prenove kopalnic.

adaptacije kopalnic

Na kratko bi vam radi predstavili naš način adaptacije kopalnice. Ko se odločite, da bi prenovili kopalnico, nas pokličite in dogovorili se bomo za ogled. V najkrajšem času vas bo obiskal naš svetovalec, si ogledal obstoječo kopalnico, jo premeril, narisal skico in si zapisal vaše želje.

Dela potekajo po naslednjem vrstnem redu:

- Demontaža starih elementov, odstranitev starih ploščic in odvoz odpadnega materiala na deponijo.
- Zamenjava vodovodnih in odtočnih cevi, postavitve kadi, napeljava elektroinstalacij.
- Zidarska dela in predpriprava za polaganje ploščic.
- Polaganje in fugiranje ploščic.
- Izdelava stropa in beljenje
- Montaža in priključitev novih elementov.
- Pregled in prevzem kopalnice.

Več informacij dobite v naši trgovini.

Banca Kranj - Tavčarjeva 31, 4000 Kranj

telefon: 04 2361 240, telefaks: 04 2369 100, e-pošta: info@banca.si

Banca Jesenice - Kejžarjeva 34, 4270 Jesenice

telefon: 04 5833 890, telefaks: 004 583 3892, e-pošta: jesenice@banca.si

Banca Trebnje - Pehanijeva 8, 8210 Trebnje

telefon: 07 3460 440, telefaks: 07 3460 441, e-pošta: trebnje@banca.si

Dobri strešniki in dobri mojstri - garant za dobro streho

Imeti streho nad glavo je nekaj najpomembnejšega, kar imamo v življenju, zato jo je vredno vzdrževati oziroma že na začetku postaviti, kot je treba.

Izdelava strehe mora biti kakovostna in streha lepa na pogled, saj je poleg fasade tudi ta vseskozi na ogled. Kakšna streha bo na določenem objektu, je v veliki meri odvisno od lege objekta, saj velja, da imamo na Gorenjskem zelo strme strehe (tudi do 60 stopinj), na Primorskem pa so tradicionalne strehe ravne. Kakšno streho izbrati, je pravo vprašanje za investitorja, ki najbolje ve, ali bo prostor tik pod streho izkoristil za bivalne prostore ali ga bo upo-

rabljajal zgolj za odlaganje odvečne šare ali pa tega prostora sploh ne bo.

Če je v preteklosti pri gradnji objektov veljalo, da so se je investitorji v veliki meri lotevali z domačimi mojstri, pa danes ni več tako. Tudi zato lahko že dalj časa opazamo veliko pomanjkanje mojstrov na različnih področjih. Tako je tudi z mojstri za strehe, zato tudi na Gorenjskem velja, da je najem dobrega tesarja, kleparja in krovca vse bolj dragocen.

Izbira kritine je pomembna naloga

Na Gorenjskem praktično ne poznamo ravnih streh na družinskih hišah, le na nekaterih večjih objektih, kot so tovarne, šole, bolnišnice, večstanovanjski objekti ... Ravne strehe so problematične zaradi zamakanja. Do tega pride zaradi različnega materiala in stikov med njimi, saj se materiali raztezajo in krčijo in so na ravni strehi bolj

SIMER
okna in vrata

Verjetno najboljša okna in vrata na svetu!

MODRA ŠTEVILKA
080 10 27

www.simer.si

Energijsko varčna, pasivna okna!

88+

Matjaž Hartman s.p.,
Hafnerjevo nas. 91, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 513 88 30 ali 031 775 401

PRODAJA, MONTAŽA IN VZDRŽEVANJE:

- GARAŽNIH
- vhodnih
- stranskih
- protipožarnih
- kletnih vrat

POOBLAŠČENI PRODAJALEC

AKCIJA
GARAŽNA VRATA
na daljinsko upravljanje z montažo in DDV
že od 929 EUR dalje

občutljivi kot na strehah z naklonom. Pri ravni strehi morajo biti delavci izredno vestni in natančni, saj se veliko manjših napak ne vidi takoj, ob močnem dežju in zimskem mrazu pa kaj hitro nastanejo razpoke, z njimi pa največji problem streh - zamakanje.

Zato pa so v naših krajih toliko bolj značilne dvo- in večkapnice, kjer je bistveno manj možnosti za zamakanje med posameznimi stiki strešnikov. Medtem ko enokapnice poznamo predvsem pri enostavnejših objektih, kot so drvarnice, nadstreški, kozolci, dvo- in večkapnice pa pri družinskih hišah. Pri strehah z manjšim naklonom so letve bolj gosto postavljene, zato ima voda daljšo pot navzgor, kadar je streha bolj strma, pa je tudi manjša poraba strešnikov. Morda gre tudi v tem iskati razlog, zakaj imamo Gorenjci strme strehe in ne le zaradi snega in vetra. Vsak proizvajalec kritine sicer sam objavi podatke o optimalnem naklonu strehe za njihovo kritino in tudi izračun števila strešnikov glede na naklon strehe.

V preteklosti so naši predniki prekrivali streho s slamo in skodlami. Slame na gorenjskih strehah sicer ni bilo veliko, še zmeraj pa stoji v Selški dolini lesena hiša z novo slamnato streho. Skodle so bolj primerne za ostro podnebje, kot ga poznamo tudi na Gorenjskem, vendar se tudi ta lesena kritina, razen v redkih primerih (staje na pašnikih), ne uporablja več. Skodle so osem do deset centimetrov široke deščice različnih dolžin, ki so jih nabijali na letve od spodaj navzgor v več slojih. V bližnji preteklosti so bili zelo prisotni betonski špičaki (streš-

nik z izrazito špico navzdol), opečni zarezniki (približno 36 centimetrov široke ravne plošče) in tudi bobrovec. Slednji je bil kar drag, zato so ga izpodrinili novi, cenejši strešniki, razen tega pa je bil nekaj časa izredno slabe kvalitete.

Ne smemo pozabiti tudi na salonitne plošče in valovite salonitke, ki pa jih danes ne proizvajajo več, saj material vsebuje kancerogene snovi, zato jih nasprotno skorajda ni več opaziti na gorenjskih strehah. Ob menjavi salonitke je potrebna velika pazljivost, saj gre ob lomljenju v zrak azbest, ki ga z našimi čutili ne zaznavamo, posledice pa se lahko pokažejo šele čez leta. Naj ponovimo še enkrat. Najbolj pogosta kritina v Sloveniji je bobrovec, ki pa so ga zaradi nižje cene pred desetletji izpodrinili opečni zarezniki. Oba sta primerna tudi za strme naklone, tako kot tudi betonski strešniki, ki so hkrati težki. To teže je potrebno vračunati v izdelavo ostrešja, ki mora prenesti veliko več kot le teže kritine. Na osnovi bitumna je izdelana ognjeodporna bitumenska kritina, ki dobro prenaša različne vremenske vplive in jo lahko polagamo tudi na zelo strme strehe. Zaradi nizke teže je zelo primerna za montažne objekte in razgibane strehe.

Na bolj položne strehe, vendar ne ravne, se polaga valovite vlaknene plošče. So lahke, zato je tudi ostrešje lažje narediti. Na trgu poznamo tudi več izvedb kovinske kritine, od plošč, trakov do aluminijaste skodle in pocinkane pločevine. Kovinska kritina je izredno lahka, proizvajalci pa znajo na zgornjo stran vbrizgati tudi granulato, da kri-

tina izgubi kovinski videz. Lahko jo polagamo tudi na dotrajano kritino.

Življenjska doba do sto let

Življenjska doba kritine je od 20 do 30 let, odvisno od kvalitete pa lahko tudi dlje (za kovinsko kritino nekateri proizvajalci ponujajo do 50 let garancije). Življenjska doba ostrešja pa je mnogo daljša, ob dobrem vzdrževanju tudi več kot 100 let. Ob slabi kritini, slabem vzdrževanju in posledično dolgotrajnem zamakanju pa bo potrebno zamenjati tudi letve, špirovci in lege pa ponavadi zdržijo tudi takšne obremenitve. Najpomembnejše je preprečiti

**SENČILA
ASTERIKS**

**Peter Rozman s.p., Senično 7, Križe
tel.: 04/59 55 170, GSM: 041/733 709
e-mail: sencila-asteriks@siol.net**

tende-markize: na voljo so standardne, polkasetne in kasetne tende, platno vam lahko potiskamo z napisom ali logotipom, odpiranje ročno ali na električni pogon

**lamelne zavese, plise zavese
in žaluzije:** velika izbira barv

rolete: nadokenske, podometne rolete, PVC ali ALU, okrogle ali polokrogle, z integriranimi rolo komarniki

rolaji plise zavese

žaluzije komarniki rolo garažna vrata

www.asteriks.net

**KLJUČAVNIČARSTVO
JANEZ VREČEK s.p.**

**ZG. BRNIK 143, 4207 CERKLJE,
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018,
www.vreck-peci.com**

NA PEČI PET LET GARANCIJE

PEČ NA TRDA GORIVA

**PEČ NA OLJE
IN PLIN**

BOJLERJI

**PEČI
NA
LESNO
BIOMASO**

kombinacija drva - peleti

BOJLERJI IZ NERJAVEČE PLOČEVINE

zamakanje, najbolj izrazito ga lahko opazimo na obrobah pri dimnikih, prebojih za ventilacije in ob robovih streh. Po toči ali hudi zimi je potrebno streho pregledati in zamenjati počene strešnike. Že na začetku pa morajo biti žlote ustrezno zapolnjene s pločevino, sicer se voda kar cedi pod streho. Delo stanovalcev ali uporabnikov objekta je v tem primeru največkrat zgolj skrben pregled strehe in morebitna zamenjava strešnikov, vse ostalo pa rajši prepustite krovcu.

Kadar dobro zamaka v objekt, je že zelo hudo, saj so strehe narejene tako, da do zamakanja ne bi smelo priti. Pri navadnem tipu strehe, kjer so na špirovcu še letve, na njih pa kritina (ob izkoriščenem podstrešju pa je spodaj še pvc folija, toplotna izolacija in lepenka), se običajno na zunanjem zidu (fasadi) pojavi madež. Ta pove, da s streho nekaj ni v redu. Pri t. i. hladnih strehah pa so na špirovce vzdolžno nabite deske, na njih pa še strešna lepenka, hidro izolacija, na vse

to pa tramič (7x5 centimetrov) ter na tramiče letve in kritina. Tako gre hladen zrak iz kapi do slemena in hladijo streho, medtem ko spodnja konstrukcija ostaja iste temperature, še

posebno če je izkoriščeno tudi podstrešje in je vgrajena tudi toplotna izolacija, folija in opaž ali knauf plošče. Takšna streha skorajda ne more zamakati.

Žimnice, katere sanjate podnevi!

Vodna postelja, kot jo poznate je preteklost; spoznajte prihodnost HIDRA žimnica na kateri plavaš!

**SUPER UDOBNO
MEHKO**

**ZASTITA PROTI PARASITAM
ANTIBAKTERIJSKO**

ORTOPEDSKO LEŽALICE

MODRA ŠTEVILKA

080 14 99

LJUBLJANA • Peričeva 21 – Bežigranski dvor, 1000 Ljubljana, Tel.: 01 280 67 90 • Prušnikova 95 (bivša poslovna stavba GALANT), 1000 Ljubljana, Tel.: 01 513 37 40 **ZAPUŽE** • Zapuže 10b, 4275 Begunje na Gorenjskem (bivša tovarna SUKNO), Tel.: 04 532 57 75 **KRANJ** • Cesta talcev 67 (Poslovni center LISJAK, I. nadstropje), 4000 Kranj, Tel.: 04 231 67 61

www.postelja.com

Zaščita pred vremenom ali peta fasada?

Dobra streha mora predvsem ščititi pred vremenskimi vplivi, seveda pa je pomemben tudi videz strehe. Dobavitelji strešne kritine oglašujejo strehe kot peto fasado. Kar prav imajo, saj je streha običajno večja od fasade, tako da je izbira kritine zelo pomembna. Barva kritine je velikokrat predpisana že v gradbenem dovoljenju, saj morajo biti strehe vsaj v določeni meri usklajene. Vsak investitor lahko sicer sam izbira med različnimi proizvajalci strešnikov, vendar mora zadostiti pogojem v dovoljenju. Na izbiro kritine vpliva tudi naklon strehe, tako da pri industrijskih objektih, ki imajo običajno manjši naklon, prevladuje pločevina. Kritina je lahko tudi gladka ali valovita, betonska, opečna ali iz umetnih materialov. V gradbenem dovoljenju je sicer lahko predpisan tudi material, vendar največkrat ni tako.

Na izbiro kritine vpliva tudi pripravljenost investitorja po dražjih in kvalitetnejših materialih in s tem povezanih stroških vzdrževanja. Pri kritinah slabše kakovosti bo investitor na začetku odšteli manjši znesek, vendar bo potem morda z leti vzdrževanje dražje od nakupa dražje in kvalitetnejše kritine (in tudi mojstra), kjer pa vzdrževanja skorajda ne bi poznali. V obeh primerih je izredno pomembna izvedba izdelave ostrešja in strehe, saj še tako draga kritina ob zamakanju ne pomaga nič. Pred nakupom je pametno preveriti več proizvajalcev kritine in izvajalcev del, primerjati ceno in njihovo garancijo za delo. Koliko strešnikov, slemenjakov in druge opreme, ki jo je treba s časom zamenjati, je potrebno kupiti ob začetku investicije, danes ni več težko izračunati. Vsak proizvajalec ima že podatke, tabele, morda tudi računalniški program o številu strešnikov, slemenjakov ... Obvezno pa je potrebno pri nakupu računati na vzdrževanje in kupiti vsaj 100 do 200 komadov rezervnih strešnikov, saj to zadostuje za približno 10 kvadratnih metrov strehe. Morda se to komu zdi nepotrebna investicija, vendar iskanje istega strešnika, iste barve in kvalitete čez 20 let je lahko zelo težka naloga.

Obnova spomladi ali jeseni

Najprimernejši čas za prenovno strehe je spomladi ali jeseni. Vzrok je preprost. Ali je bila streha poškodovana pozimi in je potrebno popraviti škodo, kadar pa je škoda že tu, pa jo je potrebno popraviti pred zimo. Vsekakor pa naj bodo ob obnovi stabilne temperature, saj velika nihanja preveč raztezajo oziroma krčijo materiale. Vzrok za obnovo strehe in ostrešja je lahko tudi ureditev podstrešja. Kadar si investitor privoščiti več, je potrebno streho vzdigniti ali pa narediti frčade, manj zahtevna pa je vstavitev strešnega okna. Pri navadni obnovi strehe tovrstnih del in stroškov ni. Strešno okno je cenejše in dandanes tudi dovolj kvalitetno, le velikost mora biti prilagojena špirovcem. Pri frčadah je strošek takoj večji, morda je treba celo nabaviti drugo kritino zaradi manjšega naklona, narediti žlote in podobno.

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič

Pogresate stresice?

S stresicami je pac tako kot z vsemi strehami. Vse dokler so, jim nihce ne posveca nikakrsne pozornosti. Isto velja za streho vase hise. Ce vam dobro služi, sploh ne veste, da vas ves cas sciti. Cisto drugace pa je, ce vam zacne puscati. Tedaj je skrajni cas, da jo hitro in enostavno zamenjate z dostopno, a visokokakovostno strešno kritino. In hitro boste spoznali, da je Tondach® edina streha, ki jo zares potrebujete.

AKCIJA POMLAD 2009.

V času od 1. 3. do 31. 5. 2009. Popust velja za vse osnovne strešnike v naravno rdeči barvi in engobe skupine E1.

Varna in trajna kritina METRAPAN!

PODJETJE MELTAL, D. O. O., PONUJA V OKVIRU PRODAJNEGA PROGRAMA METRAPAN STREŠNE KRITINE, FASADNE PLOŠČE TER PREDELNE STENE IZ POCINKANE BARVANE PLOČEVINE Z IZOLACIJO ALI BREZ, KI URESNIČUJEJO REŠITVE VEČINE SODOBNIH ARHITEKTURNIH ZASNOV.

PREDNOSTI METRAPAN KRITIN:

Dolga življenjska doba - pocinkana barvana pločevina ima 50 in večletno življenjsko dobo.

Protipotresna varnost - plošče so lahke in samonosilne, zato bistveno manj obremenjujejo ostrešje in celoten objekt. Primerne so za objekte, kjer obstoječa konstrukcija ne prenaša velike obremenitve.

Odpornost proti vremenskim vplivom - plošče zanesljivo varujejo objekt pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.

Izvrstna toplotna in dobra zvočna izolacija - različne vrste izolacij (kot so poliuretan, stiropor ali mineralna volna) preprečujejo nastajanje kondenza, zagotavljajo objektu toplotno stabilnost, majhne toplotne izgube v zimskem času in preprečevanje pregrevanja v poletnem času.

Hitra in enostavna montaža - zamenjava strehe ne zahteva posega v obstoječe ostrešje, saj strešna pod-

konstrukcija lahko ostane enaka kot pri prvotni kritini, kar pa bistveno zmanjša stroške. Gradnja bo tako potekala hitro in kakovostno.

Vsestranska uporabnost - strešne plošče so primerne za pokrivanje tako individualnih kot industrijskih objektov z nakloni od 6 stopinj naprej. Pri pokrivanju z nakloni pod 6 stopinj je potrebno dodatno tesniti preklope posameznih plošč.

Pestra ponudba - plošče so na voljo v obliki trapeza ter obliki klasičnega strešnika. Izbirate lahko med različnimi vrstami in debelinami izolacije ter barvami, ki se lepo vklopijo v okolje.

FASADNE PLOŠČE

Fasadni paneli skrajšajo čas gradnje objektov, omogočajo visoko stopnjo prilagodljivosti ter zagotavljajo odlične oblikovne učinke. Odlikuje jih pester izbor barv ter oblik profilov. Fasadne panele je možno vgrajevati vertikalno ali horizontalno ter omogočajo vidno ali skrito vijačenje.

Kupon za brezplačen METRAPAN katalog

Prosim za brezplačen katalog ter aktualni cenik
Prosim za brezplačen obisk krovca ter izdelavo ponudbe

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Tel.št. _____

Kupon pošljite na: Meltal, d. o. o., Gosposvetska c. 84, 2000 Maribor

Če imate kakšno vprašanje, nas lahko dobite na:

Tel.: 02/78 80 170, 01/53 03 406

E-pošta: info@meltal.si, www.meltal.si; www.metrapan.si

Meltal, d. o. o., Gosposvetska cesta 84, 2000 Maribor

Skandinavske barve in laki na vodni osnovi

Kupon za 10% popust

Ob predložitvi kupona imate pri nakupu nad 5l barve 10% popust. Akcija traja od 15. aprila do 15. maja.

Barve za les:

- ZUNANJE POVRŠINE: okna, vrata, brunarice, vrtno garniture, fasadne obloge in paneli
- NOTRANJE POVRŠINE: pohištvo, kuhinje, notranja okna in vrata, masivne površine, parket

Zidne barve:

- Stenske barve
- Fasadne barve

Prednosti barv in lakov na vodni osnovi:

- So bolj elastične
- So brez neprijetnega vonja
- So okolju prijazne
- So dalj časa obstojne

Barve za kovino in prašne barve:

- Kovina, plastika, sestavljeni izdelki, težka industrija

GSM: 05 1/632 86 1

Tel: 04/236 58 78

Fax: 04/236 58 79

Info: www.teknos.si

Sedaj na novi lokaciji: **TEKNOS d. o. o., Kidričeva cesta 94, 4220 Škofja Loka (poleg VBH-ja)**

6. KOLESARSKI MARATON KRANJ

5. MEMORIAL MIRKA KRAKERJA

štart v soboto 16.5.2009 ob 12. uri
pred Mercator centrom - Primskovo
cilj pred Mercator centrom - Primskovo ob 14.30

Predprijava do četrta, 14. maja 2009, na naslov:
KK Sava Kranj, Škofjeloška c. 14, 4000 Kranj,
fax: 04/231 21 78, e-mail: kksava@siol.net.

Štartnina znaša 13 EUR. Prijave so možne tudi na dan
prireditve od 9. do 11. ure, vendar v tem primeru štartnina
znaša 18 EUR.

Kolesarski klub
Sava

SLOVENIJA
KOLESARJI

KRANJ

produkcija

STUDI@REH

Rekrea tur

EKIPNO KOLESARJENJE PO SLOVENIJI

BOHINJ - NOVA GORICA - POSTOJNA - KRANJ, 27. - 30. AVGUST 2009

www.rekreatur.si

zadnji rok prijave na kvalifikacije: 15. maj 2009!

Gorenjski Glas

BOHINJ
Turistično Bledsko
www.blednj.si

MERKUR

just

CULT

KARTOGRADIA

SREBRNI SEJALEC 2008

Slovenska turistična organizacija

Studio Oreh Kranj
REKREATOR -
EKIPNO KOLESARJENJE PO SLOVENIJI

3/15/25 let
Garancije

Sistemi za uporabo deževnice Biološke čistilne naprave

Bodite pametni in prihranite do 50 % pitne vode. Uporabite brezplačno deževnico.

Biološke čistilne naprave
od 2 - 200 PE (prebivalcev)

Greznice zbiralne, dvoprekatne, troprekatne. Možnost kasnejše predelave v čistilno napravo.

ARMEX ARMATURE D.O.O. IVANČNA GORICA, LJUBLJANSKA C. 2A
TEL. 01/78 69 270, 01/78 69 260 ali 051 / 652 - 192
E-mail: info.armex@siol.net www.cistilnenaprave-dezevnica.si

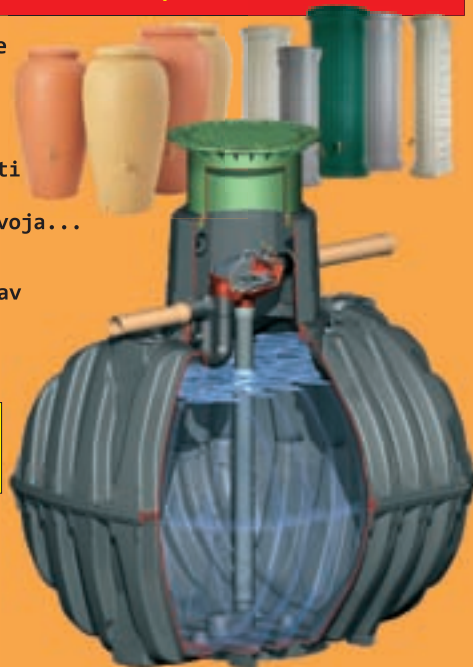
Posode za vodo - nadzemne
in podzemne izvedbe

- rezervoarji
- filtri za deževnico
- plavajoči sesalni kompleti
- črpališča
- digitalni pokazatelji nivoja...

Ponikalni sistemi za :

- izpust iz čistilnih naprav
- greznic
- odvodnjavanje parkirišč
- odvodnjavanje s streh...

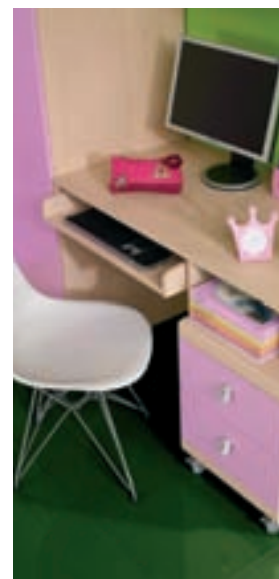
Naročite brezplačen
katalog

Armex armature d.o.o. Ivančna Gorica, Ljubljanska c. 2A, 1234 Mengoš

ČAS JE, DA OSVEŽITE VAŠ DOM Z NOVOSTMI

Poiščite jih v salonu Nova Oprema v Mengšu!

alples
pohištvena znamka

SALON POHIŠTVA
nova
OPREMA

Gorenjska c. 24 • 1234 Mengeš
tel.: 01 72 96 270

www.alples.si

Več energije za manj denarja

Odločitev o zamenjavi starih oken in izbira pravega dobavitelja novih oken je pomembna življenjska odločitev. Podjetje ALMONT PVC d. o. o., odlikujejo dolgoletne izkušnje na trgu PVC stavbnega pohištva ter visoka kakovost izdelkov in storitev.

Skupina ALMONT ima dolgoletno tradicijo obstoja, saj je na trgu aluminijevih konstrukcij že petdeset let, zadnjih deset let pa je prisotna tudi na trgu s PVC stavbnim pohištvom. V času, ki prihaja, je za kupca pomembno, da sklene posel z zdravim in stabilnim podjetjem, kar podjetje ALMONT zagotovo je.

Okna podjetja ALMONT PVC d. o. o., imajo vse karakteristike, ki jih zahteva Ekološki sklad. Ta pa omogoča ugodno financiranje za občane, ki kupujejo nova okna. Tako si lahko financiranje nakupa njihovih oken olajšate s pridobitvijo ugodnega kredita Ekološkega sklada.

Poudarek pri ALMONTU je na kakovosti in širokem spektru proizvodov, ki jih najdete na enem mestu. Okna, vrata, zimski vrtovi, ograjni sistemi in drugo. Zaradi vse večjih zahtev po zmanjševanju toplotnih izgub podjetje ALMONT PVC d. o. o., ponuja tudi odlično rešitev za graditelje energetske varčnih hiš, kakor tudi druge gospodarne in ozaveščene kupce.

Novi sistem energetske varčnih oken v primerjavi s klasičnim 5-komornim profilom omogoča dodatno toplotno izolativnost in visoko stopnjo energetske učinkovitosti (U_w tudi do $0,9 \text{ W/m}^2\text{K}$).

Klasična zasteklitev okna podjetja ALMONT zagotavlja optimalno zvočno izolativnost 32 dB. Glede na želje kupca, pa v okna lahko vgradijo tudi takšna stekla, ki dosegajo zvočno izolativnost do 45 dB, kar lahko znatno izboljša udobje bivanja v vašem domu.

Z izdelki iz njihovega prodajnega programa lahko privarčujete energijo in denar ter se uprete tudi hrupu. V okna lahko vgradijo tudi prezračevalni sistem, ki omogoča, da se prostori zračijo tudi, kadar so okna zaprta, pri čemer skupaj z vami ugotovijo, kaj je za vas najustreznejša rešitev.

Da bi zadovoljili želje širšega kroga kupcev, ponujajo osnovni sistem pet- oziroma šestkomornega profila in trojnega tesnjenja, ki ga odlikujejo odlična toplotna in zvočna izolacija ($U=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$, $R_w=32 \text{ dB}$) ter zaščita proti vlomu. Petkomorni sistem je idealna rešitev za vsako stanovanjsko hišo in stanovanjski objekt, saj zagotavlja optimalno kombinacijo med ceno, kakovostjo in obliko.

www.almont.si

KAKOVOST IN VARČNOST

PVC in ALU okna, vrata, zimski vrtovi in ograjni sistemi za svet v novi podobi

ALMONT PVC d.o.o.
Slovenska Bistrica - tel.: 02/80 55 700
PE Kranj - Kopaljška 2, tel.: 04/20 14 800

ALMONT
SVET V NOVI PODOBI

Telefon: (01) 750 72 00
Fax: (01) 750 72 10
E-pošta: tajnistvo@dolenjgrad.si
Internet: www.dolenjgrad.si

Želimo vam zagotoviti varno in mirno starost. V kolikor bo zanimanje za nove oblike bivanja dovolj veliko, bo 1. faza naselja oziroma 90 stanovanjskih enot, zgrajenih v dobrih 15 mesecih, od pridobitve gradbenega dovoljenja.

V novih stanovanjih boste lahko uživali že leta 2010, če boste pohiteli in sklenili predpogodbo do konca meseca maja 2009.

OSKRBOVANA STANOVANJA V KAMNIKU

V prelepi zeleni pokrajini ob reki Nevljici in v neposredni bližini doma starejših občanov bomo zgradili naselje s 147 oskrbovanimi stanovanji. Lokacija je umaknjena iz mestnega vrveža v naravo, a je hkrati le 5-10 min hoje do centra Kamnika.

Kamniška Bistrica 13 km
Velika Planina 8 km
Sv. Primož 5 km
Kranj 28 km
Letališče Jožeta Pučnika 15 km
Tunjice 5 km
Smučišče Krvavec 16 km
Ljubljana 20 km
Golf Arboretum 5 km

CEMENTNI IZDELKI JUHANT d.o.o.

T: 01/83 43 085, F: 01/83 43 080
W: www.juhant.com, E: info@juhant.com
W: www.tlakovci.si

Za dobro počutje je ureditev okolice hiše ravno tako pomembna kot notranja ureditev vašega doma.

Pomembna je primerna izbira, predvsem pa praktičnost. V podjetju JUHANT se že dobrih 45 let ukvarjamo s proizvodnjo kakovostnih beton-skih izdelkov. V proizvodnem programu imamo vse, kar potrebujete za vaše dvorišče. Najbolj smo ponosni na tlakovce, kjer je na voljo široka izbira modelov in barvnih kombinacij. Posebej naj izpostavimo tlakovca, ki sta letos prvič prisotna na

slovenskem tržišču, to sta KAMEN KRAS in KAMEN ŠKRILJ.

Prednost tlakovanih površin je v njihovem enostavnem vzdrževanju, če pa kasneje pride do kakšnih poškodb, je posamezne dele možno zlahka zamenjati z novimi.

Pred dokončno izbiro se je priporočljivo posvetovati s strokovnjakom. V podjetju JUHANT vam bomo z veseljem pomagali, saj imamo bogate izkušnje s tlakovanjem dovoznih poti, dvorišč, pločnikov, stez, mestnih trgov, parkirišč ...

ODKRITE VAŠE OSEBNE ŽELJE IN JIH URESNIČITE Z NAŠO POMOČJO! DVORIŠČE JE OBRAZ VAŠEGA DOMA

KAMEN ŠKRILJ

KAMEN KRAS

PRAVI NASLOV ZA NAKUP GOSPODINJSKIH APARATOV

PRODAJNI CENTRI ETIS:

LJUBLJANA - VIČ, Tržaška 333; Tel.: (01) 200 70 10
DOMŽALE - VELE, Mestni trg 1; Tel.: (01) 721 99 11
KRANJ - LABORE, Ljubljanska 30; Tel.: (04) 235 50 50
KOPER, Staničev trg 1; Tel.: (05) 627 63 79

BOSCH
WAS 2446i
729,90
~~819,00~~

SIEMENS
MS 7000i
79,90
~~100,00~~

Set BRINA 2

BOSCH
PIE 64S350E
679,90
~~929,00~~

BOSCH
HBA 42S350E
489,10
~~649,90~~

Navedene cene veljajo le ob nakupu seta!

Ponudba velja do 30. 4. 2009 oz. do razprodaje zalog.

Sončni sistemi, Gorenjcem pisani na kožo

Skupaj s finančno-gospodarsko krizo so se začela ceniti tudi fosilna goriva, a žal ne bo vedno tako. Veliko jih je dejstvo, da bodo fosilna goriva v prihodnosti draga, že sprejelo. Fosilna goriva naj bi bila omejena (ali pa jih proizvajalci nalašč črpajo tako, da dobro zaslužijo), zato je vredno razmišljati o spremembah. S tem ciljamo na izrabo sončne energije, torej ene od t. i. zelenih energij, ki se jim je zapisala tudi naša država, ki uporabo sofinancira prek Ekosklada.

Razlogov za investicijo sončnih sistemov za ogrevanje sanitarne vode ali ogrevanje celotnega objekta (družinske hiše) je več. Naj ob tem na prvo mesto postavimo dolgoročno varčevanje s stroški za ogrevanje, sledi pa tudi udobje (sončne energije ni treba naročiti in napolniti rezervoarja), s tem pa uporabljamo tudi čisto energijo, smo neodvisni od cen energije, ki se proizvaja brez hrupa, z večjo investicijo (in nekoliko drugačno tehnologijo) pa bi lahko tudi proizvajali električno energijo. Električne seveda ne bi porabili sami, ampak jo prodajali distributerju električne energije, država pa bi dodala subvencijo (štirikratnik ekonomske cene).

Gorenjci smo varčni in preudarni, zato bi nam morali biti sončni sistemi za ogrevanje pisani na kožo. Je res tako? Začetki montaž sončnih zbiralnikov (kolektorjev) za ogrevanje sanitarne vode segajo vsaj 20 let nazaj, medtem ko so se moderni, prvi vakuumski sončni sistemi pojavili pred petimi leti, razvojni bum pa doživeli pred dvema letoma. "V zadnjih dveh letih so vakuumске sončne sisteme tretje generacije za ogrevanje sanitarne vode in prostorov sprejeli tudi Gorenjci. Trdim, da ne gre za ekološko ozaveščenost, ampak za preprosto ekonomsko logiko, saj se investicija povrne v štirih do petih letih, hkrati pa Ekosklad povrne vsaj četrtino vrednosti investicije," o razlogih za vse večje povpraševanje in odločanje za investicije

v sončne sisteme pravi **Janez Tepina** iz podjetja Gomon Solar iz Kranja. Slovenci smo sicer kako leto do dve za razvitejšimi sosedi v Evropski uniji, vendar je povpraševanje po tovrstnih sistemih veliko in bi jih lahko z nadaljevanjem spodbud države tudi ujeli.

Sonce je močno tudi pozimi

Ob tem se zastavlja vprašanje, ali je Gorenjska kot alpska regija z ostrimi zimami sploh primerna za montažo sončnih kolektorjev? "Marsikdo mora spoznati delovanje sistema v živo, da se prepriča o njegovem delovanju tudi pozimi, v hudem mrazu. Ne glede na letni čas ima sonce enako moč, le žarki padajo pod drugim kotom, vakuumski sistem pa deluje tako pri minus 40 kot pri plus 80 stopinj Celzija," pojasnjuje Tepina. V praksi bi bilo povsem vseeno, kam postavimo sončne celice, vendar se 99 odstotkov investitorjev odloči za postavitev na streho, obrneno na jug, saj je tako izkoristek večji.

Sončni sistemi delujejo tako, da se v kolektorju absorbira sončna energija, v vakuumске cevi, kjer je solarna tekočina. Ta se ogreva s pomočjo črpalke transportira v zalogovnike za toplo vodo, ki se nato preko izmenjevalca toplote prenese na sanitarno toplo vodo, ki je takoj na razpolago. Hladna voda se prečrpa nazaj v kolektorje. Sistem je podoben centralnim sistemom za ogrevanje, deluje le v obratni

Janez Tepina, Gomon Solar

smeri. Tudi ob zelo sončnih dnevih težko pride do pregrevanja, kljub temu pa je na voljo ekspanzijska posoda, v katero se tekočina upari in nevarnosti ni (tekočina v sistemu ni voda, ampak solarna tekočina, ki prenese vročino do 200 stopinj Celzija). Za ogrevanje tople vode bi potrebovali zgolj en panel (sončni kolektor) velikosti dva krat dva metra, za (dopolnilno) ogrevanje prostorov pa štiri.

Stroški manjši do 50 odstotkov

"Z dopolnilnim dogrevanjem centralnega ogrevanja lahko privarčujem približno polovico stroškov za ogrevanje," je povedal Janez Tepina, o velikosti primernih objektov pa, da so to vsi, tudi

večstanovanjski objekti: "Pravzaprav je eden od blokov na Planini (strnjeno naselje večstanovanjskih objektov v Kranju, op. a.) že opremljen s takšnim sistemom, za enega od novih objektov tudi oglašujejo ogrevanje sanitarne vode prek sončnih kolektorjev. Iz tujine poznamo tudi dogrevanje toplarn." To

pomeni, da bi lahko izredno drago ogrevanje na Planini, sicer drago začetno investicijo, v prihodnosti močno pocenili. V tujini jih uporabljajo tudi na šolah, hotelih, prek švicarsko-slovenskega projekta bo morda (način še ni izbran, razen sončnih sistemov bi lahko uporabili tudi toplotno črpalko) ogrevana tudi ena od štirih šol (Žiri, Poljane, Kranjska Gora in Tržič) na Gorenjskem. Žal je v Sloveniji za gradnjo sončnih sistemov na šolah še vedno preveč birokratskih ovir, povedano drugače, tudi če je vodstvo šole in vrh občine za investicijo, jo mora dovoliti še pristojno ministrstvo.

Medtem ko so bili starejši sistemi namenjeni predvsem ogrevanju sanitarne vode, pa so vakuumski primerni tudi za dopolnilno ogrevanje prostorov, lahko jih uporabljamo tudi v manj sončnih dneh, izkoristek je boljši. Bistvena novica je tudi vse nižja cena vakuumskih sončnih kolektorjev. "Za sončni sistem za ogrevanje sanitarne vode je danes potrebno odšteti od 1.500 evrov, za ogrevanje pa od 6.000 evrov naprej, odvisno od velikosti objekta. Morda je na prvi pogled to veliko, vendar se investicija povrne v štirih do petih letih," pravi Tepina.

Sončni sistemi se lahko vgradijo tudi v streho, vakuumski pa ne, saj cevi v streho ne gredo, hkrati pa ne bi mogli absorbirati toliko toplote, saj bi bili 'skriti'. Tudi takšna postavitvev pa ne vpliva na kvaliteto strehe. Vzdrževanja sončnih sistemov za ogrevanje praktično ni, vakuumski (tretje generacije) pa 'preživijo' tudi točo. Proizvajalci zagotavljajo vsaj dvajsetletno življenjsko dobo, vendar je ta skoraj zagotovo še daljša. S sončnimi sistemi za ogrevanje lahko ustvarimo od 80 do 90 odstotkov vseh potreb po sanitarni vodi. Kaj pa ponoči ali v času ostre zime? "Tokrat sistem ne deluje, vendar je zelo oblačnih obdobj malo. Letos pozimi je bilo tako, zato je nujen tudi običajni sistem za ogrevanje vode in prostorov," odgovori Janez Tepina. Ogrevanje s sončnim sistemom lahko nadomesti do petdeset odstotkov vseh potreb po energiji za ogrevanje.

Boštjan Bogataj, foto: Gorazd Kavčič in arhiv Gomon Solar

AKCIJA POMLAD 2009 VAKUUMSKI CEVNI SOLARNI SISTEM

SOLARNI PAKET VODA

Primeren za ogrevanje sanitarne vode.
Omogoča gretje sanitarne vode **300 L (4 osebe)**.

PAKET VSEBUJE:

1. Solarni sončni kolektor
GO-70x1900, 20 cevni
2. Solarni zalogovnik 300 l
3. Solarna postaja
4. Solarni krmilnik
5. Solarna ekspanzijska posoda 18 l
6. Sanitarna ekspanzijska posoda 8 l
7. Povezovalna bakrena izolirana cev (2 x 10m)
8. Nosilec sončnega kolektorja (6 kom)
9. Solarna tekočina (Tyfocor-LS) 20 l
10. Priključna spojka (2 kom)
11. Termostatski mešalni ventil

~~€ 2.800,00~~

POPUST - € 280,00 (10 %)
SUBVENCIJA - € 630,00 (25 %)

VAŠA CENA
€ 1.890,00

SOLARNI PAKET OGREVANJE + VODA

Primeren za ogrevanje sanitarne vode (**4 osebe**)
in dogrevanje centralne do **200m²**

PAKET VSEBUJE:

1. Solarni sončni kolektor
GM-70x1900, 20 cevni (3 kom)
2. Solarni zalogovnik 300 l
3. Solarni zalogovnik 500 l
4. Solarna postaja
5. Solarani krmilnik
6. Solarna ekspanzijska posoda 18 l
7. Sanitarna ekspanzijska posoda 8 l
8. Povezovalna bakrena izolirana cev (2 x 10m)
9. Nosilec sončnega kolektorja (18 kom)
10. Solarna tekočina (Tyfocor-LS) 20 l
11. Priključna spojka (4 kom)
12. Termostatski mešalni ventil
13. Motorni mešalni ventil (3 kom)

~~€ 6.300,00~~

POPUST - € 630,00 (10 %)
SUBVENCIJA - € 1.418,00 (25 %)

VAŠA CENA
€ 4.252,00

Solarna paketa vsebujejeta vse potrebne elemente za končno delovanje sistema. Sončni kolektorji so najnovejša tehnologija z visokim izkoristkom. Zalogovniki imajo vgrajeno magnezijevo anodo, nepovratni ventil, varnostni ventil ter električni grelec.

ZA VSE DODATNE INFORMACIJE SE LAHKO OBRNETE NA NAŠE SVETOVALCE

e-mail: prodaja@gomonsolar.com ali tel.: 051 330 444

Cene so v evrih in ne vključujejo DDV. Akcija velja do 30. maja 2009 oziroma do razprodaje zalog.
Subvencioniranje velja za celotne sisteme in vam ga prizna Ekosklad po predložitvi predračuna, ki vam ga izdelamo mi (več na www.ekosklad.si).
Vsi sistemi se lahko prilagodijo glede na obstoječe stanje in vaše želje. Slike so simbolične. Za morebitne napake v tisku se opravičujemo.

GOMON SOLAR, d.o.o., Pševska 19, 4000 Kranj

Vam elektrika spravlja lase pokonci?

Z desetimi preprostimi koraki lahko učinkovito zmanjšate porabo električne energije in prihranite! Paket Porabim, kar rabim pa vam prinaša še dodatne ugodnosti.

Za več informacij kliknite na www.porabimkarrabim.si.

REENERGIJA

elektro
gorenjska

VELIKA NAGRADNA IGRA

gradbeni materiali - salon keramike

Dom trade d.o.o., Žabnica
Žabnica 68, 4209 Žabnica

Za male in velike mojstre.

Žrebanje v soboto 25.4.2009

DONATORJI NAGRAD

in mnogi drugi...

2x Nagradni bon v bruto vrednosti **1000€**

Fragmat Tim/Novolit

1x Nagradni bon v bruto vrednosti **650€**

Moma ceramica-Deker

1x Nagradni bon v bruto vrednosti **740€**

Bramac

2x smučī ELAN

1x gorsko kolo GIANT

4x Nagradni bon v bruto vrednosti **500€**

Unihem/Ker-ing/Kema/ABK-Deker

2x Nagradni bon v bruto vrednosti **400€**

Ursa/Schiedel

2x Nagradni bon v bruto vrednosti **350€**

Burja-Creaton/Tondach

3x Enodneveni smuč. tečaj UPS

PC Žabnica:

trgovina: 04 2319 200,
keramika: 04 2319 208,
fax: 04 2319 206,
e-mail: info@domtrade.si

www.domtrade.si

PC Lesce:

trgovina: 04 5302 230,
keramika: 04 5302 238,
fax: 04 5302 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

Toplozračne in kombinirane lončene peči

Načrtovanje načina in sistema ogrevanja nas velikokrat postavi pred dilemo: kakšen način in kakšno ogrevalno napravo izbrati, da bo izpolnila naša pričakovanja glede ogrevalne sposobnosti, uporabnosti in na ta način pomembno prispevala k zmanjšanju stroškov ogrevanja prostorov. Pogostokrat se odločimo prehitro, ne da bi podrobneje poznali lastnosti kurilne naprave ali peči, za katero smo se odločili. Najbrž ni dvoma o odločitvi o osnovnem ogrevanju. To je ponavadi centralna napeljava z radiatorji ali talnim razvodom z uporabo kotlov na kurilno olje ali zemeljski plin, sončnih celic, toplotnih črpalk ... Značilnost teh sistemov je, da praviloma za svoje delovanje nujno potrebujejo električno energijo. Seveda, potrebujemo tudi možnost ogrevanja neodvisno od električne energije. Prepričanje, da želimo zgraditi peč ali kamin na trda goriva (drva) samo zaradi tega, da nam pričara malo romantike ob gledanju ognja, pri tem pa niso pomembne ogrevalne in akumulacijske sposobnosti peči, je zgrešeno. Pravilna in preudarna izbira peči na drva je zelo pomembna z vidika izkoristkov in znižanja ogrevalnih stroškov. Če se bomo odločili za gradnjo peči zaradi znižanja ogrevalnih stroškov, pri tem pa se ne bomo odrekli ugodju, lahko privarčujemo tudi do 50 odstotkov ali celo več kurilnega olja, zemeljskega plina ...

Nedvomno je klasična lončena peč kot vir dodatnega ogrevanja najbolj primeren za stalno ogrevanje, kar pomeni, da jo vzdržujemo toplo ves čas kurilne sezone. Zaradi svoje velike akumulacijske sposobnosti porabi izredno malo drv, je pa skorajda neuporabna v prehodnih obdobjih, ko želimo samo zvečer malo segreti prostore, saj potrebujemo približno 1,5 do 2,0 uri, da peč segrejemo, da bi lahko oddajala toploto.

Če želimo večjo uporabnost tudi v prehodnih obdobjih (jesen, pomlad), se je smiselno odločiti za eno od naslednjih izvedb:

1. Toplozračno peč

2. Kombinirano lončeno peč

Poglejmo, kakšne so značilnosti obeh vrst peči, predvsem z vidika uporabnosti v času ogrevalne sezone, akumulacijske sposobnosti in kako so praviloma sestavljene.

Toplozračne peči so praviloma sestavljene iz kaminskega kurišča (vložka), obloge iz pečnic ali drugega mineralnega materiala s sposobnostjo akumulacije toplote ter sistemov (kanalov) regulacijskih zračnikov za ogrevanje prostora ali sosednih prostorov. Obloga ne sme biti iz plinobetona, betona, kamna, saj so to materiali, ki ne akumulirajo toplote. Pri teh pečeh se ne uporablja ventilatorjev za prisilno kroženje zraka.

Značilnosti toplozračnih peči so naslednje:

- prostor ogrevajo z naravnim kroženjem zraka (naravni vzgon)
- prostor začnejo segrevati že po 15 do 20 minutah po začetku kurjenja
- imajo možnost segrevati več sosednih prostorov (ustrezna regulacija zračnikov)
- ko se izravna temperatura zraka v prostoru, se akumulira toplota v oblogi (zaprti zračniki)
- po prenehanju kurjenja, obloga oddaja toploto še približno 3 do 4 ure, odvisno od stopnje segretosti

V toplozračnih pečeh se uporabljajo kurišča s steklenimi vrati, ki se lahko odpirajo na stran ali pa dvizžno. Z uporabo

kurišč, ki imajo vgrajeno šamotno oblogo, sicer povečamo akumulacijsko sposobnost celotne peči, vendar podaljšamo čas potreben za začetek oddajanja toplote.

Kombinirane lončene peči so peči, ki so zgrajene v kombiniranem sistemu med klasičnimi lončenimi in toplozračnimi pečmi. Prostor segrevajo kombinirano in sicer toplozračno (naraven vzgon zraka) in sevanjem lončenega dela peči. Sestavljene so iz toplozračnega in klasičnega dela. Toplozračni del vsebuje: kaminsko kurišče, oblogo iz pečnic ali iz mineralnega materiala s sposobnostjo akumulacije toplote in sistem zračnih regulatorjev. Klasični del vsebuje sistem šamotnih dimovodnih kanalov in oblogo iz pečnic, lončenih zidakov ali drugih mineralnih materialov s sposobnostjo akumulacije toplote. Oblikovanje klasičnega dela je možno v obliki razgibanega dodatka ali ogrevane klopi s ali brez ogrevanega naslona. Značilnosti kombinirane lončene peči so naslednje:

- možnost uporabe samo toplozračnega dela (v prehodnih obdobjih) ali v odvisnosti od vremenskih razmer
- možnost uporabe toplozračnega in klasičnega dela, akumulacija toplote v oblogi toplozračnega dela in v klasičnem delu peči
- začetek ogrevanja prostora že po 15 do 20 minutah
- možnost ogrevanja več sosednih prostorov (ustrezna regulacija z zračniki)

- po prenehanju kurjenja obloga toplozračnega dela oddaja toploto še približno 3 do 4 ure, obloga klasičnega dela pa približno 6 do 10 ur, odvisno od stopnje pregretosti.

Enako kot v toplozračnih pečeh se v kombiniranih uporabljajo kaminska kurišča s steklenimi vrati in odpiranjem navzgor ali pa na stran v prostor. V klasični del peči, zlasti če je izveden v obliki ogrevane klopi, cevi centralne kurjave in grelni kabel, ki nam omogoča, da imamo klop, sedišče toplo tudi takrat, kadar nismo pripravljeni kuriti peči.

Pogostokrat se postavlja vprašanje, ali je možno v te peči vgraditi toplovodna kaminska kurišča za centralno kurjavo? Odgovor je seveda, da je možno, vendar je v tem primeru obvezna vgradnja zalogovnika tople vode in sistem mora imeti možnost izpraznitve, če bi prišlo do prekomernega gretja. Mnenja smo, da je premišljena izvedba in primerna lokacija kombinirane ali toplozračne peči v hiši ali stanovanju bolj ekonomična in varčna kot pa kombinacije s centralno kurjavo, pri katerih so nujni tehnični kompromisi med oba sistema.

Kombinirana in toplozračna peč imata skupno kaminsko kurišče. Na slovenskem trgu zasledimo kar pestro ponudbo kurišč, vendar bi kazalo opozoriti, da pred nakupom preverimo, ali so ta kurišča opremljena s potrebnimi potrdili o skladnosti s SIST EN 13229, CE informacijo in ali ima vsa potrebna navodila za vgradnjo, uporabo in vzdrževanje.

Obe vrsti peči omogočata praktično neomejeno število oblikovnih kombinacij, seveda ob upoštevanju tehničnih predpisov in pravil pečarske stroke.

Pred odločanjem o nakupu ali izgradnji se posvetujte s strokovnjaki pečarske stroke, saj vam bodo svetovali in predlagali najboljšo rešitev z ozirom na vaša pričakovanja.

/// PEČI - keramika

Proizvodnja keramičnih pečnic d.o.o.

Podbevškova 18, 8000 Novo mesto, tel.: 07/3935 750 n.c., 3935 760 prodaja,
3935 761 prodaja, fax: 07/3935 768, www.peci.keramika.si
e-pošta: peci-prod@siol.net

Proizvajamo,
svetujemo, projektiramo
in montiramo vse
vrste lončenih peči
in kaminov, gotovih
prenosnih peči,
štedilnikov, pizza peči,
toplozračnih peči in
kaminov, krušnih peči,...

UGODNI PLAČILNI POGOJI

- gotovinski popust
- ugodni krediti od 1 do 3 leta
- čeki, obroki
- trajniki NLB

Poskrbimo tudi za popravila in vzdrževanje peči.

Smo pooblaščen prodajalec, montažer
in serviser kurišč:

Žive meje

V večini vrtov najdemo živo mejo. Skoraj vedno se pojavi zaradi praktičnih razlogov, kot nadomestilo ograje, zaščita proti prahu in hrupu, zaščita proti vetru in nezaželenimi pogledi. Živa meja ima tudi posebno vrednost v vrtni arhitekturi, saj lahko deluje kot element za ločevanje posameznih delov vrta ali pa daje ozadje bujno cvetočim rastlinam.

Praden začnemo saditi živo mejo, si ogledamo okolico, da si ustvarimo predstavo o njeni višini. Običajno so žive meje visoke od 1 m do 2,5 m. Odločiti se moramo tudi, ali bomo imeli oblikovano ali prosto rastočo živo mejo.

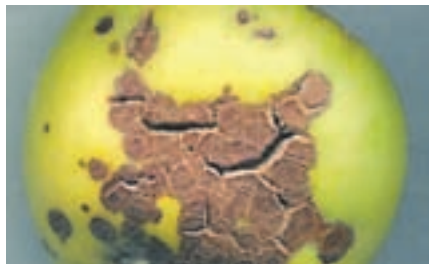
Prosto rastoča živa meja ne zahteva skoraj nobene oskrbe. Zelo primerne rastline za nižje prosto rastoče žive meje, visoke do 1 m, so: japonska kutina, kalina, petoprstnik, medvejka in nekateri češmini. Za visoke prosto rastoče žive meje pa sadimo forsitijo, ognjeni trn, kanadsko šmarno hrušico, kerijo, lipovko in vajgelijo.

Oblikovane žive meje zahtevajo več dela. Med najpogostejšimi rastlinami za to živo mejo se uporablja navadni gaber, sledijo kalina, kosteničevje, pušpan, lovrikovec, pacipresa, tisa in navadna bodika.

Obe vrsti živih mej, oblikovano in prosto rastočo, moramo včasih rezati, toda na različni način. Pri oblikovanih živih mejah to storimo večkrat na leto, da ohranimo predvideno obliko žive meje. Pri prosto rastoči živi meji pa rez opravimo le enkrat na leto. Rastline za živo mejo običajno sadimo v vrsti. Posadimo jih v jarek, ki je dovolj velik za koreninsko grudo posamezne rastline in v katerega smo v zemljo zmešali dobro preperel vrtni kompost. Po sajenju izdatno zalijemo in pognojimo z univerzalnimi gnojili. Priporočljivo je tudi, da se na zemljo okrog rastlin nanese plast zastirke, ki zmanjšuje izhlapevanje vode in preprečuje rast plevelov.

Ljuba Erjavec,
univ. dipl. inž. agr. - BC Naklo

Jablanov škrlup in pepelasta plesen jablan

Okuženi jablanovi listi s škrlupom

Jablane napadajo številne bolezni in škodljivci. Med boleznimi sta vsako leto prisotni glivični bolezen jablanov škrlup, ki povzroča poškodbe listov in krastavost plodov, in jablanova pepelasta plesen ali jablanova pepelovka, ki napada liste in se širi tudi v les. Za varstvo pred boleznima uporabljamo fungicide.

Jablanov škrlup (*Venturia inaequalis*) ali krastavost je najbolj razširjena in najbolj škodljiva bolezen jablan, proti kateri redno škropimo. Bolezen prepoznamo po simptomih, ko se na zgornji strani napadenih listov že kmalu po cvetenju pojavijo črno zelenkaste pege z žametasto prevleko. Okužbe se prenašajo z vetrom in dežjem. Gliva živi v micelijem pod kutikulo lista. Prezimi na odpadlem listju, spomladi pa se razvijejo plodišča periteciji, kjer so askospore, ki okužujejo mlade liste. Intenzivnost okužb je odvisna od temperature in vlažnosti listov. Najmočnejše okužbe so pri 17-24 stopinjah Celzija, če je listje 18 ur vlažno. Jablane varujemo s fitofarmaceutskimi sredstvi in sicer pred cvetenjem na 14 dni škropimo z bakrenimi pripravki, po cvetenju nadaljujemo s škropljenji z organskimi fungicidi. Med registriranimi fungicidi najdemo kar precej pripravkov za varstvo pred to boleznijo: Antracol, Bordojsko brozgo Caffaro, Bordojsko brozgo-Scamargan, Champion 50 WP, Cuprablau-Z, Kupro 190 SC, Nordox 75 WG, Ramin 50 in Serenade WP.

Enako nevarna bolezen je jablanova pepelasta plesen (*Podosphaera leucotricha*). Na okuženih listih in mladih poganjkih se razvije bela mok-

Okužena jablanova veja s pepelasto plesnijo

nata prevleka, listi se zvijajo, stojijo bolj pokonci in se sušijo od listnega roba navznoter. Gliva prezimi v obliki micelija v brstih. Zato bo drevo, ki ga je gliva napadla v preteklem letu, bolno tudi naslednje leto, ne glede na vremenske razmere. Okuženo drevo bo napadeno torej že ob brstenju. Tako lahko že v zimskem času po nepopolnoma zaprtih brstih ugotovimo, če so okuženi. Poleg listov gliva napada tudi socvetja, ki porjavijo in odpadejo. Gliva se poleti širi s poletnimi trosi ali oidiji. Razvoj bolezni pospešuje toplo, suho in ne preveč vetrovno vreme. Na-

Značilna krastavost jabolok je posledica napada škrlupa.

pad torej traja vso sezono, le nizke temperature nekoliko upočasnijo njen razvoj. Zatiranje bolezni se začne že z rezom, ko z drevesa odstranimo vse okužene poganjke. S škropljenji začnemo že zgodaj, ko se listni brsti pričnejo odpirati. Za varstvo pred jablanovo pepelasto plesnijo lahko izbiramo med naslednjimi fungici-

Znaki napada s pepelasto plesnijo na jabolku

di: Cosan, Močljivo žveplo, Domark 100 EC, Kalinosul 80 WG, Kumulus DF, ali pa uporabimo enega izmed naslednjih pripravkov, ki poleg tega, da zatirajo jablanovo pepelasto plesen, delujejo tudi na jablanov škrlup: Bellis, Chorus 75 WG, Clarinet, Score 250 EC, Stroby, Systhane 12-E, Topas 100 EC, Zato 50 WG ali Natur-F, ki je ekstrakt njivske preslice.

Marija Urankar,
univ. dipl. ing. agr. - BC Naklo

Okna in balkoni za letošnje poletje

Ker je tu pomlad, se bomo spet lotili nasajanja okenskih in balkonskih korit. Za rastline je najprimernejša vzhodna stran. Jutranje sonce daje primerno svetlobo, rastlin pa ne izsušuje in ožiga. Tukaj dobro uspevajo vse rastline. Jutranje sonce pa zelo prija nageljnemu, vodenkam, fuksijam, gomoljnim begonijam, lobelijam. Te rastline žgočega, opoldanskega son-

Tirolski nagelj na ganku

ca ne prenesejo. Vodenke, gomoljne begonije in fuksije potrebujejo lahko zemljo s srednjo količino hranil. Vodenke in fuksije precej zalivamo, pri gomoljnih begonijah pa z vodo ne pretiravamo, da gomolj ne začne gniti. Viseči nageljni dobro uspevajo ob potokih, jezerih (ugaja jim vlažen zrak) in nad gnojišči (amoniak, ki ga prestrežejo z listi).

Južna in zahodna stran hiše sta večji del dneva obsijani s soncem, zato tja sadimo rastline, ki dobro prenašajo močno sonce. Najmanj občutljive so pelargonije. Viseče z enojnimi cvetovi močno cvetijo. Viseče sorte z dvojnimi cvetovi so veliko bolj barvite. Zrastejo nekoliko krajše, imajo manj cvetov, ki pa so večji, njihovi listi pa so debelejši in bleščeči. Za izpostavljene lege z veliko dežja niso primerne, ker se debeli listi in cvetovi napijejo vode in potem gnijejo. Na soncu uspevajo tudi surfinije in milijon zvončki, le da potrebujejo zelo veliko

vode in hranil. Cvetovi zvončkov so manjši in zato po nevihtah manj poškodovani.

V korita pa lahko nasadimo tudi višje rastline (marjete, dimorfoteke, trave, gauro,...). Za vmesne zasaditve lahko uporabimo bidens, bakopo, sanvitalijo, diascijo, euforbijo, cigaretko, ... Od necvetočih rastlin pa vmes posadimo afriški smilj, moljevko, lotus, sladki krompir, raznobarne koprive, hojhere, zelišča.

Najmanj izbire imamo na severni strani. Od cvetočih lahko sadimo vodenko, deteljico, lobelijo, streptokarp. Te rastline bodo tukaj manj cvetele, ne bodo pa nas razočarale zelene rastline (moljevka, lotus, afriški smilj ali vedno zelena pijavčnica, enoletni bršljan, satureja, asparagus ali kar tradescancija). Poraba vode je manjša, zato ne pretiravamo z zalivanjem, da korenine ne začnejo gniti.

Število rastlin v koritu je odvisno od dolžine korita. Na 20 cm posadimo eno sadiko. Če je v koritu premalo rastlin, ni takšnega učinka, kot si ga želimo. Ne skoparimo tudi pri nabavi substrata. Ne uporabljamo cenenih substratov z veliko količino črne šote. Tak substrat se hitro izsuši, ne zadržuje vode in ga ne moremo prepojiti, če se še tako trudimo. Izberemo substrat, ki vsebuje še belo šoto, glino in kokosova vlakna ali lubje. Dobro je, če sta substratu dodana perlit ali vermikulit, ki odvečno vlago zadržita in jo potem počasi oddajata. Tako funkcijo imata tudi agrogel in higromul, ki ju dobite v vseh bolj založenih kmetijskih trgovinah.

Gnojiti začnemo tri tedne po presajanju, ko se rastline ukoreninijo. Najprej gnojimo s kalijevimi gnojili (za listno maso in odpornost), sredi ali proti koncu junija pa začnemo gnojiti s fosforjevimi gnojili za cvetenje. Potem kombiniramo gnojila za cvetenje in za zelenje. Gnojila za zelenje ne opustimo.

Nataša Šink,
univ. dipl. inž. agr. - BC Naklo

Barvali smo pirhe, pobarvajmo še cvetje

Ob umetniškem ustvarjanju pirhov smo preživeli lepe trenutke in se veselili živahnih barv, ki so nam bolj ali manj uspele obarvati lupine jajc. Verjetno smo kupili nekoliko več barv, saj vedno preizkusimo novosti na tržišču in v strahu, če nam kaj ne uspe, naredimo večjo zalogo. Kaj lahko s takimi barvami še počnemo? Ker so to barve, ki so namenjene obarvanju jajc, ki jih nato pojemo, ne vsebujejo strupenih snovi. Torej bi lahko s njimi obarvali tudi cvetje.

Doma lahko naredimo eksperiment, ki nam ne bo vzel veliko časa, opazovali pa bomo zanimivo obarvanje cvetov. Za tako barvanje je najbolje, če uporabimo belo cvetje. Zelo lepo se obarvajo beli tulipani, ki jih za par dni damo v kozarec z zeleno barvo ali modro. Ostale barve niso tako neobičajne in toliko ne izstopajo od naravno obarvanih cvetov. Barve lepo potujejo po žilah cvetnih listov in tako oblikujejo poseben izraz cvetja. Lahko uporabimo tudi bele marjetice, ali vrtnice, vendar bo obarvanje potekalo nekoliko bolj počasi.

Na sliki je obarvana naravna vrtnica, ki so jo obarvali v posebni tehniki, s posebnimi barvili. Steblo vrtnice so razcepili na več delov in vsak del stebela pomočili v svojo barvo. Različne barve so potovale po vodovodnih ceveh do cveta, ki so ga mavrično obarvale.

Tako obarvano cvetje lahko posamično postavimo v različne steklenice, ki jih nato skupaj sestavimo v zanimivo kompozicijo. Bolje je, da so steklenice različno obarvane in različno oblikovane. Postavimo jih v svetel prostor, kjer svetloba poudari prosojnost barvnega stekla.

Sabina Šegula,
univ. dipl. inž. agr. - BC Naklo

Vabimo na dan solat - sreda, 13. maja 2009. Od 15. ure dalje bodo različne dejavnosti. Več na spletni strani BC Naklo.

DELOVNI ČAS TRGOVINE:

ponedeljek: 9.00 - 13.00; torek: 13.00 - 19.00; sreda: 9.00 - 13.00
četrtek: 9.00 - 13.00; petek: 9.00 - 19.00; sobota: 9.00 - 13.00

Telefon: 04/277 21 26, 041/499 935.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

za
vas sije
sonce

**Begonija Zmajeva
krila**
balkonsko cvetje
Art: 36497

€ **1,59**
prihranek 20 %

redna cena
€ **1,89**

Sadika solate
9 kosov v kultipaku
32114

Klub Kalia

prihranek

40%

cena s popustom samo
za imetnike kartice Kalia **2,16**

**Tkanina za
zaščito**
Valentin letna
15 m²

redna cena
€ **3,60**

Želite kupovati ugodneje?
Obiščite našo prenovljeno spletno
stran na www.kalia.si, kjer boste
našli veliko uporabnih nasvetov in
kupon za popust!

Vsak mesec, vsak teden.

Semenski krompir za cvrtje,
pečenje, kuhanje, solate

1 kg

Art: 20563, 20560, 20640

€ **2,99**
prihranek 24 %

Univerzalna zemlja
za presajanje in sajenje

Terra Brill
45 lit
Art: 42997

V ponudbi
od 10. 4. do
30. 4. 2009

€ **4,99**
prihranek 39%

redna cena
€ **4,45**

**Univerzalna
travna
mešanica**
1 kg
Art: 23880

VRTNI CENTRI KALIA

Kranj, Zlato polje, Bleiweisova 29
Kranj, Cesta talcev 89

Posebna ponudba velja v maloprodajnih enotah Kalia po vsej Sloveniji od 2. do 30. aprila 2009, oziroma do prodaje zaloga. Izdelki so iz naše redne ponudbe. Posamezna prodajalna ima v ponudbi akcijske artikle v obsegu svojega prodajnega programa. Pridržujemo si pravico do sprememb. Nekatere slike so simbolne, dekorativni material ni vključen v ceno. Popusti se ne seštevajo.

Za morebitne napake v tisku se opravičujemo in vas prosimo, da nas o njih obvestite na tel. št. 01/475 93 51. Cene vseh artiklov so v EUR in vključujejo DDV.

F4 kombinacija

herbicidov za zatiranje plevelov v koruzi

FRONTIER X2 + STOMP 400 SC + MOTIVELL + CAMBIO

Z enkratno uporabo biološko najučinkovitejše F4 kombinacije talnih in sistemskih herbicidov, zatremo celoten spekter plevelov v koruzi. Uporabimo jo v času vznikanja oziroma v času razvoja prvih pravih listov semenskih plevelov ter času intenzivne rasti trajnih plevelov.

SEDAJ V PROMOCIJSKI AKCIJI!

F4 kombinacija herbicidov:

FRONTIER X2	0,7 L/ha
STOMP 400 SC	1,5 L/ha
MOTIVELL	0,4-0,5 L/ha
CAMBIO	1,0 L/ha

pinus

www.pinus-tki.si

Pinus TKI d.d., Grajski trg 21, 2327 Rače, tel: 02 60 90 211

BASF

Preverjena kombinacija
za usmerjeno zatiranje
travnih in vseh široko
listnih plevelov v koruzi

Pinus TKI d.d., Grajski trg 21, 2327 Rače T +386 2 6090 211 E info@pinus-tki.si www.pinus-tki.si

**Cambio
Motivell**

pinus

VAŠ USPEH
JE NAŠ PONOS
Proizvod firme
BASF

Motivell 1-1,2 L/ha
(v deljenih odmerkih 0,7 L/ha + 0,5 L/ha)
Cambio 2-2,5 L/ha

POZORILLO: S sredstvi za varstvo rastlin ravnajte previdno! Pred uporabo obvezno preberite navodilo za uporabo!

VSE ZA LEP VRT, BALKON IN RODOVITNO POLJE

**KMETIJSKO VRTNARSKI CENTER
SLOGIN VRT KRANJ IN NAKLO**

- Semena vrtnin in cvetic, sadike in gnojila
 - **Ugodno: SEME TRAV**
- substrati, zemlja za sajenje in presajanje
 - **OKENSKE IN BALKONSKE RASTLINE**
 - lončnice, okrasni lonci, korita
 - vrtno orodje in pripomočki
- **SREDSTVA ZA VARSTVO RASTLIN in SVETOVANJE**

EKOLOŠKO VRTNARJENJE

naravna bioaktivna gnojila
gnojila iz rastlinskih izvlečkov
naravna sredstva za varstvo rastlin

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

- traktorji, balirke, prikolice,...
- folija za ovijanje bal, mreže, vrvice,...
- olja, maziva,...

OBIŠČITE NAS:

SLOGA

Kmetijsko gozdarska zadruga, z.o.o.

KVC Slogin vrt KRANJ

Šuceva 27, tel.: (04) 2014 960

KVC SLOGA NAKLO

Cesta na Okroglo 1/a, tel.: (04) 5951 940

KTC SLOGA ŠENČUR

Kranjska cesta 29, tel.: (04) 2519 772

- akumulatorji, tekočina za stekla ...
- motorne žage, cepilci, ...
- vrtni kultivatorji, kosilnice, ...

Odprto: od 7. - 19. ure, sobota od 7. - 15. ure

RAZDARJEVNA FOTOGRAFIA - DOMAČI VRT

Za človeka pomembna vrednota, kjer lahko zasebno varnostno podjetje RIVAL-VTS, d. o. o., Ljubljana pomembno prispeva k zagotavljanju mirnega in varnega življenja ter dela, je:

VAROVANJE VIROV MATERIALNIH DOBRIN:

- zmožljivosti (tovarne, podjetniške delavnice,...)
- poslovnih objektov (pisarniški prostori, razvojni centri,...)
- izobraževalnih ustanov (vrtci, šole, univerze, znanstvene ustanove,...)
- finančnih ustanov (banke, pošte, menjalnice, borzne hiše,...)
- trgovinskih objektov (trgovine, blagovnice, trgovinski centri, bencinski servisi,...)
- hotelskih, zdraviliških in drugih turističnih zmožljivosti, itd.
- varovanje in prevoz denarja in drugih dragocenosti.

FIZIČNO z varnostniki:

(24/7, receptorska služba, obhodna varnostna služba, intervencijska varnostna služba)

Na območju Gorenjske imamo naslednjo pokritost z intervencijskimi enotami:

- 2 vozili z varnostnikom: **Kranj z okolico**, 24/7,
 - 1 vozilo z varnostnikom: **Škofja Loka z okolico**, 12/7, nočni
 - 1 vozilo z varnostnikom: **Bled, Lesce, Radovljica**, 24/7,
 - 1 vozilo z varnostnikom: **Jesenice z okolico**, 12/7, nočni
- in za cenjene stranke zagotavljamo hiter odzivni čas oz. hitro intervencijo na objektu.

TEHNIČNO z mehanskimi in elektronskimi napravami:

V uporabi je razširjen predvsem vgrajen sistem tehničnega varovanja - možnosti mehanske (ograjna, rešetke, protivlomna vrata, ključavnice) in elektronske zaščite (protivlomni in protipožarni sistem, nevarnih plinov in drugih strupenih snovi, video - nadzorni sistem), s povezavo na varnostno nadzorni center varnostne službe in

ukrepanje intervencijske ekipe v primeru sprožitve alarma.

Javljanje požara

Pri preprečevanju požara so pomembne sekunde. Zgodnje odkrivanje, javljanje in po potrebi avtomatsko gašenje požara je odločilnega pomena za pravočasno posredovanje gasilcev in evakuacijo prisotnih ljudi.

Javljanje vloma in/ali ropa

Škoda, ki jo povzročijo vlomilci, je v veliki meri odvisna od pravočasnega zaznavanja in javljanja vloma ter posredovanja poklicnih varnostnikov. Podobno je klic v sili pomemben za takojšnjo zaporo območja roparskega napada in prijetje storilcev s strani policije.

Javljanje nevarnih plinov in drugih strupenih snovi

Povečanje koncentracije nevarnih plinov in drugih strupenih snovi lahko povzročijo eksplozijo ali zastrupitev ljudi. Zgodnje odkrivanje ali javljanje prekoračitve dovoljenih količin zagotavlja pravočasno prezračevanje in po potrebi izklop izvorov nevarnih snovi.

Video - nadzorni sistem

Varnostne kamere omogočajo učinkovit nadzor obsežnih območij z majhnim številom osebja, snemanje dogajanja pa zagotavlja gradivo za analizo poteka posameznih dogodkov in prepoznavanje kršiteljev predpisanih pravil.

Pristopna kontrola

Omejitev in nadzor dostopa je pomemben dejavnik preprečevanju nepooblaščenega dostopa do zaupnih poslovnih podatkov, proizvodnih procesov in drugih poslovnih skrivnosti, kar lahko ogrozi konkurenčnost podjetja.

Registracija delovne prisotnosti

Evidentiranje delovne prisotnosti zaposlenih krepi delovno disciplino, pregled nad prihodom in odhodom zaposlenih, avtomatska obdelava podatkov pa zagotavlja prihranek delovnih ur pri obračunu osebnih dohodkov.

Elektronska zaščita blaga v prodajalnah

Kot najučinkovitejše sredstvo za preprečevanje tatvin v prodajalnah so se izkazali sistemi za zaščito prodajnega blaga (EAS), ki nepoštene kupce odvrtačo že s svojim videzom.

Perimetralna (ograjna) zaščita

Elektronska zaščita ograjenih objektov je namenjena zgodnjemu odkrivanju nedovoljenega dostopa in varnostnemu posredovanju, še preden se vsiljivci približajo varovanim objektom.

VAROVANJE DOMA:

KAJ:

- varovanje stanovanjskih objektov,
- varovanje stanovanjskih hiš,
- varovanje vikendov.

KAKO:

V uporabi je razširjen predvsem vgrajen **sistem tehničnega varovanja**, možnosti mehanske in elektronske zaščite, s povezavo na **varnostno nadzorni center varnostne službe RIVAL** in ukrepanje **intervencijske var-**

nostne službe RIVAL v primeru sprožitve alarma ali obhodna služba - občasna prisotnost varnostnika, ki opravi varnostni obhod.

Osebi za stik in informacije sta:

Zoran Lakičević, pomočnik direktorja za komercialo in nabavo, tel.: 040/55 00 55 zoran.lakicevic@rival-vts.si

Branko Malešič, pomočnik direktorja za operativo in kakovost, tel.: 040/26 60 11 branko.malesic@rival-vts.si

Branko Malešič

TEČAJ OSEBNE VARNOSTI, SAMOOBRAMBE IN REKREACIJE V KARATE KLUBU KRANJ, v veliki telovadnici Ekonomske strokovne šole, C. Staneta Žagarja 33, Kranj

Osebnostna varnost je postala pomembno vprašanje, zlasti za ženske, zato vam bomo na tem tečaju posredovali znanje in priporočila, ki vam bodo pomagala odpraviti strah in nelagodje, ki se pojavita ob nadlegovanju in v situacijah ogroženosti ter vam dali napotke za praktično samoobrambo.

Namen tečaja je osvežiti zavedanje, okrepiti samozavest, se spomniti že naučenega in pridobiti nova teoretična in praktična znanja ter varnostna priporočila za varno bivanje na javnih krajih in v zasebnem okolju.

Inštruktor Branko Malešič

Polnih 21 let praktičnih izkušenj pri zagotavljanju, organiziranju, vodenju varovanja in proučevanju zasebno varnostne problematike.

Nosilec črnega pasu 4. DAN, Uechi-ryu karate-do, polnih 23 let aktivne vadbe v Karate klubu Kranj, opravljen izpit za inštruktorja karateja na Fakulteti za šport v Ljubljani,

Diploma na International Security Academy, Israel VIP protection operative VIP protection Team leader član IPT - International protection teams). <http://www.securityacademy.org.il/general/>

Priprava na nove naloge

Ob koncu zime je treba avtomobil vsaj preobuti v letne pnevmatike in temeljito oprati karoserijo.

Čeprav je bila letošnja zima sorazmerno ostra in dolgotrajna, je vseeno prav, da ob njenem koncu pripravimo avtomobile na letne vozne razmere. Malo verjetno je, da bi se na cestah še pojavil sneg, saj se temperature običajno že dvignejo tudi do 15 ali celo več stopinj Celzija. Prometni zakon predvideva, da je s 15. marcem konec obdobja, ko je treba uporabljati zimske pnevmatike. Nekateri vozniki se odločijo, da spomladi ne bodo zamenjali pnevmatik in tudi v letnem času uporabljajo zimske, kar pa ni najbolj priporočljivo. Zmes, iz katerih so zimske pnevmatike, namreč na segretem asfaltu ne more zagotavljati dovolj oprijemljivosti, poleg tega se pnevmatike lahko

hitreje izrabijo, oziroma običajno kar uničijo, saj zaradi dodatkov, ki ohranjajo elastičnost pri nižjih temperaturah, letnim voznim razmeram enostavno niso kos. So tudi glasnejše in zato manj udobne za vožnjo. Predvsem pri

večjih in močnejših avtomobilih se vse bolj uveljavlja polnjenje s posebnim plinom, ki se ob naraščajočih temperaturah ne razteza, zato se v pnevmatikah ohranja enak tlak in njihove lastnosti se ne spreminjajo.

CITROËN XSARA PICASSO www.citroen.si

Količina vozil je omejena!

CITROËN XSARA PICASSO
popust 6.500 EUR
+ 700 EUR dodatne pomoči!

CREATIVE TECHNOLOGIE

Poraba goriva predstavljenega modela: kombinirana vožnja od 6 do 9,5 l/100 km. Emisija CO₂: od 172 g/km. Slika je simbolična. Akcija velja do razprodaje zalog. Popust velja za vozila z zaloge.

AVTOHIŠA KRANJ D.O.O., LJUBLJANSKA C. 22, 4000 KRANJ, 04 201 59 50

Privoščite si ...

... brezskrbne počitnice
z novim
Peugeotom.

Da boste na počitnicah resnično uživali, vam poleg velikih popustov ob nakupu novega Peugeota na obroke, podarimo mesečne obroke za julij in avgust.

Bonus za zamenjavo rabljenega vozila z novim Peugeotom do 5.500 EUR.

* Akcija velja za vozila dobavljena do 31.04.2009 pri financiranju na finančni leasing. V akciji lahko sodelujejo fizične osebe.

AVTO PARTNER d.o.o.
Cesta Železarjev 27, 4270 Jesenice
tel.: 04/583 66 60
www.avtopartner.si

Novejši avtomobili sicer ne zahtevajo toliko servisnih posegov kot starejši, vseeno pa ni napak, če na začetku pomladi poskrbimo za nekoliko podrobnejši pregled, nenazadnje tudi zato, ker pred poletnimi počitnicami za pripravo pogosto zmanjka časa. Običajno pozimi skoraj ne odpiramo pokrova motorja, razen ko je treba doliti tekočino za pranje stekel ali če odpove akumulator. Priporočljivo je temeljito pranje karoserije in podvozja, morda tudi motornega prostora, saj so predvsem na skritih predelih ostanki soli in umazanije. Tisti, ki so bolj pozorni na zunanji videz, se pogosto odločajo tudi za poliranje, kar je dobro predvsem za zaščito laka, prav tako je priporočljivo namazati tesnila vrat in druge gumijaste dele, da obdržijo prožnost.

Med vitalnimi deli je vsekakor priporočljivo pregledati zavorne obloge, saj se med njimi in zavornim kolutom rad nabere pesek in to lahko povzroči težave, na primer pokajoči zvok, ki prestraši voznike. Običajno ni nič hujšega, zavorne obloge je treba sprati in

namazati gibljive dele zavornega sistema, seveda je najbolje sneti kolesa in to je najbolj enostavno ob menjavi pnevmatik.

Tudi brisalniki so imeli pozimi več dela, kot je običajno. Če so samo nekajkrat brisali po zaledeneli šipi, smo metlicam naredili veliko škode in lahko so tako izrabljene, da bodo kmalu začele puščati sledove. V prvem delu pomladi se nam morda obeta nekaj več deževnega vremena in dobra vidljivost je ključna za varno vožnjo. Enako velja tudi za luči, ob pregledu žarnic ni odveč, če pogled usmerimo tudi v notranjost svetlobnih teles in pogledamo, ali se je morda v katerem nabrala vlaga, ki sčasoma poskrbi za slabšo in neustrezno svetilnost.

Matjaž Gregorič

Pri Petrolu cenejši avtoplin

Z 10. aprilom so pri Petrolu znižali ceno utekočinjenega naftnega plina za 71 odstotka in tako je treba po novem za liter odšteti 0,497 evra. Stimulativno uporabo tega energenta za pogon vozil predstavlja tudi dejstvo, da se je s tem znižanjem cena avtoplina prvič spustila pod polovico cene 95-oktanskega motornega bencina. Sicer pa je v svetu dodobra uveljavljeno pogonsko gorivo pri nas možno kupiti na 28 Petrolovih bencinskih servisih. V Petrolu uporabo avtoplina priporočajo vsem okoljsko ozaveščenim kupcem, saj znatno prispeva k zmanjšanju emisij v okolje, raziskave so namreč pokazale, da v povprečju kar za okoli 30 odstotkov, to ga uvršča v skupino zelenih goriv. Študije so pokazale tudi naslednje rezultate: 34-odstotno znižanje dušikovega oksida, 15-odstotno znižanje ogljikovega dioksida, skoraj nič emisij ogljikovodikov. M. G.

Mazdina pomladno poletna ponudba

Zelena za leasing, rdeča za polog

Dinamična Mazda2?

Ali enoprostorna Mazda5 za vašo družino?

Morda pa je elegantna in zmogljiva Mazda6 prava odločitev za vas?

V sveži pomladni Mazdini ponudbi je pri sklenitvi finančnega leasinga za Mazdo2, Mazdo5 in Mazdo6 7% polog že plačan! Ponudba velja do konca meseca junija 2009.

Za več podrobnosti se obrnite na našega prodajalca v Mazdinem salonu v Kranju.

Navedena EOM se izračuna na podlagi zneska in trajanja letnega stroškov oddelne in upravljalni pogodbe, zavarovanja terjatev in obsesta malice, ki velja na dan izdruha. EOM ne vsebuje mesečnih stroškov poravnadnega in drugega stroška, stroškov zavarovanja in registracije ter stroškov, ki nastanejo z neizpolnjevanjem pogodbe. Izračun temelji na cenovi trenutnega indeksa obresti: 12-mesečni Euribor. V skladu z veljavno zakonodajo velja ponudba za finančni leasing.

Kombinirana poraba vozila: od 5,2 do 5,7 (l/100 km), emisija CO2: od 125 do 135. Emisija in poraba sta odvisni od vrste modela in motorja. Štiri sta glasovni.

**PE AVTO MOČNIK, Jezerska c. 135, KRANJ
04 281 77 17 www.avtomocnik.si**

V aprilu s 5 letno garancijo!

Vabljeni v naš avtosalon Nissan.

Omejena količina vozil na zalogi!

**Nissan
Qashqai in
Qashqai+2**

**AVTO MOČNIK d.o.o., Britof 162, KRANJ
04 281 77 11 www.avtomocnik.si**

Alcatel-veljuda 30. 04. 2009

Potniški Fiorino je Qubo

Qubo je nastal na osnovi še svežega Fiatovega malega dostavnika Fiorino, ki so ga Italijani zasnovali skupaj s francosko skupino PSA. Pri avtomobilu, namenjenemu potnikom, je seveda treba poudarjati predvsem prostorske lastnosti, ki so v marsičem podobne kot pri enoprostorskih avtomobilih. To Qubo dokazuje s prilagodljivo notranjostjo oziroma deljivo zadnjo klopjo, ki jo je mogoče s prevračanjem povsem zložiti ali celo vzeti iz notranjosti, z zložljivim sovozniškim sedežem, s čimer je omogočen prevoz do 2,5 metra dolgih tovorov in nenazadnje s prostornim prtljažnikom, ki se iz osnovnih 329 poveča na 2500 litrov, ob čemer ne gre zanemariti dejstva, da je Qubo dolg samo 3,90 metra. Dostop do zadnjega dela potniške kabine odpirajo drsna vrata na obeh bokih, za njimi sta na obeh straneh nameščeni nagajivo oblikovani trikotni okenci, monotonost pločevine dvižnih prtljažnih vrat pa razbija zajetna črna plastična letev. Motorja sta dva, 1,4-litrski bencinski (54 kW/73 KM) in 1,3-litrski turbodizelski (55 kW/75 KM), oba opremljena s petstopenjskim ročnim menjalnikom, dizelski motor za doplačilo tudi z robotiziranim šeststopenjskim. Serijska opreme v Qubu med drugim obsega štiri varnostne mehove, osrednjo ključavnico z daljinskim upravljalnikom, protiblokirni zavorni sistem, radijski sprejemnik in tako naprej, za (ročno) klimatsko napravo pa je treba poseči k višjemu paketu. Večnamenski malček je naprodaj za 12.500 evrov, kolikor je treba odšteti za osnovno izvedbo. M. G.

— poraba + prihranek

<p>Pandaplus 1.2 8v City 8.190 EUR z bogato opremo poraba goriva: 5,6 l/100 km emisije CO₂: 133 g/km</p>	<p>Bravoplus 1.4 Starjet 16v Dynamic 11.990 EUR z bogato opremo poraba goriva: 6,7 l/100 km emisije CO₂: 156 g/km</p>	<p>Grande Puntoplus 1.2 8v Active 8.730 EUR z bogato opremo poraba goriva: 5,9 l/100 km emisije CO₂: 139 g/km</p>
---	--	--

AVTO MOČNIK
 Jezerska cesta 135, 4000 Kranj
 telefon: (04) 281 77 20

MAN J VEČ. MAN J BOLJE. MAN J GENIALNO.
prodajalci.fiat.si

Slika je simbolizna.
Ponudba velja do preklica.

Pet varnostnih zvezdic za Mazdo6

Mazda je za novo generacijo modela Mazda6 dobila najvišje možne ocene v obliki vseh petih zvezdic na varnostnem preizkusu European New Car Assessment Programme (Euro NCAP). Gre za vrednotenje varnostnih odlik vozil po novem kombiniranem sistemu, ki je začel veljati letos in je bil tokrat prvič izveden. M. G.

OB NAKUPU ŠKODE FABIE HAPPY

SIMPLY CLEVER

DOŽIVITE RAJ!

8.888 €

www.rajskaponudba.si

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj, Delavska c. 4, tel.: 04 27 00 235

Podaljšani Volkswagen Multivan

Volkswagnov oddelek gospodarskih vozil je pred kratkim postavil na ceste novo izvedbo Multivana. Vozilu so za štiri centimetre podaljšali medosno razdaljo in s tem občutno povečali prostor, namenjen potnikom. Medosna razdalja meri 340 metra, celotna dolžina pa je raztegnjena na 5,29 metra. Potniki imajo na voljo skoraj pet kvadratnih metrov prostora, sedeži so lahko postavljeni v štiri vrste, podaljšani Multivan pa sprejme do osem potnikov. Tako kot drugim Multivanom so tudi podaljšane mu namenjeni vstopni 1,9-litrski turbodizelski štirivaljnik s 75 kilovati (102 KM) ter dva 2,5-litrska petvaljnika s 96 kilovati (130 KM) oziroma 128 kilovati (174 KM). V Nemčiji podaljšani Multivan vključno z davčnimi datjavami stane 42.674 evrov.

Matjaž Gregorič

Golf je svetovni avto leta

Novinarji iz 25 držav, člani žirije za izbor svetovnega avtomobila leta (World Car Of The Year, WCOTY), so najbolje prodajani evropski avtomobil VW Golf izbrali za najboljši avto na svetu. Mednarodno žirijo za World Car Of The Year sestavljajo specializirani novinarji, ki tudi v okviru svojega vsakodnevnega uredniškega dela svetovne avtomobilске novosti ocenjujejo za milijone voznikov in ljubiteljev avtomobilov. Pri ocenjevanju štejejo zlasti

lastnosti, kot so zmogljivost, kakovost, varnost, prijaznost do okolja, tržni pomen in design. Članom žirije sta bila pri Golfu še posebej všeč udobje vožnje in nizka raven hrupa: "Nastavitve tega izjemnega podvozja so boljše kot pri tekmečih, kar se občuti predvsem na avtocestah. Hrup vetra, pnevmatik in motorja je zmanjšan na minimum, zato je Golf idealni spremljevalec za sproščene dolge vožnje," so organizatorji zapisali v svoji obrazložitvi. M. G.

Jubilejno praznovanje

www.60let.si

Natisni si 3.000€
za Golf ULTIMA PLUS

Natisni si 2.000€
za Golf ULTIMA

Pril Volkswagenu praznujemo 60. obletnico in vam ob nakupu podarjamo dodatne jubilejne popuste za omejeno število vozil in modelov Golf ULTIMA in Golf ULTIMA PLUS.

Možnost nakupa na 60 mesečnih obrokov

Porocne Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 3, 1000 Ljubljana. Skupna potroša: 5,8 - 6,5 l/100 km. Emisije CO₂: 137 g/km. Število vozil in modelov v ponudbi je omejeno. Slika je simbolična.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Prispevamo k Vašem poslu!
Posebna ponudba za vozila iz zaloge!

Za podrobnejše informacije se obrnite na Vašo najbližjega trgovca in gospodarski center Volkswagen.

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
Delavska cesta 4, 4000 KRANJ
tel.: 04 27 00 200, faks: 04 27 00 222
www.avtohisavrtac.si

Še več samozavesti

Audi je postavil na ceste oblikovno osveženi in tehnično prenovljeni Q7.

Ko so pred tremi leti pri Audiju začeli prodajati športno terenski prvenec Q7, je hitro postal uspešnica. Zdaj so ga nekoliko pomladili, da bo lažje ključeval prestižnim razrednim tekmeccem. Na sprednjem delu vozila izstopa prenovljena zasnova velike maske hladilnika, kromirane navpične prečke so v kontrastu s površino, lakirano v črni visoko sijajni barvi. Tudi odbijača sta spremenjena; na spodnjem delu sta lakirana v črni ali sivi kontrastni barvi, odvisno od barve vozila. Novi ščitnik podvozja na srednjem delu odbijača ima markantno rebrasto površino. Poleg serijskih halogenskih žarometov sta v Audijevi ponudbi tudi izvedba ksenon plus in nova različica sistema adaptive light, ki poleg zasenčenih, dolgih in posebnih avtocestnih luči vključuje tudi statične in dinamične smerno prilagodljive žaromete. V kombinaciji s ksenonskimi žarometi imajo svetleče diode tudi vlogo dnevnih luči.

V notranjosti številne podrobnosti prispevajo k večji eleganci in prijetnejšemu počutju. Instrumentna plošča ima novo zasnovo; velika, zlahka čitljiva okrogla merilnika imata obrobe kovinskega videza. Ambientne lučke na no-

tranji strani vrat in dekorativna letvica na sovoznikovi strani poskrbijo za vtis odličnosti, številni upravljalni elementi pa so bili izboljšani in oplemeniteni s kromiranimi dodatki. Dva bencinska in štirje dizelski motorji so na izbiro v prenovljenem Q7, med katerimi je tudi najmočnejši dvanajstvaljni turbodizel. Motor 3.0 TDI razvije moč 176 kW (240 KM) in doseže kar 550 Nm navora, pri tem pa po evropskem voznem ciklusu njegova poraba znaša samo 9l/100 km. Tudi pri izvedbi 4.2 TDI se je poraba močno zmanjšala - z 11,1 na 9,9 l/100 km. Dodatno moč je pridobil tudi turbodizelski motor V8, ki zdaj razvije 250 kW (340 KM) in navor 760 Nm. Največji navor je na voljo v območju od 1.750 do 3.000 vrt./min. Bencinski del začenja različica šestvaljni 3.6 FSI z 206 kW (280 KM) moči in v navorom 360 Nm, močnejši 4.2 FSI doseže 257 kW (350 KM) in navor 440 Nm.

Matjaž Gregorič

100^{let}
Prednost je v tehniki

Ne uprite se skušnjavi.

AVTOHIŠA VRTAČ, d.o.o. KRANJ, Delavska cesta 4, 4000 Kranj

A3
temptation
za 17.990 €.
Že pri Avtohiši Vrtač.

Slika je simbolna.
Audi A3 1,6 (kombinirana vožnja):
poraba goriva 6,8 l/100 km,
emisije CO₂ 162 g/km.

ikona
Oblikovanje in trženje,
Mateja Gruden s.p., Šuceva 5, Kranj
tel.: 04 20 41 879
e-mail: ikona@siol.com

grafično in spletno oblikovanje
trženje oglasnega prostora
promocija
poslovna in novoletna darila
vse vrste tiska

Ekzkluzivni zastopnik trženja avtomobilizma
za Gorenjski glas in njegove priloge.

Svežina idej za
vaš uspeh in naše
zadovoljstvo!

www.ikona-sp.com

Prenovljena avtomobilska zavarovanja

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je z aprilom prenovila avtomobilska zavarovanja, s katerimi so odslej prisotni na vseh sklepalnih mestih po Gorenjskem, kjer se opravljajo tehnični pregledi. Prenovili so **kasko zavarovanja** in pripravili novo računalniško aplikacijo ter dodatno usposobili referente za hitrejše in enostavnejše sklepanje zavarovanja v bazah za tehnične preglede vozil. Zavarovanja vozil so razvrščena v **šest paketov**, kjer so zbrane različne možnosti kombinacij zavarovanja vozil, od popolne kaska za primere prometnih nesreč do kraje vozila, ter dodatnih kombinacij delnega kasko zavarovanja, kjer stranka ne izgublja bonusa in nima odbitne franšize. Tudi dodatna kritija, kot so poškodba zaradi naleta živali, razbito steklo in svetlobna telesa, odrgnjenje na parkirišču z drugim vozilom, nadomestno vozilo, izguba ključev in podobno, so združena v enotno kombinacijo z imenom MAXI, ki za primerno ceno združuje vsa kritija.

Polonca Strniša, vodja pridobivanja v PE Kranj opozarja še na posebnost, ki jo imajo v zavarovalnici Adriatic Slovenica: **55-odstotni bonus pri avtomobil-**

*Polonca Strniša,
vodja pridobivanja v PE Kranj*

skem obveznem zavarovanju, ki ga nudijo že več kot eno leto. V primeru zamenjave zavarovalnice, stranke lahko prenesejo bonus k njim.

Novost je tudi **Moja prva avto polica**, ki samostojno krije povečano nevarnost uporabe vozila za voznike z manj kot

tremi leti voznških izkušenj; voznik lahko naredi samostojno polico in jo uporablja pri vožnji z različnimi osebnimi vozili.

Ponosni so tudi na **avtoasistenco**, ki jo ponudijo ob sklenitvi zavarovanja vozila; sodelujejo z asistenčno hišo Coris, posebnost asistencije zavarovalnice Adriatic Slovenica pa je vključitev stroškov zdravstvenih storitev v tujini, v primerih prometnih nesreč. Prenovljena avtomobilska zavarovanja so predstavljena v zloženki, ki voznike informira o zavarovanjih, od vrste kritij do informacij, kako ravnati v prometni nesreči doma in v tujini.

Trenutno po vsej Sloveniji teče akcija **PAKET ZA PAKET**, kjer zavarovancem, ki sklenejo enega od avtomobilskih paketov, nudijo dodatne ugodnosti, na primer sklenitev letnega zdravstvenega zavarovanja Coris z asistenco v tujini za polovično ceno, zavarovanje zdravil za simbolično ceno, ali zavarovanje samoplačniških storitev v specialističnih ambulantah za nižjo ceno. V Zavarovalnici Adriatic Slovenica so začeli tudi s prenovno drugih vrst zavarovanj; poznamajte se o novostih, ne bo vam žal.

Paket za paket.

Gotovinski popust

11 obrokov
brez obresti

24 €
letno zavarovanje za zdravila

50 % popusta
pri celoletnem zavarovanju CORIS

Pomlad je že tu! Zato vam v aprilu in maju vsak sklenjeni Avto paket AS prinaša tudi pomladni darilni paket! In še več! Avto paketi AS vam zagotavljajo gotovinski popust, plačilo preko trajnika na 11 obrokov brez obresti, zavarovanje za zdravila za 24 € letno in 50 % prihranek pri celoletnem zavarovanju CORIS.

Avto paketi Adriatic Slovenica

MODRA ŠTEVILKA
080 11 10
www.adriatic-slovenica.si

AdriaticSlovenica
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Varna naložba - lastno stanovanje PRODAMO

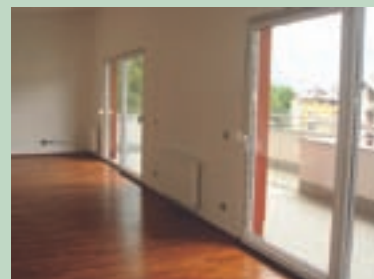
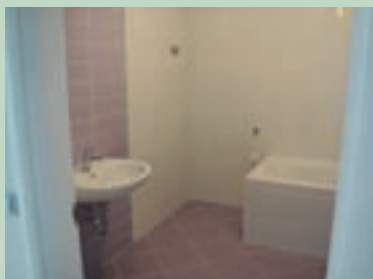
Nadstandardna nova stanovanja, edinstvena lokacija, zasebnost, mir, zelenje, bližina centra in lastna parkirna mesta

TINKARA, večstanovanjski objekt z lastno garažno hišo, ZLATO POLJE V KRANJU

- 2 ss, VP, 57,06 m², 121.165,00 EUR (P-S4)
- 1 ss, VP, 41,96 m², 94.293,75 EUR (P-S5)
- 1 ss z atrijem, 72,71 m², 133.870,00 EUR (P-S6) - možna predelava v 2 SS
- Garsonjera z atrijem, 59,30 m², 112.682,50 EUR (P-S2)
- Garsonjera, 50,25 m², 105.162,59 EUR (N1-S3)
- Garsonjera, 48,00 m², 99.933,75 EUR (N3-S2)
- Mansarda s terasama, 227,73 m², 2x parkirno mesto, 374.400,00 EUR (M-S1)

Vse cene so z DDV in ne vključujejo parkirnega mesta.

Informacije: 031/394 254, Aleksandra Jerkič, e-pošta: alex.jerkic@siol.net

Motnje hranjenja

Na slovenske knjižne police je prišel priročnik, ki je v pomoč na poti do zdravega prehranskega vedenja. V njem tudi o zasvojenosti z zdravo prehrano oziroma ortoreksijo.

Priročnik Motnje hranjenja - Ponovno odkrivanje zdrave prehrane sta napisala strokovnjakinja za prehrano Silke Kröger in psiholog prof. dr. Günther Reich, preveden v slovenščino je izšel pri založbi IN OBS MEDICUS. Avtorja pojasnita oblike motenj hranjenja, kot so anoreksija, bulimija, prisilno prenehanje, ortoreksija (zasvojenost z zdravo prehrano). Bralcem ponudita odgovore, zakaj nastanejo motnje hranjenja in kako jih prepoznati; kako se soočiti z motnjami hranjenja in kje so meje samopomoči oziroma kdaj je čas za bolnišnično zdravljenje. Priročnik nas tudi (na)učí, kako biti prijazen do sebe in svojega telesa, kaj je zdrava in redna

prehrana in kako se jo načrtuje, v njem so zajeti preizkušeni recepti in koristni tedenski jedilniki.

Avtorja sta svoje delo posvetila vsem, ki se tako ali drugače srečujejo z motnjami hranjenja: najprej obolelim, nato pa staršem, svetovalnim delavcem, vzgojiteljem in učiteljem. Na 144 straneh, kolikor jih ima priročnik, so tudi izpovedi bolnikov, ki so že dokazali, da so lahko močnejši od bolezni. Priročnik so strokovno pregledale slovenske strokovnjakinje za področje motenj hranjenja: Alenka Hafner, Metka Kallišnik Šavli in Andreja Širca.

Treba se je zavedati, da posledice motenj hranjenja vplivajo na telo in pov-

zročajo številne težave in kronična obolenja, kot so motnje delovanja srca in ožilja, hormonske motnje, prebavne težave, želodčne težave, osteoporoza, oslabelost mišic, izpadanje las, tudi zob, motnje dihanja in spanja in celo rakasta obolenja, saj vsaka oblika napačne ali pomanjkljive prehrane slabi imunski sistem.

Ortoreksija - nova motnja hranjenja?

"V zadnjem času se razpravlja tudi o novi motnji hranjenja: ortoreksiji ali zasvojenosti z zdravo prehrano. Pri ortoreksiji gre za "bolezensko pravil-

ALPE *Kot jih vidijo ptice*

»ALPE - kot jih vidijo ptice« je **mednarodni projekt**, s katerim predstavljamo celotno verigo Alp, kot izjemen in enkratno geološki, geografski, biotski, kulturni ter gospodarski prostor. Projekt pokriva celotne Alpe in zajema države: **Monako, Francijo, Italijo, Švico, Liechtenstein, Nemčijo, Avstrijo** in **Slovenijo**.

ŽE IZŠLA!

MONOGRAFIJA

- Format: 27 x 37 cm
- Št. strani: 512
- **Matevž Lenarčič** je v treh letih posnel 100 000 novih fotografij Alp iz zraka
- Besedilo so napisali Janez Bizjak in 15 vrhunskih strokovnjakov
- Monografija je izšla v slovenskem in angleškem jeziku in si jo lahko ogledate v našem uredništvu.

www.panalp.net

Redna cena knjige: **49,90 EUR**

Cena za naročnike Gorenjskega Glasa (-10 %): **44,91 EUR** + poština

Pokličite: **04/201 42 41** (vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure)

Pišite: narocnine@g-glas.si ali na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj.

PANALP

Under the Patronage of UNESCO

Gorenjski Glas

no prehranjevanje" oziroma "bolezensko zdravo prehranjevanje". Zdi se, da je ta motnja hranjenja bolj razširjena pri moških kot pri ženskah. (Pri drugih motnjah hranjenja, zlasti pri anoreksiji in bulimiji, je obratno.) Bolniki strogo ločijo med dovoljenimi in nedovoljenimi živili. Za izbiro pogosto porabijo izjemno veliko časa, včasih več ur na dan. Preštevanje ali preračunavanje kalorij, vitaminov, hranilnih vrednosti, škodljivih snovi in podobnega je zelo pomembno. Dovoljeno količino živil postopoma zmanjšujejo. Osebe z ortoreksijo sčasoma jedo z vedno manjšim užitek, zato hujšajo. Tudi pri tej obliki motnje hranjenja lahko zaradi pomanjkljive prehrane pri ženskah izostanejo redne mesečne krvavitve. Zaradi pomanjkanja hranil obstaja nevarnost obolenj srčno-žilnega sistema in podobno. Žal so bolniki pogosto nagnjeni k temu, da si posledice pomanjkljive prehrane (na primer želodčne krče, glavobole, driske ali izpadanje las) napačno razlagajo kot znake "razstrupljanja".

Kot druge motnje hranjenja tudi to obolenje pogosto vodi do socialne izoliranosti. Tisti, pri katerih se je motnja razvila, imajo pogosto občutek moralne premoči nad drugimi. Zaverovani so vase, saj vendar ravnajo prav. Druge praviloma zaničujejo kot "jedce slabe hrane". Neredko se ob tej motnji hranjenja vedejo kot "misijonarji". ... Ljudje z ortoreksijo večinoma ne uvidijo, da so bolni," pišeta Silke Kröger in Günther Reich.

Knjiga receptov za bolnike z motnjami hranjenja?

Kot pravi Alenka Hafner, dr. med., je knjiga v marsičem nekaj posebnega, saj združuje navidez nezdržljivo: motnje hranjenja in zdravo prehrano. Obolelim sporoča, da niso edini s takimi motnjami, po drugi strani pa prinaša praktična navodila, kako znova vzpostaviti zdravo prehranjevanje, in to brez odvečnega preštevanja kalorij. Klinična dietetičarka Andreja Širca Čampa pa pravi, da je knjiga primerna tudi za vse tiste, ki se neredno prehra-

njujejo ali pa jim primanjkuje idej, kako pripraviti zdrav, pester in hranljiv obrok. Več kot polovica strani v knjigi je namenjenih načrtovanju primernih celodnevni jedilnikov, ki so podkrepljeni z enostavnimi recepti za pripravo posameznih jedi.

Suzana P. Kovačič

Gramatex, d.o.o.,

Trgovina z metriskim blagom
Zgoša 20 pri Begunjah

Tel.: 04/5334 134

Odprto vsak dan od 9. - 19. ure,
sobota do 18. ure

*Poseben popust za neveste,
žene in maturante*

*Kdor nima svoje šivilje, se
lahko oglasi pri nas: pon.,
tor., čet. od 17. do 19. ure*

*Moški krojač:
pet. od 17. do 19. ure*

Poleg vam že znanih dobaviteljev nove poletne kolekcije 2009 so na voljo tudi tkanine dveh novih velikih proizvajalcev visoke mode, CADENA in ELEGANCE, prispele so že 17. 4. 2009. Če zelenega blaga ni na voljo, ga lahko naročimo.

SREČO NA VRVICI.

www.triglav.si PRIZTOČ

ZAVAROVANJE
ZA MLADE
DRUŽINE

-10%

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

 triglav

POPUST VELJA ZA MLADE DRUŽINE Z OTROKOM, STARIM DO SEDEM LET, PRI ZAVAROVANJU AVTOMOBILSKE ODGOVORNOSTI IN ZAVAROVANJU VOZNIKA ZA ŠKODO ZARADI TELESNIH POŠKODB, IN SICER ZA OSEBNA VOZILA V LASTI IN UPORABI FIZIČNIH OSEB. VEČ INFORMACIJ NA AVTO.TRIGLAV.SI.

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Pred vami je obdobje harmonije in notranjega miru. Oseba, ki vam zelo veliko pomeni, vam bo dokazala, da vas ima resnično rada.

Finance: Imeli boste zelo dobre ideje, malo pa se vam bo zapletlo le takrat, ko boste hoteli imeti vse naenkrat. A nič bati, v takih situacijah ste čarovnik.

Nasvet: V želji, da sreča traja za vedno, se vas bo polastil strah, ki pa bo samo v vaši glavi. Nikar ne razmišljajte preveč.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Samo z besedami ne boste znali oziroma zmogli partnerju dati tistega, kar želite. Šele dejanja bodo tista, ki vas pripeljejo do cilja.

Finance: Včasih vas ravno to ustavi, ker razmišljate preveč logično. Večji poudarek bi morali dati na svojo intuicijo in bili s tem veliko bolj uspešni.

Nasvet: Vabljeni boste v različne družbe, sprejmite pa le tista povabila, za katera veste, da so resnično iskrena.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Sama ljubezen vam bo v tem mesecu pomenila še več kot sicer. Ob obujanju spominov se boste spomnili nekaj neverjetnega.

Finance: Prišlo bo do nekega čudnega spleta dogodkov, ko se boste nevede zelo izkazali. Ljudje, ki bodo ob tem prisotni, imajo velik vpliv.

Nasvet: Vse prevečkrat se imate pod kontrolo. Izbrati si morate svojo sprostitveno tehniko, ne pa, da takim stvarjem obračate hrbet.

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Na realna tla vas bo spravilo dejstvo, da ljubljena oseba pričakuje od vas več kot le avanturo.

Finance: Začeli boste reševati neko uradno zadevo in zmagali na celi črti. Vaša vztrajnost bo dobro poplačana.

Nasvet: Velikokrat vas ljudje ne opazijo in prijatelji postavljajo na stranski tir. Vi sami ste tisti, ki se jih izogibate in vam vedno niso všeč.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Prihodnost vam v ljubezni prinaša veliko vznemirljivosti. Pot do vas bo poiskal nekdo, na kogar ste že zdavnaj nehali računali.

Finance: Potrebni ste spremembe, zato nikar preveč ne odlašajte, ko boste povabljeni na daljše potovanje. Se obrestuje.

Nasvet: Nikar ne mislite, da morate imeti vedno zadnjo besedo, da je res samo tisto, kar imate vi za resnično in nič drugega.

Kozorog 22. dec. - 20. janu.

Ljubezen: Vse ljubezenske težave boste reševali z dobro voljo in tako se nikomur ne boste mogli zameriti. Pričakujte dobre novice.

Finance: Nekdo vas bo nagovarjal na investicijo. Ravnajte se po intuiciji, močnejša je, kot si mislite, in ne pozabite biti previdni.

Nasvet: Nikoli ne smete pozabiti, da svojim bližnjim zelo veliko pomenite, čeprav to le malokdaj pokažejo.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Pogovor na štiri oči vam bo sprožil veliko dvomov. S tem boste še težje postavili stvari na svoje mesto.

Finance: V naslednjem mesecu boste imeli velike možnosti, če boste želeli karkoli spremeniti na svojem poklicnem področju.

Nasvet: Preteklost in z njo povezani spomini bodo ujeli vašo prihodnost oziroma sedanjost in vaše življenje bo s tem postalo še bolj nemirno, kot je bilo doslej.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Na čustvenem področju se boste borili z razumom in srcem. Na koncu boste vendarle popustili in se vdali ljubezni.

Finance: Nekdo vam bo ponudil poslovno priložnost. Dobro se pozanimajte, da ne ostanete praznih rok.

Nasvet: Padce boste začeli sprejemati kot dozorevanje, ne pa kot nujno zlo.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Nikakor si ne boste znali razložiti čustev, ki jih boste kar nenadoma začutili do nekoga, ki ga doslej sploh niste opazili.

Finance: Delovna vnema vam bo kar preveč popustila, zato ne bodite presenečeni, ko vas bodo na to opozorili. K sreči za to ne bo večje škode.

Nasvet: Energijo si poiščite v krogu ljudi, ki so nasmejani in dobre volje, ne pa, da se vedno znova zapirate v svoj svet.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Svoja čustva in občutke boste skrivali pred drugimi, čeprav to nikakor ni dobro zdravilo.

Finance: Finančno vam bodo stvari potekale veliko bolje, kot si to lahko sploh predstavljate. Obeta se vam presenečenje.

Nasvet: Za vami je polno čustvenih pretresov in stresov in pomagalo vam bo samo to, da se zazrete vase in ugotovite, kaj je tisto, kar si želite in kaj vam polepša vsak dan.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Cel mesec bo za vas ena velika pustolovščina. K sreči ne boste dajali preveč obljub, da se vse dobro izteče.

Finance: Nekateri bodo dobili občutek, da pretiravate z varčnostjo, a vi boste točno vedeli zakaj, kajne. Ob koncu meseca boste presenečeni.

Nasvet: Vsega naenkrat ne morete imeti, a to ne pomeni, da morate nhati biti vztrajni.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Prišel je čas, ko boste morali izpolniti svoje obljube, oziroma preiti od besed k dejanjem. Zaupanju se gotovo ne boste izneverili.

Finance: Ob koncu meseca se vam z denarjem zelo dobro obrne, tako da si boste lahko izpolnili neko staro željo.

Nasvet: Začeti si morate malo zaupati in ne iskati na sebi samo napak, ampak tudi vrline, ki pa jih je kar nekaj.

O pravilni in varni uporabi zdravil

V lekarni se pogosto srečujemo z vprašanji o pravilni in varni uporabi zdravila: Kako se zdravilo pravilno uporabi?, Ali hrana vpliva na učinkovitost zdravila?, Ima zdravilo kakšne neželene učinke?, Ali se lahko zdravilo jemlje sočasno z drugimi zdravili?, Kako dolgo naj uporabljam zdravilo?, Kje se zdravilo shranjuje? ... Zavedati se moramo, da so zdravila varna in učinkovita le, če so uporabljena v skladu z navodili, ki jih da zdravnik in farmacevt v lekarni ter so zapisana tudi v priloženem navodilu za uporabo zdravila. Pri tem smo lahko lekarniški farmacevti zaradi svojega znanja in dostopnosti bolniku v veliko pomoč. Zato smo se v Gorenjskih lekarnah odločili, da lekarniški farmacevti pripravimo več prispevkov z nasveti o pravilni in varni uporabi zdravil.

Kako pravilno uporabimo različne farmacevtske oblike?

Zdravilo je snov, ki se v določenem odmerku in časovnih presledkih uporablja za zdravljenje, preprečevanje ali prepoznavanje bolezni. Sestavljeno je iz ene ali več zdravilnih učinkovin, ki so odgovorne za delovanje zdravila, ter več pomožnih snovi, ki omogočajo izdelavo farmacevtske oblike zdravila in s tem njegovo uporabo. Poznamo več farmacevtskih oblik: tablete, kapsule, praški, sirupi, svečke, kapljice, mazila ... in glede na to jih tudi različno uporabljamo. To velja tako za zdravila na recept kot tudi za tista, ki jih kupimo brez recepta.

Najpogosteje zdravila **zaužijemo skozi usta** (peroralno = vnos skozi usta). Ponavadi so to zdravila v obliki tablet ali kapsul, ki jih pogoltujemo s tekočino, najbolje z vodo. Nekaterih zdravil namreč ni dobro jemati z mlekom, kavo, ali katero drugo pijačo, saj lahko le-ta spremeni njihovo delovanje. Prav tako je velikokrat pomembno, ali zdravilo vzamemo s hrano ali na prazen želodec. Vseh tablet tudi ne smemo drobiti, deliti oziroma pri kapsulah odpreti vsebine. To velja predvsem za tiste s posebno gastrozistentno oblogo (zaščitno zdravilo pred želodčno kislino) ali pa s podaljšanim sproščanjem, saj bi sicer njihov učinek nenadzorovan. Za otroke so običajno zdravila pripravljena v obliki sirupa, kjer pa je potrebno uporabljati priloženo žličko, ki ima velikost 5ml.

Na koži (dermalno) uporabljamo mazila, tekočine, pršila, praške ... Nanesemo jih na obolelo mesto na koži ter skrbno upoštevamo navodila o količini, ki jo namažemo, ter o času zdravljenja.

Zdravila za **oči in ušesa** so največkrat v obliki kapljic ali mazil. Pomembno je, da si pred vnosom kapljic ali mazanjem ter po njem dobro umijemo roke. V *oko* kapljice ali mazilo damo tako, da glavo nagnemo nazaj in spodnjo očesno veko potegnemo navzdol, da nastane žep, v katerega kanemo kapljice ali iztisnemo mazilo. Pazimo, da se z nastavkom ne dotikamo očesa, saj bi ga lahko poškodovali ali pa okužili vsebino. Po vnosu zdravila oko zapremo, da se razporedi po očesu. Pri dajanju kapljic v *ušesa* se uležemo na bok ter ravno tako pazimo, da se z nastavkom ne dotikamo ušesa. Nato kakšno minuto še obležimo na boku, da se kapljice porazdelijo.

Farmacevtske oblike za **nos** lahko delujejo lokalno na nosni sluznici, v nekaterih primerih pa prehajajo v krvni obtok in delujejo na druge organe v telesu, saj je nosna sluznica zelo dobro prekrvljena. Najpogosteje se uporabljajo kapljice ali prši-

Petra Stare, mag. farm.

la, ki se razlikujejo po načinu jemanja. Pravilno dajanje kapljic v nos poteka v ležečem položaju, glavo pa pri tem nagnemo močno nazaj. Za razliko od tega pri uporabi pršila glavo nagnemo naprej, pršilo pa razpršimo proti zunanji nosni steni.

Nekatera zdravila dajemo v **danko** (rektalno), to so ponavadi svečke in rektalna mazila. Svečko vstavimo tako, da se uležemo na bok in jo s koničastim delom naprej potisnemo čim globlje v črevo. Pazimo, da pred tem s svečke odstranimo plastično ovojnino. Nekaj časa po dajanju svečke v črevo sedimo ali le-

žimo, da le-ta ne izpade. Mazila imajo navadno priložen nastavek, s pomočjo katerega jih iztisnemo v debelo črevo.

Vaginalne farmacevtske oblike (vaginalne tablete, globule, kreme) so namenjene za dajanje v **nožnico**. Potisnemo jih čim globlje v nožnico, kremo pa iztisnemo s pomočjo priloženega vnašalnika. Običajno jih dajemo zvečer, pred spanjem, tako se bo zdravilo čez noč raztopilo in razporedilo.

V vsakem primeru velja, da je zdravilo varno in učinkovito le ob pravilni uporabi. Če pa kdaj o tem ne boste prepričani, vam bomo farmacevti v lekarnah o tem z veseljem svetovali.

Petra Stare, mag. farm., Lekarna Tržič

Prihodnjic: Kaj moramo vedeti ob sočasni uporabi več zdravil?

Tudi **Galenski laboratorij Gorenjskih lekarn** izdeluje zdravila v različnih farmacevtskih oblikah, kot so sirupi z rastlinskimi izvlečki, zdravilni čaji, zeliščne kapljice, mazila, kreme, peroralni praški, trde kapsule, svečke, vaginalne globule ... Pri izdelavi upoštevamo najnovejšo strokovno zahtevo in dognanja, v veliko pomoč pa so tudi znanja in izkušnje, pridobljene v dolgoletni tradiciji proizvodnje galenskih izdelkov. Večina teh izdelkov je namenjenih uporabi pri blažjih zdravstvenih težavah. Izdelki Galenskega laboratorija Gorenjskih lekarn so predstavljeni tudi na naši spletni strani www.gorenske-lekarne.si v poglavju Galenski laboratorij.

www.gorenske-lekarne.si,
info@gorenske-lekarne.si

- Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica
- Farmakoinformativna služba
- Galenski laboratorij
- Kontrolno analizni laboratorij

Naj bo vaše ogrevanje cenejše

Pravičnejše plačevanje ogrevanja v stolpnica in blokih - obvezno od 1. oktobra 2011 dalje.

Zakaj meriti porabo toplote?

Ogrevanje stanovanja je ponavadi največji strošek, ki ga plačujemo za svoje stanovanje. Nesprejemljivo je, da ga plačujemo po kvadraturi oziroma neodvisno od svoje porabe. Ljudje imamo namreč različne življenjske navade. Nekdo ima v stanovanju vroče, drugi veliko odpira okna, tretji varčuje. Prav je, da vsak plača svojo porabo.

Po uvedbi plačevanja v skladu s porabo stanovanjci zapirajo okna, jih dodatno zatesnijo, znižajo temperaturo v prostoru (za 1 stopinjo Celzija nižja temperatura v prostoru pomeni 6 odstotkov prihranka pri energiji!), priprejo radiatorje ob odhodu na dopust ... Skratka začnejo se obnašati bolj varčno, prenehajo se prepirati med sosedi, medsebojni odnosi se izboljšajo. Samo finančni prihranek stimulira ljudi za varčevanje.

Zato ne preseneča, da plačevanje toplote po kvadraturi ljudje zavračajo kot zastarel in nepravičen način - tako v tujini kot pri nas. Plačevanje ogrevanja v skladu z dejansko porabo je obvezno tudi v Romuniji, Bolgariji, Češki, od 1. oktobra 2011 dalje pa bo tudi pri nas.

Kolikšni so prihranki?

V praksi največkrat dosegamo prihranke toplote od 20-30 odstotkov. Odvisni so od načina ogrevanja, vrste stavbe ipd. Starejše stavbe kot največje potrošnice toplote imajo ponavadi največje prihranke.

Povprečno stanovanje v Sloveniji ima 4-5 radiatorjev. Če predpostavimo, da za ogrevanje porabi 500 EUR/leto, potem lahko računamo s prihranki približno 100 EUR/leto. Strošek vgradnje delilnika toplote je približno 20 - 40 EUR/radiator, investicija se tako povrne v letu do dveh, kar je daleč hitreje kot pri izolaciji zgradbe, zamenjavi oken ali kateremkoli drugem ukrepu.

Kako poteka odčitavanje in obračun?

Odčitavanje ponavadi poteka enkrat na leto, podobno kot pri elektriki, vodi in plinu. Podatki se odčitajo po končani kurilni sezoni in sicer na dva načina:

- 1) z vstopom v stanovanje pri cenejših, elektronskih delilnikih ali
- 2) na daljavo pri dražjih, radijskih delilnikih

Pri obračunu se upoštevajo fiksni stroški (približno 30 odstotkov: cevi, skupni prostori ipd.), deljivi stroški (približno 60 odstotkov: odčitani iz delilnikov) in redukcije porabe toplote za vremensko izpostavljene lege stanovanj (vogalna

stanovanja, pritličje ...). Največkrat se poračun izravna v prvih treh položnicah naslednje kurilne sezone.

Ali so možne goljufije?

Ne. Delilniki so na radiator ponavadi točkovno privarjeni ali privijačeni tako, da jih ni možno sneti. Poleg tega v spominu hranijo točne podatke o porabi toplote za več let nazaj, iz česar lahko razberemo morebitno nenavadno obnašanje. Sodo-

bni delilniki merijo temperaturno razliko od 0,1 stopinje Celzija naprej. Zato so primerni tudi za radiatorje s termostatskimi ventili in za sodobne nizkotemperaturne sisteme. Točnost je zagotovljena, možnost goljufanja izničena.

Dansko podjetje Brunata, z izkušnjami od leta 1917, je neodvisno od distributerja toplote in upravnika. Zagotovite si pravičnejše plačevanje porabljene toplote.

Prihranite pri ogrevanju!

15% do 35%

- za večstanovanjske objekte
- stroškovni delilniki toplote na vsakem radiatorju
- cena 20-40 EUR / radiator
- merjenje in obračunavanje porabljene toplote

Ker plačate le, kolikor porabite!

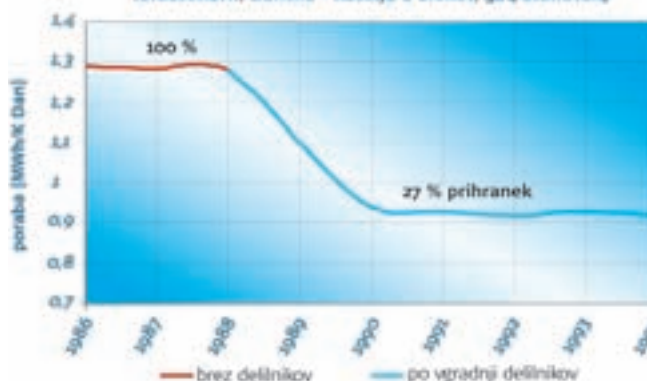
Brunata

brunata@brunata.si

Tel: 01 / 565 77 90

Poraba toplote

Terassehavn, Danska - naselje 6 blokov, 384 stanovanj

Ijubica, bi šla z mano na Hrvaško?

Tudi na dopustu lahko prihranite, saj vam nudimo izjemno ugodno menjavo evrov v hrvaške kune. Obiščite katero koli od naših poslovalnic ali spletno stran www.gbkr.si in se prepričajte o izjemno ugodnem menjalnem tečaju.

Izjemno ugodna **menjava evrov v hrvaške kune.**